

ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร
ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
Needs of Extension Method for Chilli Production of Farmers
in Ranot District, Songkhla Province

อรัญญา ชื่นจิต
Aranya Chuenjit

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Science in Agricultural Development
Prince of Songkla University

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร
ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
Needs of Extension Method for Chilli Production of Farmers
in Ranot District, Songkhla Province

อรัญญา ชื่นจิต
Aranya Chuenjit

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Science in Agricultural Development
Prince of Songkla University
2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด
จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน นางสาวอรัญญา ชื่นจิต
สาขาวิชา พัฒนาการเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิญา รัตน์ไชย)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพันธุ์ ประภาติกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิญา รัตน์ไชย)

.....
(ดร.ปองเพชร ธาราสุข)

.....กรรมการ
(ดร.ปองเพชร ธาราสุข)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. บัญชา สมบูรณ์สุข)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ดำรงค์ดี ฟ้าวรุ่งแสง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญา รัตนไชย)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ

(ดร.ปองเพชร ธาราสุข)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ลงชื่อ.....

(นางสาวอรุญา ชื่นจิต)
นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวอรัญญา ชื่นจิต)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวอรัญญา ชื่นจิต
สาขาวิชา	พัฒนาการเกษตร
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก รวมถึงการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ประชากรในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จำนวน 757 ครัวเรือน ซึ่งคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวน 262 ครัวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ Pearson's Product Moment Correlation พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 47.74 ปี ประสบการณ์ผลิตพริกเฉลี่ย 4.73 ปี พื้นที่ผลิตพริกเฉลี่ย 2.70 ไร่ รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน 114,048.09 บาทต่อปี รายได้จากการผลิตพริกเฉลี่ย 51,583.97 บาทต่อปี หนี้สินทั้งหมดในครัวเรือนเฉลี่ย 76,145.04 บาท เกษตรกรปลูกพริกขึ้นผลใหญ่มากที่สุด ร้อยละ 82.8 อายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลงเฉลี่ย 55.71 วัน แรงงานในการผลิตพริกเฉลี่ย 21.71 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานจ้างเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 17.64 คน ต้นทุนการผลิตพริกเฉลี่ย 61,261.45 บาทต่อไร่ ผลผลิตพริกเฉลี่ย 932.11 กิโลกรัมต่อครั้ง ในปี 2561 ราคาผลผลิตพริกเฉลี่ย 32.47 บาทต่อกิโลกรัม ปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกรที่อยู่ในระดับมากคือ การจำหน่ายผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 2.48) ต้นทุนในการผลิต (ค่าเฉลี่ย 2.21) และขาดความรู้ทางด้านวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 1.73) เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก แหล่งความรู้ในการผลิตพริก ส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ของตนเองมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.92) เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มได้แก่ การฝึกอบรมและการถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตรมากกว่าวิธีอื่น (ค่าเฉลี่ย 2.43) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า รายได้เฉลี่ยในครัวเรือนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ในการส่งเสริมการผลิตพริกแก่เกษตรกรควรเลือกใช้วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ซึ่งที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร เช่น การฝึกอบรม การประชุมกลุ่ม รวมทั้งการถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร

Thesis Title	Needs of Extension Method for Chilli Production of Farmers in Ranot District, Songkhla Province
Author	Miss Aranya Chuenjit
Major Program	Agricultural Development
Academic Year	2018

ABSTRACT

The main study aimed to investigate farmer's needs of an extension methods for chili production and the relationship between personal characteristics, socio-economic conditions, chili production, the extension methods of chili production and farmer's needs of extension methods for chili production in Ranot District, Songkhla Province. The population of the study was 757 chili farmers in Ranot District, Songkhla Province. The sample size was 262 households. Data were collected by using the structured interview. Data analyzed by using mean, standard deviation and test the relationship using Pearson's Product Moment Correlation. It was found that the average age of farmers was 47.74 years old, experienced in chili production average 4.73 years, chili production area average 2.70 rai, an average household income was 114,048.09 baht per year, income from chili production average 51,583.97 baht per year. The chili production found that the farmers grow the highest number of the Big chili in 82.80 percent, the age of the seedlings average 55.71 days, labor for chili production averaged 21.71 persons and the most labors hired labor in harvesting average 17.64 persons. The average production cost of chilli is 61,261.45 baht per rai, the yield average 932.11 kilograms per time of harvest. In 2018, the price of yield was 32.47 baht per kilogram. The problem of chili production of farmers at a high level is selling products (average 2.48) production costs (average 2.21) and lack of academic knowledge (average 1.73). Most farmers have never received the extension of chili production. The source of knowledge of chili production came from the own experiences (average 1.92). Farmer's needs of an extension methods for chili production in groups such as training and transferred through community leaders or agricultural group leaders rather than other methods (average 2.43). The correlation analysis of variables found that the average income in the household was positively

correlated with the needs of the extension methods for chili production of farmers at the statistical significance level of 0.05. Therefore, the extension method in chili production for farmers that should be the group method such as training, meetings and transfer through the leader of community or agricultural group.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้โดยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญา รัตน์ไชย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ พิจารณาตรวจแก้และปรับปรุง ท่านเป็นผู้ที่คอย สนับสนุน ให้ความรู้ ให้กำลังใจ ให้ข้อคิดแก่ผู้วิจัย คอยตักเตือน และกระตุ้นในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดมา และดร.ปองเพชร ธาราสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่สละเวลาให้คำปรึกษาและ แก้ไขข้อบกพร่อง ให้แนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยซาบซึ้งในความ กรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพันธุ์ ประภาติกุล ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และศาสตราจารย์ ดร. บัญชา สมบูรณ์สุข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศ ท้าวจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผาจิต पालินทร ลาภจิตร และอาจารย์ประจักษ์ เทพคุณ ที่ให้ความ กรุณาในการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและประเมินเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะทรัพยากรธรรมชาติที่ให้การศึกษศึกษา ในการเรียนต่อระดับปริญญาโท ภาควิชาพัฒนาการเกษตร ขอขอบคุณการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานวิจัยจากบัณฑิต วิทยาลัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน ภาควิชาพัฒนาการเกษตร ที่คอยอำนวยความสะดวก สะดวกด้านงานเอกสารต่างๆ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ที่ให้ ข้อมูลเกษตรกรผู้ผลิตพริก และเกษตรกรผู้ผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ที่ให้ความร่วมมือใน การให้ข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนขอบคุณนางสาวเสาวณี เล็กบางพง ที่คอยให้ คำปรึกษา ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือ ทุก ๆ อย่างในการทำวิทยานิพนธ์ที่ น้อง นักศึกษาระดับ ปริญญาโท ที่ช่วยเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ และพร้อมให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆ อยู่เสมอ

กราบขอบพระคุณบิดาและมารดาที่ให้การเลี้ยงดูเป็นอย่างดีคอยให้การสนับสนุนด้าน การศึกษาให้กำลังใจ อบรมสั่งสอนให้มีความเพียร ความอดทน และมีกำลังใจต่อสู้กับปัญหา ซึ่งเป็น กำลังใจในการผลักดันให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

อรัญญา ชื่นจิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(8)
สารบัญ.....	(9)
รายการตาราง.....	(13)
รายการภาพ.....	(16)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐาน	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	2
1.5 ขอบเขตการวิจัย	3
1.6 นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	6
2.1.1 ความหมายของความต้องการ	6
2.1.2 ประเภทของความต้องการ	7
2.1.3 ประเภทความต้องการของเกษตรกร	8
2.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการของเกษตรกร.....	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร.....	9
2.2.1 ความหมายของการส่งเสริม.....	9
2.2.2 วิธีการส่งเสริมการเกษตร.....	10
2.3 การผลิตพริกในภาคใต้และจังหวัดสงขลา.....	14
2.3.1 พันธุ์และการเตรียมเมล็ดพันธุ์	14
2.3.2 รูปแบบการปลูกพริก.....	16
2.3.3 การเตรียมพื้นที่.....	17
2.3.4 การดูแลรักษา	17
2.3.5 การกำจัดวัชพืช โรคและแมลงศัตรูพืช	19
2.3.6 การเก็บเกี่ยว.....	22
2.3.7 การจำหน่าย	22

สารบัญ

	หน้า
2.4 ปัญหาในการผลิตพริก.....	22
2.4.1 ปัญหาการปลูกพริกในภาคใต้.....	22
2.4.2 ปัญหาการผลิตพริกในจังหวัดสงขลา.....	23
2.4.3 ปัญหาการผลิตพริกในอำเภอระโนด.....	23
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
2.5.1 วิธีการส่งเสริมของเกษตรกร.....	24
2.5.2 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตร.....	25
2.5.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวิธีการส่งเสริม.....	25
2.5.4 การผลิตพริก.....	26
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
3.1 พื้นที่ทำการวิจัย.....	32
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	33
3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	33
3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	33
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
3.3.1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร.....	34
3.3.2 สภาพการผลิตพริกของเกษตรกร.....	34
3.3.3 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร.....	35
3.3.4 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร.....	36
3.4 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	36
3.5 การรวบรวมข้อมูล.....	38
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	40
4.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรใน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.....	40
4.1.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร.....	40
4.1.2 ข้อมูลสภาพสังคมของเกษตรกร.....	42
4.1.3 ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร.....	43

สารบัญ

	หน้า
4.2 ข้อมูลสภาพการผลิตพริกของเกษตรกร ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.....	48
4.2.1 ข้อมูลสภาพการผลิตพริก	48
4.2.2 แรงงานในการผลิตพริก.....	51
4.2.3 สภาพต้นทุนการผลิตพริก	55
4.2.4 สภาพการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริก.....	70
4.2.3 สภาพการการเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560.....	88
4.2.4 สภาพปัญหาการผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560.....	93
4.2.5 ปัญหาด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	104
4.2.6 ปัญหาด้านต้นทุนในการผลิต.....	105
4.2.7 ปัญหาด้านการจำหน่าย	106
4.2.8 ปัญหาด้านความรู้ทางด้านวิชาการ.....	107
4.2.9 ปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ.....	109
4.3 การได้รับการส่งเสริมและความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร	110
4.3.1 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล	110
4.3.2 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม.....	111
4.3.3 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน	112
4.3.4 แหล่งความรู้ในการผลิตพริกที่เกษตรกรได้รับ	114
4.3.5 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล	115
4.3.4 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม.....	116
4.3.5 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน	118
4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร.....	119
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	129
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	129
5.1.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา	129
5.1.2 ข้อมูลสภาพการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.....	129
5.1.3 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก และความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา	132

สารบัญ

หน้า

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก กับความต้องการ วิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.....	133
5.2 ข้อเสนอแนะ	134
5.2.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย.....	134
5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป	136
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	143
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือ เนื้อหา (Index of Item Objective Consistency: IOC).....	164
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์	184
ภาคผนวก ง ภาพแสดงการผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา	187
ประวัติผู้เขียน.....	191

รายการตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตัวอย่างครีวเรือนเกษตรกรในการวิจัยจำแนกตามรายตำบล.....	34
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล.....	41
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลสภาพสังคม.....	42
ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการถือครองที่ดิน และพื้นที่ในการ ปลูกพริก.....	43
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านรายได้ และหนี้สิน.....	46
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลสภาพการผลิตพริก.....	50
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามแรงงานในการผลิตพริก.....	52
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนในการผลิต ต้นทุนค่าเช่า และการเตรียมพื้นที่ก่อนการเพาะปลูก.....	56
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าอุปกรณ์ใช้ในการรดน้ำ.....	59
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซม อุปกรณ์ และค่าน้ำและค่าไฟ.....	61
ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ และ ค่าต้นพันธุ์.....	63
ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าปุ๋ยทั้งหมด.....	65
ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าสารเคมี.....	67
ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าจ้างแรงงาน.....	69
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการจัดการดูแลรักษา ระยะเพาะ เมล็ด.....	70
ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการจัดการดูแลรักษา ระยะต้นกล้า.....	73
ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการจัดการดูแลรักษา ระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต.....	77
ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการจัดการดูแลรักษา ระยะติดดอกออกผล.....	81
ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการจัดการดูแลรักษา ระยะหลังการเก็บเกี่ยว.....	83
ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลสภาพการเก็บเกี่ยว และการจำหน่ายผลผลิตพริก.....	90
ตารางที่ 21 กระบวนการผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 ของเกษตรกรผู้ผลิตพริก ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.....	92

รายการตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 38	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการส่งเสริมแบบรายบุคคล..	111
ตารางที่ 39	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการส่งเสริมแบบกลุ่ม.....	112
ตารางที่ 40	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับความรู้ของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลแหล่งความรู้ในการผลิตพริก.....	113
ตารางที่ 41	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับความรู้ของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลแหล่งความรู้ในการผลิตพริก.....	114
ตารางที่ 42	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความต้องการ จำแนกตามความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล.....	116
ตารางที่ 43	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความต้องการ จำแนกตามความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม.....	117
ตารางที่ 44	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความต้องการ จำแนกตามความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มแบบมวลชน.....	118
ตารางที่ 45	การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร.....	120
ตารางที่ 46	การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล.....	122
ตารางที่ 47	การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม.....	125
ตารางที่ 48	การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน.....	127

รายการภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการส่งเสริมกับการยอมรับการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกร.....	13
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	31
ภาพที่ 3 แผนที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.....	32
ภาพที่ 4 โรงเรือนในการเพาะกล้าพริก.....	187
ภาพที่ 5 เตรียมแปลงปลูกพริก.....	187
ภาพที่ 6 ถาดเพาะต้นกล้า.....	187
ภาพที่ 7 ระยะต้นกล้าในถาดเพาะ.....	188
ภาพที่ 8 นำต้นกล้าลงแปลงปลูก.....	188
ภาพที่ 9 อุปกรณ์รดน้ำแบบสปริงเกอร์.....	188
ภาพที่ 10 อุปกรณ์รดน้ำแบบเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยาง.....	188
ภาพที่ 11 พริกชี้หนุผลใหญ่.....	189
ภาพที่ 12 พริกชี้หรือพริกพื้นเมือง.....	189
ภาพที่ 13 แรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก.....	189
ภาพที่ 14 การบรรจุผลผลิตแบบใส่กล่องส่งประเทศมาเลเซีย.....	189
ภาพที่ 15 การบรรจุผลผลิตแบบใส่ถุงส่งตลาดขนาดใหญ่.....	190
ภาพที่ 16 ผู้วิจัยสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ผลิตพริก.....	190

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

การผลิตพริกของประเทศไทยแม้ว่าเกษตรกรจะต้องพบปัญหาในเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายในระหว่างการผลิต แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องทำการผลิตต่อไป เพื่อสนองความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม และตลาดต่างประเทศ (วีระ ภาคอุทัย และ เยาวรัตน์ ศรีวรานันท์, 2557) และเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตพริกอีกด้วย จากการรายงานของกรมส่งเสริมการเกษตร (2559) พบว่า ในปีการผลิต พ.ศ. 2559 ประเทศไทยมีพื้นที่ผลิตพริกทั้งหมด 251,826 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ประมาณ 285,253 ตัน ในจำนวนดังกล่าวเป็นพื้นที่ผลิตพริกที่อยู่ในภาคใต้ประมาณ 29,737 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ประมาณ 17,296 ตัน แหล่งผลิตพริกที่สำคัญของภาคใต้อยู่ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี ชุมพร พังงา ยะลา และภูเก็ต ตามลำดับ (วีระ ภาคอุทัย, 2557) จังหวัดสงขลาเป็นแหล่งผลิตพริกที่สำคัญสำหรับตลาดมาเลเซีย ซึ่งเป็นตลาดที่รับซื้อผลผลิตพริกจากไทยเป็นจำนวนมากผ่านทางด่านพรมแดนอำเภอสะเดา ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย จึงทำให้มีระยะทางใกล้และสะดวกต่อการขนส่ง (ธวัช หล้าเบ็ญส๊ะ, 2561) ในปีการผลิต พ.ศ. 2559 จังหวัดสงขลามีพื้นที่ผลิตพริกทั้งหมด 2,561 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ประมาณ 5,640 ตัน อำเภอที่มีการผลิตพริกมากเป็นลำดับต้น ได้แก่ ระโนด กระแสสินธุ์ สทิงพระ และควนเนียง ตามลำดับ อำเภอระโนดเป็นพื้นที่ผลิตพริกมากที่สุดของจังหวัดสงขลา มีพื้นที่ผลิตพริกทั้งหมด 2,062 ไร่ ผลผลิตเก็บเกี่ยวได้ประมาณ 4,997 ตัน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2559) มีการผลิตพริกกระจายอยู่ทุกตำบล เกษตรกรในพื้นที่มีแนวโน้มที่จะผลิตพริกกันมากขึ้น ตามนโยบายของรัฐบาล ปี พ.ศ. 2558 ที่ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย และการปลูกพืชหลังทำนาให้แก่เกษตรกร (ณรงค์ คงมาก และคณะ, 2560) แต่ในการผลิตพริกที่ผ่านมาเกษตรกรพบปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ฤดูกาล เกิดความไม่สม่ำเสมอของผลผลิตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ปัญหาการระบาดของโรคและการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช ที่ส่งผลต่อคุณภาพทำให้จำนวนผลผลิตลดลง และปัญหาการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่งผลทำให้มีสารพิษตกค้างในผลผลิตพริกและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรเองด้วย เป็นต้น (สำนักงานวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2550) ซึ่งปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกรอาจจะขาดการได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับการผลิตพริก จึงส่งผลให้การผลิตพริกของเกษตรกรเกิดปัญหาในการผลิต หากเมื่อได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกจะช่วยให้เกษตรกรสามารถวางแผนในการผลิตเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และช่วยให้เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสถานการณ์มากกว่าที่ผ่านมา โดยการนำเอาวิธีการส่งเสริมไปใช้ในการส่งเสริมการผลิตพริก แต่การจะนำวิธีการส่งเสริมไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหาได้นั้น ต้องทราบความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษา ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก และความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จะมีส่วนช่วยให้การส่งเสริมการผลิตพริกสามารถใช้วิธีการ

ส่งเสริมที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่จะให้การส่งเสริมการผลิตพริกแก่เกษตรกรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

2) เพื่อศึกษาสภาพการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

3) เพื่อศึกษาการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกและความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

1.3 สมมติฐาน

ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย มีดังนี้

1) วิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร รวมถึงเกษตรกรอำเภอระโนด สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน กำหนดทิศทางการดำเนินงาน ในการนำข้อมูลข่าวสาร ความรู้ เทคโนโลยีต่าง ๆ ไปสู่เกษตรกร โดยผ่านวิธีการส่งเสริมที่เหมาะสม และตรงกับความต้องการของเกษตรกร ซึ่งทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในการวางแผน และแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพต่อไป

2) สภาพการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร รวมถึงเกษตรกรอำเภอระโนด สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน กำหนดทิศทางในการแก้ไขปัญหาการผลิตพริกในพื้นที่ได้ต่อไป

3) การส่งเสริมการผลิตของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร รวมถึงเกษตรกรอำเภอระโนด สามารถนำเอาข้อมูลที่ได้ไปส่งเสริมการผลิตพริกให้กับเกษตรกรได้ต่อไป

4) เกษตรกรผู้ผลิตพริก สามารถนำข้อมูลไปเป็นตัวอย่างหรือแบบอย่างใช้ในการวางแผน กำหนดทิศทางการผลิตพริกของตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับใช้ให้เข้ากับการผลิตพริกของตนเอง

5) ผู้ที่สนใจสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยไปใช้เพื่อทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นที่สนใจ ที่มีความสอดคล้อง และเชื่อมโยงกับงานวิจัยในครั้งนี้ หรือนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1) ด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาใน 12 ตำบล ของอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ได้แก่ ตำบลระโนด คลองแดน ตะเคียวะ ท่าบอน บ้านใหม่ บ่อตรู ปากแตระ พังยาง ระวังะ วัดสน บ้านขาว และแดนสงวน

2) ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จำนวน 757 ครัวเรือน ที่ทำการผลิตพริก และทำการสุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 262 ครัวเรือน

3) ด้านเนื้อหา ศึกษาลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ตลอดจนความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรใน อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

4) ด้านเวลา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 รวมระยะเวลา 1 เดือน

1.6 นิยามศัพท์

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้ผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรผู้ผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการผลิตพริก

สภาพสังคม หมายถึง ลักษณะทางสังคมของเกษตรกรผู้ผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ได้แก่ ตำแหน่งในสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร

ตำแหน่งในสังคม หมายถึง เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์มีการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในชุมชนหรือหมู่บ้าน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานองค์กรกลุ่มเกษตรกร อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประธานกองทุนหมู่บ้าน และอาสาปศุสัตว์ เป็นต้น

การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร หมายถึง เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์มีการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางการเกษตร เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์การเกษตร กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน สมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน เป็นต้น

สภาพเศรษฐกิจ หมายถึง ลักษณะทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ได้แก่ กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน พื้นที่ปลูกพริก รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตร รายได้ในภาคการเกษตร

รายได้จากการผลิตพริก หนี้สินเฉลี่ยในครัวเรือน หนี้สินนอกภาคการเกษตร และหนี้สินในภาคการเกษตร

สภาพการผลิตพริก หมายถึง ขั้นตอนการผลิตพริกของเกษตรกร ได้แก่ ชนิดของพริก แหล่งซื้อเมล็ดพันธุ์ การเตรียมเพาะเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า การเตรียมแปลงปลูกพริก อายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง ระยะห่างต้นและระยะห่างแถวในการปลูกพริก แรงงานในการผลิตพริก และต้นทุนในการผลิตพริก สภาพการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริก และสภาพการเก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตพริก

ชนิดพริกที่ปลูก หมายถึง พริกที่เกษตรกรผลิตในพื้นที่อำเภอระนอง จังหวัดสงขลาเช่น พริกชี้หนูผลใหญ่ พริกชี้หรือพริกพื้นเมือง และพริกหอม เป็นต้น

ราคาพริก หมายถึง ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ยในปี 2560

รายได้จากการผลิตพริก หมายถึง รายได้เฉลี่ยจากการขายพริกในปี 2560

ต้นทุนการผลิตพริก หมายถึง ต้นทุนในการผลิตพริกทั้งที่เป็นเงินสดได้แก่ ค่าเช่าที่ ค่าจ้างชุดแปลง และค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการรดน้ำ เช่น สปริงเกอร์ ระบบน้ำหยด ค่าเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด เป็นต้น ค่าถาดเพาะต้นกล้า ค่าทำโรงเรือนเพาะกล้า ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าต้นกล้า ค่าไถที่ดิน ค่าดินเพาะกล้า ค่าปุ๋ย ค่าสารเคมี ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ค่าแรงงาน และค่าขนส่ง เป็นต้น

แหล่งจำหน่ายผลผลิต หมายถึง แหล่งที่เกษตรกรนำพริกไปขาย เช่น จำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง จำหน่ายเอง และจำหน่ายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่นทั่วไป เป็นต้น

ปัญหาการผลิตพริก หมายถึง ปัญหาที่เกษตรกรประสบในการผลิตพริกในรอบปีที่ผ่านมา ทั้งสิ่งที่เกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหาได้หรือไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเอง เช่น ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ปัญหาต้นทุนในการผลิต ปัญหาด้านการจำหน่าย ปัญหาความรู้ทางด้านวิชาการ และปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ เป็นต้น

วิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ติดต่อกับเกษตรกรผู้ผลิตพริก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ ทางการเกษตร แนะนำและจูงใจให้ปฏิบัติตาม โดยยึดบุคคลเป้าหมายในการใช้วิธีการส่งเสริมการผลิตพริก ได้แก่ วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม และวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน

วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ติดต่อกับเกษตรกรในการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ แก่เกษตรกรหรือกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล ได้แก่ การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกของเกษตรกร เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน การติดต่อทางจดหมาย การติดต่อทางโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญได้พูดคุยซักถามปัญหา และการใช้ Social network เช่น E-mail Line หรือ Facebook

วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ติดต่อกับเกษตรกรในการให้การถ่ายทอดความรู้ การสื่อสารการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสาธิต การจัดทำแปลงเรียนรู้ การจัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกพริก การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มเกษตรกร

วิธีการส่งเสริมแบบมวลชน หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ติดต่อกับเกษตรกรในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่บุคคลเป้าหมายที่มีจำนวนมาก ได้แก่ ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์ แผ่นพับ วิทยู โทรทัศน์ หอกระจายข่าวชุมชน และอินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ

ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำวิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบหนึ่งแบบใดไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรในด้านการผลิตพริก

การได้รับวิธีการส่งเสริม หมายถึง เกษตรกรได้รับการส่งเสริมการการผลิตพริก ได้แก่ วิธีการส่งเสริมแบบบุคคล วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม และวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน ในปี 2560

ระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมการการผลิตพริก คือ ได้รับการส่งเสริมการการผลิตพริกเป็นประจำ หมายถึง ได้รับการส่งเสริมการการผลิตพริก อย่างน้อยเดือนละ 1-2 ครั้ง ได้รับการส่งเสริมการการผลิตพริกบางครั้ง หมายถึง ได้รับการส่งเสริมการการผลิตพริก ปีละ 1-2 ครั้ง และไม่เคยได้รับการส่งเสริมการการผลิตพริก หมายถึง ไม่เคยได้รับการส่งเสริมการการผลิตพริกเลยในรอบปีการผลิตที่ผ่านมา

แหล่งความรู้ในการการผลิตพริก หมายถึง แหล่งที่มาของความรู้หรือข้อมูลข่าวสารที่เกษตรกรได้รับในเรื่องการผลิตพริก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง พ่อแม่ ประสบการณ์ของตัวเอง ร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หนังสือ ห้องสมุดชุมชน และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ระดับความถี่ในการได้รับความรู้ในการการผลิตพริก คือ ได้รับความรู้ในการการผลิตพริกเป็นประจำ หมายถึง ได้รับความรู้จากแหล่งที่ให้ความรู้ในการการผลิตพริก อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ได้รับความรู้ในการการผลิตพริกบางครั้ง หมายถึง ได้รับความรู้จากแหล่งที่ให้ความรู้ในการการผลิตพริกเดือนละ 1 ครั้ง และไม่เคยได้รับความรู้ในการการผลิตพริก หมายถึง ไม่เคยได้รับความรู้จากแหล่งที่ให้ความรู้ในการการผลิตพริกเลยในรอบปีการผลิตที่ผ่านมา

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการศึกษา มีหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร
- 2.3 การผลิตพริกในภาคใต้และจังหวัดสงขลา
- 2.4 ปัญหาในการผลิตพริก
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

2.1.1 ความหมายของความต้องการ

ศรันย์ ดำริสุข (2530) อธิบายว่า ความต้องการ หมายถึง สภาวะที่เป็นเครื่องหมายแห่งการขาดแคลนหรือต้องการบางสิ่งบางอย่างที่จำเป็น หรือต้องการที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

วิจิตร อาวะกุล (2535) อธิบายว่า ความต้องการ หมายถึง สภาวะที่บุคคลยังขาดหรือยังไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกิดความต้องการที่จะมีหรือให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านั้น เป็นสิ่งที่มนุษย์ยังขาดอยู่ และยังต้องการที่มีแต่มีไม่ได้ จะทำให้เกิดช่องว่าง เกิดความขัดแย้ง ความไม่ลงรอย ความต้องการนี้หากยังไม่ได้รับการบำบัดให้เป็นที่น่าพอใจแล้ว จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการพัฒนาการ

วิรัช คงคะจันทร์ (2535) อธิบายว่า ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่บุคคลไม่ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนปรารถนาแล้วจะทำให้บุคคลอยู่ในสภาวะที่พยายามขวนขวายให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้นอยู่เรื่อย ๆ และความปรารถนาของบุคคลในสิ่งต่าง ๆ มักจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม

วสันต์ กุ้เกียรติกุล (2546) อธิบายว่า ความต้องการ หมายถึง มนุษย์มีความต้องการในการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่และมีการพัฒนาต่อไปเรื่อย ๆ แม้ว่าบุคคลอื่นจะมองเห็นหรือไม่ก็ตาม มีความเห็นว่าชีวิตของบุคคลแต่ละคนจะต้องมีการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานก่อนแล้วจึงจะตอบสนองความต้องการขั้นอื่น ๆ ที่สูงขึ้น

จารุพรรณ มียิ้ม และเบญจนาฏ ดวงจิโน (2550) อธิบายว่า ความต้องการ หมายถึง ความต้องการของบุคคลเกิดจากสิ่งที่มากระตุ้นเร้าจากภายในร่างกายและภายนอกร่างกาย ซึ่งถ้าเป็นความต้องการทางด้านร่างกาย จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองเพื่อการอยู่รอดของชีวิต ให้เกิดสมดุลทางด้านร่างกายและจิตใจในอันที่ดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุข

รัตนพิรุณ กรุณวงษ์ (2556) อธิบายว่า ความต้องการ หมายถึง สภาวะที่บุคคลยังขาดหรือยังไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเคยมีและมีความปรารถนาให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านั้น ซึ่งสิ่งที่เคยมีและสิ่งที่ขาดอยู่ จะสามารถเป็นแนวทางที่จะทำให้มีสิ่งที่ต้องการได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความหมายของความต้องการดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความต้องการ หมายถึง สภาวะที่เกิดขึ้นของมนุษย์ ที่ยังไม่ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนปรารถนา และจะทำให้บุคคลอยู่ในสภาวะที่พยายาม ขวนขวายให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้น ความต้องการของมนุษย์ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลและสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่

2.1.2 ประเภทของความต้องการ

ธงชัย สันติวงศ์ (2533) ได้แบ่งลักษณะความต้องการตามแนวคิดแนวของอัลเดอเฟเฟอร์ ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) ความต้องการอยู่รอด เกี่ยวข้องกับความต้องการทางด้านร่างกาย และปรารถนาอยากมีสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น ความต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2) ความสัมพันธ์ทางสังคม ประกอบด้วยเรื่องราวที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ต่อกันระหว่างบุคคล

3) ความต้องการก้าวหน้าและเติบโต เป็นความต้องการที่เกี่ยวกับเรื่องราวของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงฐานะสภาพความต้องการอยากเป็นผู้มีความคิดริเริ่มบุกเบิก มีขอบเขตอำนาจ ขยายกว้างออกไปเรื่อย และการพัฒนาเติบโตด้วยความรู้ความสามารถ

กรองแก้ว อยู่สุข (2537) ได้แบ่งลักษณะความต้องการตามแนวคิดแนวของแมคเคิลแลนด์ ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) ความต้องการทำงานให้สำเร็จ คือ คนบางคนมีแรงผลักดันอย่างแรงกล้าที่ต้องทำงานให้สำเร็จมากกว่าที่จะให้งานนั้นสำเร็จด้วยตัวของมันเอง คนประเภทนี้มีความปรารถนาที่จะทำงานให้ดีขึ้น หรือมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

2) ความต้องการอำนาจ คือ ความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลและควบคุมคนอื่น คนที่ต้องการในด้านนี้สูงจะพยายามสุดกำลังที่จะสร้างอิทธิพลให้ตนเองเหนือผู้อื่น ชอบการแข่งขันเพื่อให้ได้สถานภาพสูง

3) ความต้องการด้านสังคม คือ ความปรารถนาที่จะให้คนอื่นยอมรับนับถือ คนที่มีความต้องการสูงในด้านนี้จะเป็นแรงผลักดันให้พยายามสร้าง และรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น ชอบให้ความร่วมมือมากกว่าที่จะแข่งขันแย่งชิงสถานภาพเพราะต้องการความเข้าใจอันดี และความรักสนิสนมจากสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่

วสันต์ กุ้เกียรติกุล (2546) ได้แบ่งลักษณะความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์ ออกเป็น 5 ประเภทคือ

1) ความต้องการทางร่างกาย (The Physiological Need) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่เป็นสิ่งจำเป็นต่อร่างกายและชีวิต เช่น อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น

2) ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (The Safety Need) เป็นความต้องการทางด้านกายภาพ และความรู้สึกด้านจิตวิทยา เช่น มีความมั่นคงและปลอดภัยทางด้านร่างกาย การประกอบอาชีพ การรักษาชีวิต การป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

3) ความต้องการทางสังคมและความรัก (The Belongingness Need and Love Need) เป็นความต้องการรู้จักคุ้นเคยในสถานที่ที่ทำงานและบ้าน เช่น การรวมกลุ่มสมาชิก การติดต่อปฏิสัมพันธ์กัน รักใคร่และแสดงออกถึงความ เป็นมิตร เป็นกลุ่มเดียวกัน ให้บุคคลอื่นยอมรับการเป็นสมาชิกในสังคม สโมสร คลับ หรือกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ เป็นต้น

4) ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นและได้รับการยกย่อง (The Esteem Need) เป็นความต้องการขั้นสูงขึ้นมาที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตนเอง ในเรื่องของความรู้ความสามารถความสำคัญในตนเองเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ต้องการให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญ

5) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จ (The Need Self-actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุด นั่นคือ มนุษย์อยากจะมีความสำเร็จทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดใฝ่ฝันของตนเอง

2.1.3 ประเภทความต้องการของเกษตรกร

วิภาวรรณ ซ่อนกลิ่น (2556) ได้แบ่งลักษณะความต้องการของเกษตรกรออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) ความต้องการที่เกษตรกรมีความรู้สึกต้องการ เช่น ความต้องการอยากได้ผลผลิตมีราคาสูง ต้องการอยากได้รับความช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิต เป็นต้น

2) ความต้องการที่เกษตรกรไม่รู้สึกว่าตนเองมีความต้องการ แต่เกิดจากการวิเคราะห์ของเจ้าหน้าที่โดยสามารถแบ่งความต้องการออกเป็น 5 ระดับ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการทางด้านสังคม ความต้องการทางด้านความมีชื่อเสียง และความต้องการทางด้านความสมปรารถนาในชีวิต

2.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการของเกษตรกร

วสันต์ กุ้เกียรติกุล (2546) แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการของเกษตรกรตามแนวคิดของแซนเดอร์ ออกเป็น 3 ประการ คือ

1) ความต้องการทางสังคม ซึ่งให้เห็นลักษณะค่านิยม ทักษะคติ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การเข้าร่วมอยู่ในสังคม ประเพณี และความเชื่อถือของเกษตรกร

2) ความต้องการทางเศรษฐกิจ ชี้ให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรงในท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกรทั้งหมดในการเข้าถึงเกษตรกร นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและประเทศ ข้อมูลทางเศรษฐกิจสามารถนำมาพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ ที่ดิน การใช้ที่ดิน และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

3) ความต้องการเทคโนโลยี สามารถชี้ปัญหาของเกษตรกรได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในเรื่องการประกอบอาชีพทางการเกษตร

จากการศึกษาค้นคว้าประเภทของความต้องการดังกล่าว เพื่อเอาไปใช้ในการออกแบบข้อความ คำถาม ผู้วิจัยจึงได้แบ่งความต้องการของเกษตรกรออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) ความต้องการทางสังคม เช่น การรวมกลุ่มสมาชิก การติดต่อปฏิสัมพันธ์กัน รักใคร่และแสดงออกถึงความเป็นมิตร เป็นกลุ่มเดียวกัน ให้บุคคลอื่นยอมรับการเป็นสมาชิกในสังคม เป็นต้น 2) ความต้องการทางเศรษฐกิจ เช่น แหล่งที่มาของรายได้ ที่ดิน การใช้ที่ดิน และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น 3) ความต้องการเทคโนโลยี เช่น นวัตกรรมใหม่ วิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการประกอบอาชีพทางการเกษตร ถ้าหากเกษตรกรมีความต้องการในสิ่งเหล่านี้ แล้วได้รับการตอบสนองความต้องการ จะทำให้เกษตรกรเกิดการพัฒนาในอาชีพ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพทางการเกษตร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร

2.2.1 ความหมายของการส่งเสริม

ลิน พันธุ์พินิจ (2544) อธิบายว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง การบริการหรือระบบที่ช่วยให้เกษตรกรปรับปรุงวิธีและเทคนิคการทำงานเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงระดับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนการยกระดับสังคม และมาตรฐานการศึกษาของชาชนบทให้สูงขึ้น

จำนง เพชรอนันต์ (2550) อธิบายว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง กระบวนการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพการเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้ ทำให้ครอบครัวกินดีอยู่ดีและมีความสุข

จิตราภรณ์ สงค์ประเสริฐ (2551) อธิบายว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง วิธีการและเทคนิคใหม่ ๆ ทางเกษตรไปแนะนำเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร แล้วติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือจนเกิดผลสำเร็จขณะเดียวกันก็เอาปัญหาต่าง ๆ ทางเกษตรมาวิเคราะห์แนวทางแก้ไข

กัญเกียรติ สร้อยทอง (2552) อธิบายว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง การนำความรู้ วิธีการ และเทคนิคใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรไปแนะนำเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร แล้วติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ

จากความหมายของความต้องการดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง วิธีการถ่ายทอดความรู้ ให้การศึกษาและทักษะใหม่ ๆ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีต่าง ๆ ทางด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรเกิดเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการทำการเกษตรให้ดีขึ้น รวมถึงการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ นำเอาปัญหาต่าง ๆ ด้านการเกษตรมาหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกร โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นบุคคลดำเนินงานในการส่งเสริมให้กับเกษตรกร

2.2.2 วิธีการส่งเสริมการเกษตร

วิธีการส่งเสริมการเกษตร เป็นวิธีการที่จะช่วยให้การส่งเสริมการเกษตรบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้มากยิ่งขึ้น โดยมีบุคคลให้ความหมายวิธีการส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2536) อธิบายว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรติดต่อกับบุคคลเป้าหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอนให้ความรู้ แจ้งข่าวสาร แนะนำ จูงใจให้ปฏิบัติตามหรือรับฟังข้อคิดเห็นต่าง ๆ

อภิญา รตนไชย (2543) อธิบายว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใช้ในการส่งเสริมการเกษตร ถ่ายทอด ความรู้ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมต่าง ๆ แก่ปัญหาให้กับบุคคลเป้าหมาย ประกอบด้วยวิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล แบบกลุ่มและแบบมวลชน

สิน พันธุ์พินิจ (2544) อธิบายว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บุคคลเป้าหมายได้รับความรู้ ทักษะ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด ความเชื่อ และค่านิยม เป็นต้น โดยวิธีการส่งเสริมหรือการสอนในงานส่งเสริมการเกษตร จะยึดหลักบุคคลเป้าหมาย แบ่งได้เป็น 3 วิธี คือ วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล แบบกลุ่มและแบบมวลชน

กู่เกียรติ สร้อยทอง (2552) อธิบายว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง วิธีการหรือกลยุทธ์ในการนำเอาเทคโนโลยีที่วิจัยพัฒนาในการกระจายไปสู่เกษตรกรเป้าหมาย โดยใช้การเผยแพร่ข่าวสารและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ 3 วิธี 1) วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล 2) วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม และ 3) วิธีการส่งเสริมมวลชน

เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2556) ได้จำแนกวิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยพิจารณาตามหลักการสื่อสารและลักษณะของชุมชนได้ ดังนี้

1)วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยอิงบุคคลหรือผู้รับสารเป็นเกณฑ์ ได้แก่

(1) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบรายบุคคล หรือแบบบุคคลต่อบุคคล (Individual Method) ให้เกษตรกรหรือบุคคลผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ การถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรโดยตรง ได้แก่

(1.1) การเยี่ยมไร่และบ้านเกษตรกร (Farmer and Home Visit) เจ้าหน้าที่ไปพบปะรับฟังปัญหาและถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรถึงไร่ โดยจะได้เห็นสภาพความเป็นจริงของเกษตรกร

(1.2) เกษตรกรผู้รับการส่งเสริมการเกษตรมาติดต่อที่สำนักงาน (Office Calls) เกษตรกรมีความสนใจและเชื่อว่าเจ้าหน้าที่จะให้ข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ได้

(1.3) การติดต่อทางโทรศัพท์ (Telephone Calls) สามารถช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ช่วยลดเวลาและระยะทางในการติดต่อ

(1.4) การติดต่อทางจดหมายส่วนตัว (Personal Letter) เขียนจดหมายเมื่อเกิดปัญหาและต้องการคำตอบ หรือแจ้งข้อมูลข่าวสาร ติดตามผลของการส่งเสริมการเกษตร

(1.5) การติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Contract) ได้พบเกษตรกรโดยบังเอิญ ได้พูดคุยซักถามปัญหา

(2) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยกลุ่มบุคคล (Group Method) การสื่อสารการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับกลุ่มเกษตรกรที่เป็นบุคคลเป้าหมายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปได้แก่

(2.1) การประชุมกลุ่ม (Group Meeting) จะช่วยในการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ ระหว่างทุกคนที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสร่วมปรึกษา

(2.2) การฝึกอบรม (Training) ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม

(2.3) การสาธิต (Demonstration) เป็นการให้การบรรยายประกอบการแสดง ทำให้ผู้เรียนรู้ได้ฟังและได้เห็นไปพร้อมกัน การสาธิตแบ่งเป็น 2 แบบ คือ การสาธิตวิธี (Method Demonstration) เป็นการแสดงให้เห็นถึงวิธีการปฏิบัติแต่ละขั้นตอนเป็นลำดับไป และการสาธิตผล (Result Demonstration) เป็นการแสดงเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าปฏิบัติที่ได้ สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ในท้องถิ่น

(2.4) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ (Field Trip or Study Tour) มีโอกาสได้พบเห็นผลงานของผู้อื่น ซึ่งได้ทำสำเร็จแล้ว มีผลในการเพิ่มความเชื่อมั่นในการยอมรับสิ่งใหม่มากขึ้น

(3) วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน (Mass Method) จะช่วยในการส่งเสริมเผยแพร่นวัตกรรม ใช้กับคนจำนวนมากได้อย่างกว้างขวางได้แก่

(3.1) เอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ (Printed Mettter)

(3.2) ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์ (Poster)

(3.3) หนังสือพิมพ์ (Newspapera)

(3.4) วิทยุ (Radio)

(3.5) โทรทัศน์ (Television)

(3.6) ภาพยนตร์ (Motion Pictures)

(3.7) การจัดนิทรรศการ (Exhibition or Exposition)

2) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยอิงวัตถุประสงค์หรือตัวสารเป็นเกณฑ์ ได้แก่

(1) การส่งเสริมการเกษตรโดยการเลือกส่งเสริมเพียงเรื่องเดียว ถ้าผู้รับการเปลี่ยนแปลงพบว่า เขาปฏิบัติได้ผลและง่ายที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องอื่น ๆ ก็จะตามมาภายหลัง

(2) การส่งเสริมการเกษตรโดยการเลือกเรื่องส่งเสริมหลาย ๆ เรื่อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ส่งเสริมให้ผลผลิตอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการปรับปรุงปัจจัยการผลิตหลาย ๆ อย่างตามความจำเป็น

(3) การส่งเสริมการเกษตรโดยการเลือกเรื่องทั้งหมดเกี่ยวกับฟาร์มและบ้านเรือน คำนึงว่าฟาร์มและบ้านเรือนรวมกันเป็นหน่วยเดียวกัน และคำนึงว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้การจัดการฟาร์มและบ้านเรือน ในลักษณะของครอบครัวให้มีรายได้สุทธิสูง

(4) ส่งเสริมโดยการเลือกท้องถิ่นใดที่หนึ่งเป็นเป้าหมาย โดยการส่งเสริมเน้นเฉพาะพื้นที่ที่มีลักษณะการผลิตและการเกษตรที่เฉพาะพื้นที่นั้น

3) วิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยอิงเจ้าหน้าที่หรือผู้ส่งสารเป็นเกณฑ์ ได้แก่

(1) การใช้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีความรู้แบบกว้าง (Change Agent) โดยถ่ายทอดแบบทั่วไปไม่เป็นรายวิชาหรือเฉพาะอย่าง

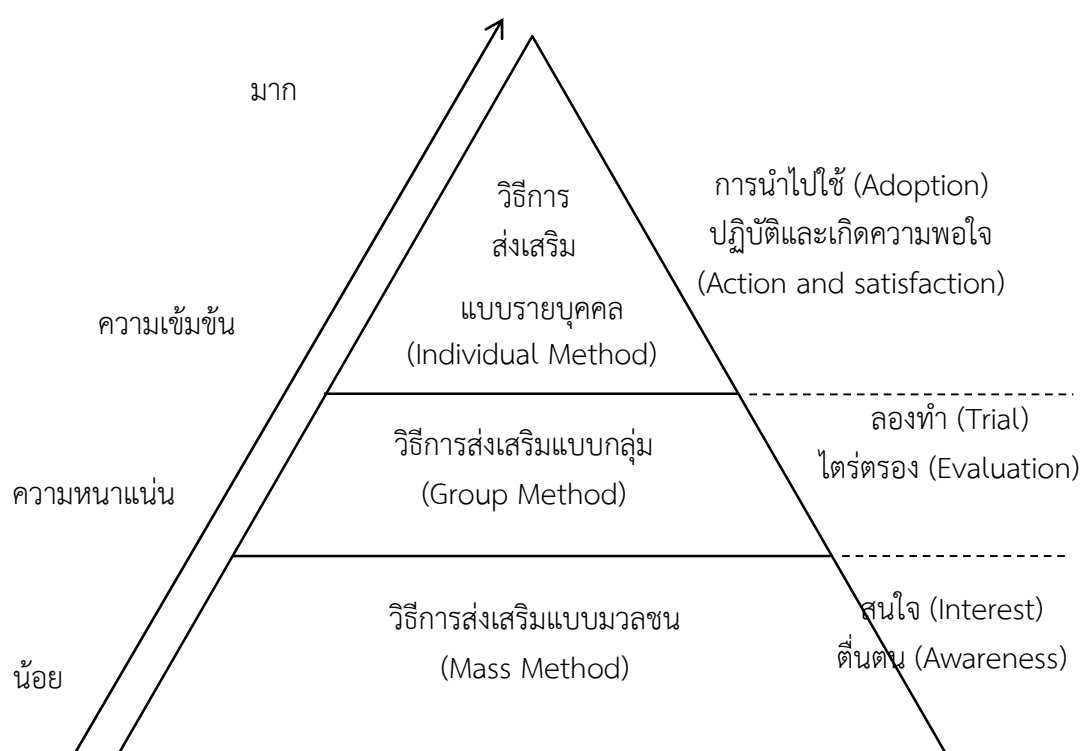
(2) การใช้ทีมนักวิชาการ (Team Approach) ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเข้าไปในหมู่บ้านเป็นทีม

(3) การใช้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน (Cooperative Approach) ร่วมกันทำงานพร้อมกันหรือประสานงานกันในการพัฒนาการเกษตร

(4) การใช้เจ้าหน้าที่เป็นสื่อมวลชน (Change Agentas Mass Media Approach) โดยการนำเอาสื่อมวลชนต่าง ๆ มาเป็นตัวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความคิดของเกษตรกร

4) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยอิงตามช่องทางหรือสื่อที่ใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร ได้แก่

- (1) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อคำพูด
- (2) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์
- (3) การส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อภาพและเสียง
- (4) การส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สื่อกิจกรรม
- 5) วิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยอิงชุมชนเป็นเกณฑ์ ได้แก่
 - (1) การส่งเสริมการเกษตรในชุมชนชนบท
 - (2) การส่งเสริมการเกษตรในชุมชนเมือง

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการส่งเสริมกับการยอมรับการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกร

ที่มา: Chang (1974 อ้างอิงใน วิจารณ์ ชอนกลีน, 2556)

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า วิธีการส่งเสริมรายบุคคล มีการมุ่งส่งเสริม ช่วยเหลือและแนะนำเฉพาะบุคคลแต่ละรายในด้านเทคนิคและรายละเอียดเฉพาะอย่าง เมื่อเกษตรกรตัดสินใจรับวิธีการใหม่ ๆ ไปปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมต้องช่วยเหลือติดตามให้คำแนะนำ เพื่อให้งานส่งเสริมการเกษตรเป็นไปอย่างถูกวิธี และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อให้เกษตรกรบรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวัง วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม จะช่วยบุคคลเป้าหมายให้ได้รายละเอียดในเรื่องที่เกษตรกรมีความสนใจมากขึ้น และนำไปสู่การไตร่ตรองว่าจะลองทำดูหรือไม่ หากทดลองทำเป็นการพิสูจน์ด้วยตนเอง

ว่าผลออกมาดีหรือไม่ดีอย่างไร และวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน มีการมุ่งเผยแพร่สร้างการรับรู้ ความสนใจในเรื่องใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ ๆ ให้บุคคลเป้าหมายรู้ว่าเรื่องนี้เกิดขึ้นแล้วหากสนใจจะหา รายละเอียดต่อไป

จากความหมายของความต้องการดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร หมายถึง วิธีการถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาทางด้านเกษตรกับบุคคลเป้าหมายหรือเกษตรกรเป้าหมาย จากการศึกษาค้นคว้าวิธีการส่งเสริมการเกษตร ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการส่งเสริมการเกษตรในการวิจัย คือ วิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยอิงบุคคลหรือผู้รับสารเป็นเกณฑ์ ได้แก่

1) วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล คือ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้แก่เกษตรกร หรือกลุ่มเป้าหมายเป็นครั้งหนึ่ง ๆ เพียงบุคคลเดียว ได้แก่ การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริก เกษตรกร เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน การติดต่อทางจดหมาย การติดต่อทางโทรศัพท์ การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และการใช้ Social network อื่น ๆ เช่น E-mail Line หรือ Facebook เป็นต้น

2) วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม คือ การถ่ายทอดความรู้ การสื่อสารการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเกษตรกรที่เป็นบุคคลเป้าหมายตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสาธิต การจัดทำแปลงเรียนรู้ การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก และการถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มเกษตรกร

3) วิธีการส่งเสริมแบบมวลชน คือ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่บุคคลเป้าหมายได้ครั้งละมาก ๆ โดยไม่จำกัดจำนวนและไม่จำเพาะเจาะจงว่าจะเป็นผู้ใด ได้แก่ ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์ แผ่นพับ วิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าวชุมชน และอินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

เพื่อให้บุคคลเป้าหมายได้รับความรู้ ทักษะ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด ความเชื่อ และค่านิยม

2.3 การผลิตพริกในภาคใต้และจังหวัดสงขลา

2.3.1 พันธุ์และการเตรียมเมล็ดพันธุ์

1) พันธุ์พริก แต่ละกลุ่มมีความแตกต่างของลำต้น ดอก และผลค่อนข้างมาก ตลอดจนมีการผสมข้ามตามธรรมชาติ กรมวิชาการเกษตร (2556) ได้การจำแนกตามลักษณะทางพฤกษศาสตร์แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

(1) *Capsicum annum* L. เป็นพริกที่นิยมปลูกมากที่สุด แหล่งดั้งเดิมอยู่ในประเทศอเมริกากลาง ได้แก่ เม็กซิโก มีลักษณะ คือ ลำต้นมีขนค่อนข้างมาก ดอกเรียวยาว กลีบดอกสีขาวหรือสีขาวนวล ผลแก่สีแดงหรือเหลืองหรือน้ำตาล มีทั้งรสชาติเผ็ดและไม่เผ็ด

หลายชนิด เช่น พริกชี้ฟ้า พริกชี้ฟ้าใหญ่ พริกจินดา พริกแฟนซี พริกกะเหรี่ยง พริกขี้หนู พริกหวาน พริกยักษ์ พริกหยวก พริกมัน พริกเต๋ยไก่อ่ พริกนิ้วนาง พริกขาวและพริกชี้หนูดง เป็นต้น

(2) *Capsicum frutescens* L. แหล่งกำเนิดแถบทวีปอเมริกาใต้ นิยมปลูกในเขตร้อนและเขตอบอุ่น มีลักษณะ คือ ลำต้นมีขนเล็กน้อย ดอกเรียวยาว กลีบดอกสีเหลืองอมเขียว หรือสีขาวอมเขียว ผลแก่สีแดงเหลืองหรือน้ำตาล มีรสชาติเผ็ดถึงเผ็ดจัด เช่น พริกเกษตรและพริกขาว เป็นต้น

(3) *Capsicum chinense* Jacq. ลักษณะคล้ายคลึงกับ *Capsicum frutescens* L. นิยมปลูกตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้และอินเดียตะวันตก มีลักษณะคือ มีก้านดอกสั้นหนาและโน้มลง ได้แก่ พริกชี้หนู พริกเล็บมือนาง พริกชี้หนูหอม พริกสวนและพริกใหญ่ เป็นต้น

สำหรับชนิดของพันธุ์พริกที่นิยมปลูกในภาคใต้ของประเทศไทย ส่วนใหญ่พื้นที่ปลูกอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา (สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2558) พริกที่นิยมปลูกในภาคใต้มากที่สุด คือ

(1) พริกชี้หนูผลเล็ก เช่น พริกชี้หนูสวน พริกกะเหรี่ยง เป็นต้น

(2) พริกชี้หนูผลใหญ่ เช่น พริกยอดสน พริกจินดา พริกหัวเรือ พริกหัวเรือ ย่น และพริกชี้ พริกเต๋ยไก่อ่ เป็นต้น จะนิยมปลูกในจังหวัดสงขลาและจังหวัดพัทลุง (วีระ ภาควิทย และเยาวรัตน์ ศรีวรรณท์, 2557)

(3) พริกใหญ่ เช่น พริกมันดำ และพริกมัน เป็นต้น

(4) กลุ่มพริกจังหวัด คือ พันธุ์พริกที่มีความเหมาะสมในการปรุงอาหารเฉพาะตำรับ เกิดเป็นความนิยมของแต่ละพื้นที่ เช่น พริกขาวชัยบุรี อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีกลิ่นหอม รสชาติเผ็ดร้อน เป็นรสชาติ

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2555) ได้จำแนกพันธุ์พริกที่ปลูกใน จังหวัดสงขลา ดังนี้

(1) พริกชี้หนูผลเล็ก เช่น พริกชี้หนูสวน เป็นพันธุ์พื้นเมืองพัทลุง เป็นต้น นิยมปลูกมากในอำเภอควนเนียง

(2) พริกชี้หนูผลใหญ่ เช่น พันธุ์เขี้ยวมัน พริกยอดสน และพริกชี้ พริกเต๋ยไก่อ่ เป็นต้น นิยมปลูกมากในอำเภอรโนด

(3) พริกใหญ่ เกษตรกรใช้พันธุ์ Red Eagle ตราครดงนิยมปลูกมากในอำเภอสะเดา

2) กรมวิชาการเกษตร (2556) อธิบายว่า การเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือกล้าพันธุ์ ไว้ดังนี้

(1) เพาะกล้าในแปลงเพาะ ควรทำความสะอาดเมล็ดและกระตุ้นให้เมล็ดงอกเร็วขึ้น มีการงอกสม่ำเสมอมากขึ้นโดยแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น 50-55 องศาเซลเซียส นาน 15-20

นาที่ แช่ด้วยน้ำ หมักเมล็ดสะเดาเจือจางนาน 10-20 นาที หรือคลุกเมล็ดด้วยเชื้อไตรโคเดอร์มาสด โรยเมล็ดลงในแปลงเพาะให้สม่ำเสมอทั่วแปลง

(2) เพาะกล้าในถาดเพาะ ก่อนเพาะเมล็ดควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น 50-55 องศาเซลเซียสนาน 15-20 นาที แช่ด้วยน้ำหมักเมล็ดสะเดาเจือจางนาน 10-20 นาที หรือคลุกเมล็ดด้วยเชื้อไตรโคเดอร์มาสด ในบางพื้นที่หลังจากเตรียมเมล็ดพันธุ์ด้วยวิธีการข้างต้น แล้วเกษตรกรใช้ผ้าขาวบางห่อเมล็ดบ่มไว้ในที่ร่ม 1 คืน เมื่อมีตุ่มรากสีขาวเล็ก ๆ จึงนำไปเพาะในถาดต้องระวังอย่าให้ตุ่มรากได้รับอันตราย ในช่วงระหว่างต้นกล้าเจริญเติบโตควรรดน้ำผสมเชื้อไตรโคเดอร์มาสดอัตรา 250 กรัม เชื้อสดต่อน้ำ 50 ลิตร หยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุม

2.3.2 รูปแบบการปลูกพริก

พิทักษ์ เทพสมบุรณ์ (2540) อธิบายว่า สภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ปลูกแต่ละที่แตกต่างกันทำให้สภาพการปลูกพริกของเกษตรกรแตกต่างกัน สามารถแบ่งสภาพการปลูกพริกได้ 2 รูปแบบ

1) การปลูกสภาพไร่ เป็นแหล่งผลิตส่วนใหญ่ของประเทศ การปลูกพริกในสภาพไร่เป็นพื้นที่ขาดแหล่งน้ำ ต้องอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ดังนั้นพันธุ์ที่นิยมปลูกจะทนแล้ง เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยและสารเร่งการเจริญเติบโตในปริมาณที่จำกัด มีพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่ ผลผลิตที่ได้ไม่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพของผลผลิตให้สม่ำเสมอได้

2) การปลูกสภาพสวน เป็นแหล่งที่มีการควบคุมระยะเวลาปลูก ลักษณะผลผลิตและปริมาณการผลิตได้ดีกว่าสภาพไร่ เพราะการปลูกในสภาพสวนสามารถควบคุมระดับน้ำและวิธีการให้น้ำได้อย่างเหมาะสม แต่พบเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณสูง มีทักษะในเขตกรรม และค่าใช้จ่ายในด้านแรงงานสูงกว่าสภาพไร่

กรมวิชาการเกษตร (2556) ได้แบ่งลักษณะการผลิตพริกตามสภาพการเพาะปลูกของไทย ออกเป็น 2 แบบ โดยทำการแบ่งรูปแบบจากสภาพพื้นที่ การจัดการสวน และสภาพแวดล้อมในแต่ละแหล่งปลูกมีความแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1) การปลูกสภาพไร่ พบว่า เกษตรกรนิยมปลูกบนพื้นที่เนินหรือพื้นที่ดอน อาศัยน้ำฝนเป็นหลักมีพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่เกษตรกรเอาใจใส่น้อย พันธุ์ที่ปลูกทนแล้งได้ดี แต่ผลผลิตมีต่ำและคุณภาพไม่สม่ำเสมอ ผลผลิตเฉลี่ย 500-600 กิโลกรัมต่อไร่ เริ่มเพาะกล้าเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน แล้วย้ายปลูกลงแปลงเดือนพฤษภาคมและเดือนกรกฎาคม

2) การปลูกสภาพสวน พบว่า เกษตรกรมักปลูกในเขตระบบชลประทานหรือแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ดอนมีพื้นที่ปลูกน้อยกว่าการปลูกสภาพไร่ มีขั้นตอนตั้งแต่เพาะเมล็ด เตรียมพื้นที่ปลูกและดูแลรักษา ผลผลิตสูง คือ มากกว่า 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตมีคุณภาพดี เกษตรกรอาจจะเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ปลูกเองหรือใช้พันธุ์ลูกผสมของบริษัทเอกชนก็ได้

2.3.3 การเตรียมพื้นที่

กรมวิชาการเกษตร (2556) อธิบายว่า ดินที่เหมาะสมควรเป็นดินร่วน มีการระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุ ปานกลางถึงสูง มีความเป็นกรดเป็นด่าง 6.6-6.8 ถ้าดินเป็นกรดควรปรับปรุงบำรุงดินด้วย ปูนขาวอัตรา 100-200 กิโลกรัมต่อไร่ ใส่ปุ๋ยหมัก อัตรา 300-500 กิโลกรัมต่อไร่ หรือปุ๋ยคอกอัตรา 1 ตันต่อไร่ อธิบายการเตรียมพื้นที่ปลูก ไว้ดังนี้

1) การเตรียมแปลงปลูก

(1) การเตรียมแปลงเพาะกล้า ปรับสภาพดินด้วยปูนมาร์ล หรือโดโลไมท์ หรือปูนขาวอัตรา 0.5-1.0 กิโลกรัมต่อ 10 ตารางเมตร (หรือ 80-160 กิโลกรัมต่อไร่) รองพื้นด้วยปุ๋ยหมักแห้งผสมเชื้อไตรโคเดอร์มาสด อัตรา 25 กรัมเชื้อสดต่อปุ๋ยหมัก 10 กิโลกรัม ต่อพื้นที่ 10 ตารางเมตร ในกรณีที่ใช้ขี้เถ้าในอัตราที่เหมาะสม ให้ใช้ปุ๋ยหมักแห้งที่ผสมเชื้อไตรโคเดอร์มาสดเรียบร้อยแล้ว ผสมแกลบดำ ผสมดินขุยไผ่หรือดินบริสุทธิ์อัตราส่วน 2:1:1

(2) การเตรียมแปลงปลูก ไถตะดินลึกประมาณ 30-40 เซนติเมตร ตากดินไว้ประมาณ 7-10 วัน จากนั้นไถพรวนอีก 1-2 ครั้ง และปรับสภาพดินด้วยปูนขาว อัตรา 25-50 กิโลกรัมต่อไร่ หรืออัตรา 50-100 กิโลกรัมต่อไร่

2) ระยะการปลูก ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกสภาพไร่ คือ 50 x 100 เซนติเมตร หรือ 50 x 120 เซนติเมตร จำนวน 2 ตันต่อหลุม สำหรับการปลูกสภาพสวน มักใช้กระบะปลูกที่ชิดมากขึ้น คือ 50 x 50 เซนติเมตร พริกที่มีทรงพุ่มกว้างควรปลูกระหว่างแถว 80-100 เซนติเมตร และระหว่างต้น 50 เซนติเมตร พริกที่มีขนาดทรงพุ่มเล็กควรปลูกระหว่างแถว 60 เซนติเมตรและระหว่างต้น 50 เซนติเมตร ควรทำร่องระบายน้ำทุก 15 แถว แต่ละแถวไม่ควรเกิน 15 เมตร เพื่อให้สะดวกต่อการปฏิบัติดูแลรักษา

3) การย้ายกล้า ควรทำการย้ายกล้าเมื่อดันกล้าอายุประมาณ 25-30 วัน ในการปลูกพริกเขตชลประทาน (การปลูกสภาพสวน) หรือเมื่อมีใบจริง 5-7 ใบ ส่วนพริกฝน (การปลูกสภาพไร่) กล้าควรมีอายุประมาณ 35-40 วัน ทั้งนี้อาจขึ้นกับช่วงการตกของฝน หากกล้าซ้ากล้าพริกมีอายุมากเกินไปควรเด็ดยอดเพื่อให้พริกแตกพุ่มเร็วขึ้นควรปลูก 1 ตันต่อหลุม ก่อนย้ายกล้า 5-7 วัน งดน้ำก่อนย้ายปลูกประมาณ 1-2 วัน หลังย้ายกล้า 5-7 วัน ควรทำการปลูกซ่อมต้นกล้าที่ตาย ก่อนย้ายกล้าควรแช่รากกล้าพริกด้วยเชื้อไตรโคเดอร์มาสดผสมน้ำนาน 10-20 นาที

2.3.4 การดูแลรักษา

1) การให้น้ำ โดยระบบน้ำหยด ระบบสปริงเกอร์ ใช้สายยางรด หรือ ปล่อน้ำตามร่องทุก ๆ 2-3 วัน วันละ 2-3 ชั่วโมง หรือสังเกตที่ผิวดิน ถ้าหากผิวดินแห้งอาจให้น้ำทุกวัน ในกรณีที่พบการเริ่มระบาดของโรคกุ้งแห้ง ให้เกษตรกรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในระบบสปริงเกอร์หรือใช้สายยางรดชั่วคราว ให้ใช้วิธีการให้น้ำแบบอื่นแทน ซึ่งต่างจากกรณีการที่เกิดการระบาดของเพลี้ยไฟ

ที่เกษตรกรควรมีการให้น้ำแบบพ่นฝอย เช่นเดียวกับโรคเหี่ยวของพริก ไม่ควรปล่อยให้ท่วมแปลง เพราะจะทำให้เชื้อสาเหตุโรคเหี่ยวจากแบคทีเรียแพร่กระจายไปยังจุดอื่น ๆ ของแปลงได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

2) การใส่ปุ๋ย ใส่ปุ๋ยหมักแห้งอัตรา 300-500 กิโลกรัมต่อไร่ ผสมเชื้อไตรโคเดอร์มาสด 3-5 กิโลกรัม หรือปุ๋ยคอกอัตรา 1-2 ตันต่อไร่ โดยใส่รองพื้นครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งใส่ช่วงก่อนออกดอก ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร15-15-15 อัตรา 50-100 กิโลกรัมต่อไร่หลังปลูก 15 วัน และช่วงก่อนออกดอก หรือใส่ปุ๋ยสูตร 15-30-15 อีกครึ่งหนึ่งเมื่อต้นพริกเริ่มติดผลหรืออายุประมาณ 60 วัน หลังย้ายกล้าทุกระยะ 10-15 วันโดยการใส่ปุ๋ยในจังหวัดสงขลา จะนิยมใช้มูลแพะเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในการผลิตพริก เป็นวิธีที่เหมาะสมและให้ผลผลิตที่ดีของพริก มีทั้งปุ๋ยหมักมูลแพะและปุ๋ยแห้งมูลแพะ วิธีการจะใส่ปุ๋ยหมักมูลแพะรองกันหลุมก่อนปลูกพริกอัตรา 1 กิโลกรัมต่อหลุม และโรยรอบโคนต้นด้วยมูลแพะแห้งอัตรา 500 กรัมต่อต้น หลังปลูก จากนั้นโรยรอบโคนต้นด้วยปุ๋ยหมักมูลแพะ 1 กิโลกรัมต่อต้น และปุ๋ยมูลแพะแห้งอัตรา 500 กรัมต่อต้น ทุก ๆ 30 วันมีการฉีดพ่นฮอร์โมนและโคโตซานอีกด้วย คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2555) ได้ทำการศึกษา 3 ตำบล ใน 3 อำเภอของจังหวัดสงขลา ถึงวิธีการใส่ปุ๋ย ไว้ดังนี้

(1) การใส่ปุ๋ยในตำบลทุ่งหมอ อำเภอสะเดา มีวิธีการใส่ปุ๋ย โดยรองกันหลุมด้วยมูลไก่หมักด้วย พด.1 อัตรา 200 กรัมต่อต้น หลังจากนั้นฉีดปุ๋ยทางใบสูตร 25-5-5 ตารางอบทอง อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยเริ่มฉีดครั้งแรกเมื่อพริกอายุได้ 3 วัน และฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 2 สัปดาห์ เมื่อพริกมี อายุ 1 เดือน จึงใส่ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 ตรารือใบ อัตรา 10 กรัมต่อต้น และฉีดพ่นสารโคโตซาน อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 2 สัปดาห์

(2) การใส่ปุ๋ยในตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง มีวิธีการใส่ปุ๋ย โดยการรองกันหลุมด้วยมูลวัว อัตรา 10 กรัมต่อต้น เมื่อพริกอายุได้ 1 เดือน จึงใส่ปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 ตรารือใบ อัตรา 10 กรัมต่อต้น และฉีดพ่นสารโคโตซานตรากรีนพลัส 1 อัตรา 20-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 2 สัปดาห์

(3) การใส่ปุ๋ยในตำบลบ้านใหม่ อำเภอระโนด มีวิธีการใส่ปุ๋ย โดยเกษตรกรจะฉีดพ่นปุ๋ยทางใบสูตร 25-5-5 ตรานเนสซี อัตรา 17 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยเริ่มฉีดครั้งแรกเมื่อพริกอายุได้ 19 วัน และฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 1 สัปดาห์ เมื่อพริกอายุ 1 เดือนใส่ปุ๋ยเม็ดสูตร 30-0-0 ตรารูขาวทอง อัตรา 10 กรัมต่อต้น และฉีดพ่นสารโคโตซานตราปูแดง อัตรา 17 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และฉีดพ่นฮอร์โมน อัตรา 17 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 2 สัปดาห์

2.3.5 การกำจัดวัชพืช โรคและแมลงศัตรูพืช

1) การกำจัดวัชพืช ควรกำจัดวัชพืชในระยะแรก ๆ ของการเจริญเติบโตจนกว่าทรงพุ่มจะแผ่กว้างคลุมดิน

วิธีการป้องกันกำจัด ใช้จอบกำจัดวัชพืช อาจกระทบกระเทือนต่อระบบรากของพริก ซึ่งแผ่กว้างอยู่บนระดับผิวดิน หรืออาจทำได้โดยไถตากดิน 7-15 วัน เพื่อกำจัดเมล็ดวัชพืช

2) โรคและแมลงศัตรูพืชหรือศัตรูพริกต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตการปลูกพริกเป็นอย่างมาก ซึ่งศัตรูพริกที่สำคัญที่พบได้โดยทั่วไป มีดังนี้

(1) โรคกุ้งแห้ง มีสาเหตุมาจากเชื้อรา จะเกิดขึ้นเมื่อสภาพแวดล้อมมีความชื้นสูงหรือฝนตกชุก เชื้อราจะแพร่ขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว จะระบาดมากในระยะที่ผลพริกกำลังเจริญเติบโตการทำลายของโรคกุ้งแห้งจะเห็นได้ชัดเจนบนผลพริกที่แก่จัด หรือสุกอาการเริ่มแรกจะเห็นเป็นจุดสีน้ำตาลเนื้อเยื่อนุ่ม จากเดิมเล็กน้อย และจุดสีน้ำตาลจะค่อย ๆ ขยายวงกว้างออกเป็นแผลวงกลมหรือวงรี โดยมีขนาดแผลไม่จำกัด จะทำให้ผลพริกเน่า และจะระบาดติดต่อกันอย่างรวดเร็ว

วิธีการป้องกันกำจัด ให้ใช้เมล็ดพันธุ์ดีปราศจากโรค ก่อนปลูกนำเมล็ดพันธุ์มาล้างน้ำให้สะอาดแช่ในน้ำอุ่น 30 นาที ใช้ยาคลุกเมล็ดพันธุ์เพื่อทำลายโรคที่ติดมากับเมล็ดอีกครั้งหนึ่ง ฉีดยาป้องกันกำจัดเชื้อราทุก ๆ 7-15 วัน ต่อครั้ง ซึ่งยาที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เช่น ไซเนบมาเนบ และเบนโนมิล เป็นต้น ควรเลือกใช้พันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคกุ้งแห้ง เช่น พริกเหลือง พริกหยวก เป็นต้น

(2) โรคเหี่ยวหรือโรคหัวโกรน เกิดจากเชื้อรา โดยมีอาการเหี่ยวจากเชื้อราจะเริ่มจากใบล่างก่อน แล้วจึงจะแสดงอาการที่ใบบนต่อมาใบที่เหลืองจะเหี่ยวร่วงลงดิน โดยต้นพริกจะแสดงอาการในระยะผลติดออกผล ซึ่งจะทำความเสียหายต่อดอกและผลอ่อน เมื่อตัดดูลำต้นพบว่า เนื้อเยื่อท่อลำเลียงอาหารเป็นสีน้ำตาลหรือน้ำตาลไหม้ สุดท้ายแล้วต้นจะเหี่ยวตายลง

วิธีการป้องกันกำจัด ควรปรับดินปลูกแล้วโรยปูนขาวจะเป็นการป้องกันเชื้อรา ถอนหรือขุดต้นที่เป็นโรคเผาทิ้ง แล้วใช้ยาเทอร์ราคลอ ผสมน้ำตามอัตราส่วนในคำแนะนำสลากยา จากนั้นเทลงในหลุมที่เป็นโรค ควรปลูกพืชหมุนเวียน สลับกับพริก ไม่ควรปลูกพริกซ้ำที่ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้มากกว่าปุ๋ยวิทยาศาสตร์ เพื่อป้องกันดินเป็นกรด และปรับปรุงดินให้ร่วนซุย มีการระบายน้ำดี

(3) โรคเน่าหรือต้นเน่า ใบของพริกจะเหลืองร่วง โคนต้นและรากจะเน่าเปื่อยเป็นสีน้ำตาล ต้นพริกจะเหี่ยวตาย มีการเกิดมากในระหว่างที่มีการผลิดอกออกผล อาการของโรคเน่านี้ จะแตกต่างกับโรคพริกหัวโกรน คือ ยอดจะไม่หลุดร่วงไป

วิธีการป้องกันกำจัด ควรหมั่นตรวจต้นพริกว่าเป็นโรคหรือไม่ ขุดหรือถอนต้นพริกที่เป็นโรคเผาทิ้ง แล้วใช้ยาเทอร์ราโคลผสมน้ำตามอัตราส่วนในคำแนะนำฉลากยา จากนั้นเทราดลงในหลุมที่เป็นโรคหรือจะใช้ฟอร์มาลินผสมน้ำในอัตราส่วน 1:50 ราดลงบริเวณโคนต้นที่เป็นโรค ซึ่งต้องระวังอย่าให้ไหลไปสู่ต้นอื่น เพราะจะทำให้เป็นการแพร่เชื้อโรค ในการเตรียมดินปลูก ควรเพิ่มปุ๋ยคอกเพื่อให้ดินเป็นด่าง เพราะถ้าดินเป็นกรด จะเกิดโรคนีได้ง่าย ควรปลูกพืชหมุนเวียนสลับกับการปลูกพริก

(4) โรคเหี่ยว ที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ทำให้ต้นพริกที่เป็นโรคมีอาการของการเหี่ยวทั้งต้น เมื่อมีอากาศร้อนจัด และพืชนั้นใหม่ตอนกลางคืน ต้นพริกจะมีอาการประมาณ 2-3 วัน ก็จะเหี่ยวตายโดยไม่ฟื้นอีก จะแสดงอาการใบเหลืองใต้ใบก่อน เมื่อถอนต้นดู พบว่า รากเน่า และเมื่อเดือนผิวของลำต้น พบว่า เนื้อเยื่อของท่อลำเลียงอาหารซ้ำ และเปลี่ยนสีเป็นสีน้ำตาลอ่อน ซึ่งแตกต่างจากสีของเนื้อเยื่อพริกที่ดี

วิธีการป้องกันกำจัด เมื่อพบว่าต้นพริกที่แสดงอาการเหี่ยว ให้ทำการถอนหรือขุด จากนั้นให้นำไปเผาเพื่อป้องกันไม่ให้ต้นพริกมีบาดแผลบริเวณโคนต้นและราก หากพบควรฉีดพ่นยาป้องกัน และยากำจัดหนอนเจาะรากหรือโคนต้น

(5) เพลี้ยไฟ มีการระบาดมากในช่วงที่แล้งจัดหรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน โดยจะทำลายใบอ่อน ยอดอ่อนและตาดอก ลักษณะการทำลาย คือ ใบจะเริ่มห่อ บิด ขอบใบม้วนขึ้นข้างบน ลำต้น แคระแกร็น และทำให้ผลพริกหงิกงอ รูปร่างไม่ได้คุณภาพ ลักษณะเพลี้ยไฟเป็นแมลงขนาดเล็ก สีน้ำตาลอ่อน ลำตัวพอมยาว มีขนาด 1.0 มิลลิเมตร หากดูด้วยตาเปล่าจะต้องใช้ความสังเกตเป็นพิเศษจึงจะมองเห็นได้ ตัวแก่มีปีก 2 คู่เรียวยาวประกอบด้วยขนเส้นเล็ก ตัวอ่อนมีขนาดเล็กกว่าตัวแก่และยังไม่มีปีก

วิธีการป้องกันกำจัด เพลี้ยไฟชอบหลบอยู่ตามใต้ใบ ตามซอกยอดอ่อนในดอก เวลาพ่นควรใช้เครื่องมือที่สามารถพ่นได้ทั่วถึง การเลือกยาที่เหมาะสมควรทำดังนี้ คือ ถ้าปลูกพริกในแหล่งที่มีการระบาดมานาน ควรเลือกใช้ยาที่ทำลายโดยเฉพาะ เช่น แลนเนท เมซูโรล เป็นต้น หรือถ้าพื้นที่ในการปลูกพริกมีการพรุนดิน ถอนหญ้าหรือตัดหญ้า พื้นแปลงสะอาด ให้พ่นยา ตามผิวดิน จะช่วยกำจัดตักได้ด้วย ควรให้น้ำและปุ๋ยอย่างพอเพียง

(6) เพลี้ยอ่อน การทำลายของเพลี้ยอ่อนดูดน้ำเลี้ยงที่ยอดอ่อน ใบอ่อน ในช่วงระยะลำต้นยังเล็ก ซึ่งจะทำให้ลำต้นแคระแกร็นและเพลี้ยอ่อนจะทำให้เกิดใบเป็นคลื่นและบิดตรงส่วนยอด ทำให้เกิดโรคใบด่าง และลำต้นแคระแกร็น ไม่เจริญเติบโต จะอยู่กันเป็นกลุ่มบริเวณใต้ใบ ยอดอ่อน เคลื่อนไหวช้า มีสีเขียวอ่อน หรือเขียวอมเหลือง

วิธีการป้องกันกำจัด ไม่ควรปลูกพริกใกล้ ฝ้าย มะเขือ และหมั่นตรวจดูแลแปลงพริกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะขณะที่ต้นพริกยังเล็ก

(7) เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยหอย ที่มักจะทำลายในระยะเจริญเติบโต และพบพวกหนอน ทำลายในระยะออกฝัก

วิธีการป้องกันกำจัด ควรฉีดพ่นยา กำจัดหนอนทำลายในระยะออกฝัก ซึ่งควรฉีดพ่นยา กำจัดแมลงหนอนพวกนี้อยู่เสมอตามคำแนะนำ

(8) ไรขาว จะพบว่า มีการระบาดในช่วงที่มีการปลูกพริกกันมาก โดยไรขาวจะเข้าทำลายที่ยอดก่อนเมื่อเป็นหลาย ๆ ยอดจะดูเป็นใบพุ่ม ใบพริกจะหงิกงอ ใบอ่อนหยาบย่น หรือเป็นคลื่นขอบใบม้วนลงทางด้านล่าง ใบค่อย ๆ ร่วง และยอดจะตายไปในที่สุด รูปร่างลักษณะ ไรขาวเป็นสัตว์จำพวกเดียวกับแมงมุม มี 8 ขา ตัวกลม มีสีขาวยาว ผิวลำตัวใสขนาดเล็ก สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ถ้าจะดูให้ชัดเจนมีรายละเอียดมากขึ้นต้องใช้แว่นขยายมักจะชอบอาศัยอยู่ตามใบอ่อน หรือตาดอก

วิธีการป้องกันกำจัด หมั่นตรวจดูแปลงพริกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบไรขาวในปริมาณมากให้รีบกำจัดด้วยยา เคลเทนหรือไดฟอтолและเลบโทฟอสหรือฟอสเวล เป็นต้น แต่ถ้าพบการระบาดของเพลี้ยไฟและไรขาวพร้อมกัน ควรใช้ยากำจัดของทั้งสองชนิดฉีดพ่นพร้อมกัน จะได้ผลดีขึ้นอีก

ในจังหวัดสงขลามีการพบโรคพริก คือ โรคที่เกิดจากเชื้อรา มีวิธีการควบคุมจะใช้เชื้อแบคทีเรีย *Bacillus megaterium* ในการควบคุมโรคพริกที่เกิดขึ้นได้ดี โดยใช้อัตรา 8 ซ่อนโตะต่อน้ำ 20 ลิตร โดยฉีดพ่นครั้งแรกหลังจากปลูกพริก 45 วัน หลังจากนั้นฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 2 สัปดาห์ ในส่วนของแมลงศัตรูพืช คือ เพลี้ยไฟ ไรขาว และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น วิธีการควบคุมใช้ตัวอ่อนของแมลงช้างปีกใส ของพื้นที่ 3 ตำบล ใน 3 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา คือ

(1) พื้นที่ตำบลทุ่งหมอ อำเภอสะเดา จะควบคุมศัตรูพืช โดยการฉีดน้ำหมักชีวภาพ ที่ได้จากการหมัก สะเดา ข่าแก่ บอระเด และตะไคร้หอม) อัตรา 150 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มฉีดพ่นครั้งแรกเมื่อพริกอายุได้ 3 วัน จากนั้นฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 2 สัปดาห์

(2) พื้นที่ตำบลบางเหรียญ อำเภอควนเนียง จะควบคุมศัตรูพืชโดยการฉีดพ่นสารสกัดจากสะเดา โดยแช่สะเดาบด อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มฉีดพ่นครั้งแรกเมื่อพริกอายุได้ 20 วัน และฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 1 สัปดาห์

(3) พื้นที่ตำบลบ้านขาว อำเภอรโนด จะควบคุมศัตรูพืช โดยการฉีดพ่นสารอะบาเม็กติน อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เริ่มฉีดพ่นครั้งแรกเมื่อพริกอายุได้ 19 วัน และฉีดพ่นซ้ำทุก ๆ 1 สัปดาห์ (คณะทรัพยากรธรรมชาติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2555)

2.3.6 การเก็บเกี่ยว

กรมวิชาการเกษตร (2556) อธิบายว่า พริกจะเริ่มให้ผลผลิตเก็บเกี่ยวได้ประมาณ 60-90 วัน หลังจากย้ายกล้า วิธีการเก็บเกี่ยว เกษตรกรใช้มือปัดทั้งก้านผล การเก็บเกี่ยวผลผลิตจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจำหน่ายว่าจะจำหน่ายในลักษณะพริกสดหรือพริกแห้งแบ่งการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ดังนี้

- 1) จำหน่ายในลักษณะของพริกสด ควรเก็บเกี่ยวเอาผลแก่ที่ยังเขียวอยู่ และควรเก็บอยู่เสมอ การเก็บไม่ควรปล่อยให้ผลแก่เหลืองอยู่บนต้น เพราะต้องใช้อาหารบางส่วนมาเลี้ยงผลพริกที่เหลืองอยู่ จะทำให้การติดผลใหม่เป็นไปได้ช้าหรือติดผลน้อย
- 2) จำหน่ายในลักษณะพริกแห้ง ควรเลือกเก็บผลที่มีสีแดงหรือสีแดงจัด และไม่ควรถูกเก็บผลที่ยังไม่สุกหรือมีสีเขียวเพราะเมื่อตากแห้งแล้วจะมีสีด่างขาว ขายไม่ได้ราคา

2.3.7 การจำหน่าย

พิทักษ์ เทพสมบุรณ์ (2540) พริกที่จำหน่ายแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ พริกสดและพริกแห้ง สำหรับพริกสดนั้นมีข้อจำกัด เพราะพริกสดจะเก็บไว้ได้ไม่นาน ลักษณะของการจำหน่ายพริก คือ

- 1) ขายตลาดทั่วไป คือ เกษตรกรที่ปลูกพริกแล้วนำผลผลิตที่ได้ไปขายเองยังตลาดทั่วไป เช่น ตลาดในท้องถิ่น หรือตลาดหัวอัฐ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตลาดหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นต้น
- 2) พ่อค้าคนกลาง คือ เกษตรกรจะมีเงื่อนไขผูกพันกับพ่อค้าคนกลาง โดยเกษตรกรจะได้รับความช่วยเหลือจากพ่อค้าคนกลางในด้านปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ค่าแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนได้รับความมั่นใจในด้านการรับซื้อผลผลิต ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะมีความคุ้นเคยและสนิทสนมกันดี และพ่อค้าคนกลางจะรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรเป็นประจำ
- 3) ผู้รวบรวมในท้องถิ่น คือ พ่อค้าที่มีภูมิลำเนาอยู่บริเวณหรือจังหวัดใกล้เคียงกับแหล่งผลิตพริก และเป็นตัวแทนของพ่อค้าในตลาดกลางของจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางการค้าส่งพืชผัก เช่น ตลาดหัวอัฐ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตลาดหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นต้น

2.4 ปัญหาในการผลิตพริก

2.4.1 ปัญหาการปลูกพริกในภาคใต้

ดารากร ยักกะพันธุ์ (2548) สามารถจำแนกปัญหาในการปลูกพริกขึ้นหู่พันธุ์จินดาของเกษตรกรในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 1) ปัญหาด้านการผลิต เช่น ปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืช ปัญหาด้านแรงงานหายากและแรงงานขาดทักษะ ปัญหาแรงงานมีราคาสูง ปัญหาการจัดน้ำหรือการขาดน้ำในการผลผลิตและขาดความรู้ในการผลิตหรือการจัดการดูแลรักษาที่ดี เป็นต้น

2) ปัญหาด้านการจัดหน่าย เช่น ปัญหาราคาต่ำเมื่อคุณภาพไม่ตรงตามที่ตลาดต้องการ หรือในช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก พ่อค้าเป็นคนกำหนดราคาและกวดราคา ปัญหาวิธีการการส่งออกยุ่งยาก ปัญหาการตรวจพบสารพิษตกค้างอีกทั้งหน่วยงานของรัฐยังไม่สนับสนุนหรือให้คำแนะนำเท่าที่ควร เป็นต้น

3) ปัญหาขาดความรู้ทางด้านวิชาการ เช่น การเลือกพันธุ์พริก การเตรียมดินที่เหมาะสมกับการปลูก วิธีการให้ปุ๋ยและน้ำ และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น ซึ่งสาเหตุปัญหาจากการขาดความเอาใจใส่ของภาครัฐ

วีระ ภาคอุทัย และเยาวรัตน์ ศรีวรานันท์ (2557) ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา มีปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ มีฝนตกหนักและน้ำท่วม ถ้าเกิดฝนตกหนัก ผลผลิตพริกเสียหาย

2.4.2 ปัญหาการผลิตพริกในจังหวัดสงขลา

สำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2558) ปัญหาในการผลิตพริกของจังหวัดสงขลา คือ

1) ปัญหาด้านการเพาะปลูก เช่น ปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงศัตรูระบาด เช่น โรคใบหงิก โรคแอนแทรคโนส (โรคกุ้งแห้ง) โรคยอดและดอกเน่า โรครากเน่าและโคนเน่า เป็นต้น ส่วนปัญหาแมลงศัตรู เช่น เพลี้ยไฟ ไรขาว และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น ทำให้เกษตรกรมีการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้มีการตรวจพบสารพิษตกค้างในผลผลิต

2) ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้เรื่องการจัดการดิน เช่น การใส่ปุ๋ยบำรุงดิน การเพิ่มธาตุอาหารในดิน การไถพรวน เป็นต้น

2.4.3 ปัญหาการผลิตพริกในอำเภอระโนด

กลุ่มเกษตรกรปลูกพริกชี้หูอำเภอระโนด มีปัญหาด้านราคาพริกตกต่ำ จากราคาเดิม 50-55 บาทต่อกิโลกรัม และราคาลดลงเหลือเพียง 8-9 บาทต่อกิโลกรัม ส่งผลทำให้กลุ่มเกษตรกรประสบปัญหาขาดทุน มีหนี้สินจำนวนมาก (หนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์, 2555)

สำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2550) สภาพปัญหาในการผลิตพริกในปัจจุบัน คือ

1) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ฤดูกาล เกิดความไม่สม่ำเสมอของผลผลิตพริก ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

2) การระบาดของโรคพืช และการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช ที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อคุณภาพและจำนวนผลผลิตที่ลดลง

3) ปัญหาการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร ส่งผลกระทบต่ออาการตกค้างของสารพิษในผลผลิตพริกและส่งผลเสียต่อสุขภาพต่อตัวเกษตรกร ผู้บริโภค และรวมถึงสภาพแวดล้อม

ซึ่งในปี 2559 มีรายงานการพบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในผลผลิตพริกเกินมาตรฐาน 100 เปอร์เซ็นต์

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาการผลิตพริก ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ปัญหาการผลิตพริก โดยมีทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการผลิต 2) ปัญหาแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต 3) ปัญหาต้นทุนในการผลิต 4) ปัญหาด้านการจำหน่าย 5) ปัญหาความรู้ทางด้านวิชาการ และ 6) ปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 วิธีการส่งเสริมของเกษตรกร

จำนง เพชรอนันต์ (2550) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการส่งเสริมการเกษตรกับการพัฒนาอาชีพการทำนาของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง พบว่า 1) การถ่ายทอดความรู้แบบกลุ่ม ระดับความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ แสดงว่าเกษตรกรที่ได้รับความรู้จากการอบรมระดับมาก จะทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ มาก 2) การถ่ายทอดความรู้แบบรายบุคคล ระดับความรู้ที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเยี่ยมบ้านต่อไร่ นา มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการปฏิบัติตามเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสม แสดงว่าเกษตรกรที่ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเยี่ยมบ้านหรือไร่ นา ทำให้เกษตรกรปฏิบัติตามเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสม และ 3) การถ่ายทอดความรู้แบบมวลชน ระดับความรู้ที่ได้รับจากเอกสารคำแนะนำมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายได้รวมทั้งปีของเกษตรกร แสดงว่าเกษตรกรที่ได้รับความรู้ระดับมากจากเอกสารคำแนะนำจะทำให้เกษตรกรมีรายได้รวมทั้งปีของครัวเรือนมากขึ้น

จิตราภรณ์ สงค์ประเสริฐ (2551) ศึกษาวิธีการส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในตำบลหงส์หิน อำเภोजุน จังหวัดพะเยา พบว่า วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล โดยการเข้าเยี่ยมไร่ นา สามารถทำให้เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้มากกว่าวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มโดยการสาธิตวิธี เนื่องจากการส่งเสริมแบบรายบุคคล เจ้าหน้าที่ส่งเสริม สามารถเข้าถึงความต้องการของเกษตรกรได้ ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือเสมือนเป็นญาติ หรือผู้รู้ในครอบครัว ที่เข้ามาถ่ายทอดความรู้ได้

2.5.2 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตร

นฤชล สีดี (2555) ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรบนพื้นที่สูงในจังหวัดเลย ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบการส่งเสริมแบบรายบุคคล การส่งเสริมแบบรายกลุ่มและการส่งเสริมแบบมวลชน พบว่า มีระดับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง โดยเกษตรกรต้องการวิธีการส่งเสริมในระดับมาก ได้แก่ เยี่ยมเยียนในพื้นที่ เอกสารวิชาการ และการจัดเวทีเสวนา รองลงมาในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำแปลงเรียนรู้ การจัดการประกวดแข่งขัน การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการรณรงค์ และในระดับน้อย ได้แก่ การเผยแพร่ผ่านวิทยุชุมชน การติดต่อขอรับคำแนะนำภายในศูนย์ฯ หอกระจายข่าวชุมชนและการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต

รัตน์พิรุณ กรุณวงษ์ (2556) ความต้องการการส่งเสริมและการผลิตพืชไร่และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกรในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาเพชรบุรี ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีพบว่า การศึกษาความต้องการของเกษตรกรในการขอรับความรู้ตามวิธีการส่งเสริม และช่องทางการส่งเสริม ได้แก่ 1) วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล ผ่านช่องทาง การเยี่ยมแปลงของเจ้าหน้าที่ การติดต่อเจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน จดหมาย และโทรศัพท์ 2) วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ผ่านช่องทางการประชุม การสาธิต การฝึกอบรม และการทัศนศึกษา และ3) วิธีการส่งเสริมแบบมวลชน ผ่านช่องทาง หนังสือพิมพ์ เอกสารเผยแพร่ นิทรรศการ วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น และพบว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร มีความต้องการวิธีการส่งเสริมและช่องทางการส่งเสริมมากที่สุด คือ การส่งเสริมแบบรายบุคคล ผ่านช่องทางการเยี่ยมแปลงของเจ้าหน้าที่ ต้องการรับการส่งเสริมแบบมวลชน ผ่านทางเอกสารเผยแพร่ และต้องการรับการส่งเสริมแบบกลุ่ม ผ่านทางการทัศนศึกษา

2.5.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวิธีการส่งเสริม

ัญญาพร สุไพภาค (2547) ศึกษาความต้องการบริการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกพริก ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีอายุน้อย มีความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรในเรื่องทัศนศึกษาดูงาน ด้านการจัดประกวดพริก ด้านการฝึกอบรม การสาธิต การจัดนิทรรศการ การแจกเอกสารคำแนะนำ การเยี่ยมไร่เกษตรกรผู้ปลูกพริก และด้านหอกระจายข่าวมากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีอายุมาก 2) เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีประสบการณ์ในการปลูกพริกมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรด้านการถ่ายทอดความรู้ผ่านเกษตรกรผู้นำ การฝึกอบรม การสาธิต ผ่านผู้นำท้องถิ่น จัดนิทรรศการ และหนังสือพิมพ์ มากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีประสบการณ์ในการปลูกพริกไม่เกิน 10 ปี และ 3) เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีรายได้จากการปลูกพริกน้อย มีความต้องการการส่งเสริมในเรื่อง การเยี่ยมไร่เกษตรกรผู้ผลิตพริก การทัศนศึกษาดูงาน และการจัดนิทรรศการ มากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีรายได้จากการปลูกพริกสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่าเกษตรกรที่มีรายได้จากการปลูกพริกมากกว่า สามารถสนองตอบความต้องการความรู้

ของตนเองได้มากกว่า สามารถจัดหาความรู้ให้ตนเองได้มากกว่า และ 4) เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีขนาดพื้นที่ปลูกพริกน้อย มีความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรผ่านทางวิทยุกระจายเสียงมากกว่า เกษตรกรผู้ที่มีพื้นที่ปลูกพริกมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่าเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกพริกน้อยจึงต้องใช้เวลาให้เต็มที่กับการปลูกพริกและเพื่อเป็นการประหยัดเวลาจึงต้องการรับฟังความรู้ผ่านวิทยุกระจายเสียงมากกว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกพริกมากกว่า

เอกวิทย์ ศรีรัมย์ (2553) ศึกษาความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรยางพาราในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า 1) เกษตรกรผู้ปลูกยางพารากลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป มีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตยางพาราในเรื่องของการทัศนศึกษาดูงาน การฝึกอบรม ถ่ายทอดผ่านผู้นำทางการเกษตรในชุมชน จัดทำแปลงสาธิต จัดหน่วยเคลื่อนที่ออกไปให้คำแนะนำในพื้นที่ และบทความวิชาการ มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาไม่เกินระดับประถมศึกษา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะเกษตรกรกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปมีประสบการณ์ด้านการศึกษามากกว่า ทำให้มีแนวคิดมุมมองในการรับข้อมูลข่าวสาร การเพิ่มพูนความรู้ที่มากกว่า และ 2) เกษตรกรผู้ปลูกยางพารากลุ่มที่ไม่เคยฝึกอบรม มีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตยางพาราในเรื่องของการทัศนศึกษาดูงาน มากกว่ากลุ่มที่เคยได้รับการฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกษตรกรไม่ได้รับการฝึกอบรมมีความต้องการศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ในการผลิตยางพาราของตนเอง และ 3) เกษตรกรผู้ปลูกยางพารากลุ่มที่เคยฝึกอบรม มีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตยางพาราในเรื่องของการกระจายข่าว และวิทยุท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม อาจจะเป็นเพราะเกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรมทำให้มีความรู้เรื่องการผลิตยางพารา จึงมีความต้องการข้อมูลข่าวสารจากแหล่งกระจายข่าวที่สามารถรับฟังได้ในท้องถิ่น เกี่ยวกับเรื่องการผลิตยางพาราเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการผลิตยางพารา

2.5.4 การผลิตพริก

ดารากร ยักกะพันธุ์ (2548) ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพริกชี้หูพันธุ์จินดาในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2546/2547 พบว่า 1) เกษตรกรประสบปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืช เนื่องจากอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีปริมาณน้ำฝนสูงและภาคใต้จะมีฤดูฝนยาว จึงเป็นต้นเหตุให้โรคและแมลงศัตรูพืชมากทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและผลผลิตไม่ได้คุณภาพ ปัญหาด้านแรงงานหายากและแรงงานขาดทักษะ ปัญหาการผลิตใช้เงินทุน ปัญหาการดูแลรักษา และ 2) ปัญหาราคาถูกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ปัญหาราคาต่ำเมื่อคุณภาพไม่ตรงตามตลาดต้องการ ปัญหาพ่อค้าเป็นคนกำหนดราคาและกด ปัญหาราคาขึ้นลงไม่แน่นอน และปัญหาการตัดราคากันเองของเกษตรกรทำให้ราคาถูก

ณรงค์ฤทธิ์ วั่งระหา (2550) ศึกษาสภาพการผลิตและพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในแหล่งปลูกสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

เกษตรกรในพื้นที่ มีการปลูกพริกในสภาพไร่ โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จะทำการเพาะปลูกพริกใน ฤดูฝน จะเริ่มเพาะกล้าประมาณเดือนมีนาคม และเก็บเกี่ยวครั้งแรกในเดือนกันยายนหรือตุลาคม โดยเกษตรกรทั้งหมดจะเก็บเกี่ยวเมื่อพริกสุกมีผลสีแดงเพื่อที่จะนำไปตากแห้งแล้วขายพริกแห้งต่อไป ถ้าเป็นพริกสดสีเขียวเกษตรกรจะเก็บได้ประมาณ 6 ครั้งต่อฤดูกาล เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับโรคกุ้งแห้ง ระบาด โรคยอดและกิ่งแห้งและโรคใบหยิกหรือโรคใบด่าง สร้างความเสียหายให้กับแปลงปลูกพริกในพื้นที่ เป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้พริกมีผลผลิตและคุณภาพลดลง ส่วนแมลงศัตรูพริกที่พบระบาดในแปลงปลูกพริก เช่น เพลี้ยไฟ หนอนกระทู้ และหนอนเจาะสมอฝ้าย เป็นต้น แต่ไม่ได้สร้างความเสียหายให้กับแปลงปลูกพริกมากนัก และยังมีปัญหาเรื่องฝนแล้งที่เกษตรกรไม่สามารถควบคุมได้ ปัญหาราคาผลผลิตเกษตรกรยังรู้สึกว่าราคาที่ได้รับยังไม่เป็นที่พอใจจากการรับซื้อของพ่อค้าในท้องถิ่น

เพชรสุพรรณ จันอรรคคะ (2550) ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในตำบลปากน้ำ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย พบว่า ผู้เข้าประชุมได้ระดมสมองและแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการปลูกพริกให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลปากน้ำ คือ การสนับสนุนด้านวิชาการ ได้แก่ ควรอบรมให้ความรู้เกษตรกรผู้ปลูกพริกเกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกี่ยวกับการปลูกพริก เกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่ม และควรจัดพิมพ์หนังสือการปลูกพริกเพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกรผู้ปลูกพริกทุกครัวเรือน

สิริรัตน์ เชษฐสมาน และสาคร ชินวงศ์ (2553) ได้ศึกษาระบบการผลิตพริกปลอดภัยจังหวัดนครปฐม พบว่า เกษตรกรประสบปัญหาในเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืช เกษตรกรไม่มีวิธีการในการป้องกันกำจัดที่เหมาะสม และราคาผลผลิตพริกตกต่ำ

ขวัญกมล สระทองฮ่วม (2554) ศึกษาการพัฒนาการจัดการการผลิตพริกของเกษตรกรในตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เฉลี่ย 1,178.58 กิโลกรัมต่อไร่ จำหน่ายได้ราคาต่ำเฉลี่ย 8.25 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งสวนทางกับต้นทุนเงินสดที่เพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ย 8,296.26 บาทต่อไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เหนือต้นทุนเงินสดเฉลี่ย 1,427.03 บาทต่อไร่ เช่น ค่าจ้าง ค่าต้นพันธุ์ต่อเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ยเคมี ค่าสารเคมี ค่าไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น และแนวทางการพัฒนาการจัดการการผลิตพริกของเกษตรกรควรพัฒนาความรู้ด้านการผลิตพริกและการตลาด ด้วยการฝึกอบรม การศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดทำแปลงสาธิต

จิราวดี สุแดงน้อย และเพียรศักดิ์ ภัคดี (2554) ศึกษาเรื่องการจัดการการผลิตและการตลาดพริกสดของเกษตรกรตำบลแหลมทอง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเพาะกล้าพริกในแปลงเพาะกล้า

ทองใบ อินวิเชียร (2555) ศึกษาศักยภาพของเกษตรกรในการปลูกพริกเพื่อความปลอดภัยในอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในเรื่องราคาพริกตกต่ำ และขาดแรงงานในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต

ภาสกร นันทพานิช (2556) ศึกษาการประเมินความรู้ และความต้องการเทคโนโลยีการผลิตพริกปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 43.57 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีประสบการณ์ปลูกพริกเฉลี่ย 14.45 ปี และ 2) เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกพริกประมาณ 1-2 ไร่ อาจเนื่องจากการปลูกพริกต้องใช้แรงงานในการจัดการการผลิตมาก โดยเฉพาะแรงงานในการเก็บเกี่ยว ทำให้เกษตรกรไม่สามารถปลูกพริกในจำนวนมากได้ เกษตรกรจะปลูกพริกในฤดูฝน ซึ่งปลูกในเดือนสิงหาคม และกันยายน

G. S. Biradar and D M Chandrgi (2013) ศึกษาข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกพริกและข้อจำกัดในการพริกการเพาะปลูกในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐกรณาฏกะ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ มีปัญหาความผันผวนในเรื่องของราคา รongลงมา คือ ชลประทานที่ไม่เพียงพอ ไม่มีแรงงาน และแรงงานมีค่าแรงสูง และข้อเสนอแนะที่สำคัญของเกษตรกร คือ ควรมีการประกันราคาขั้นต่ำสำหรับพริก รongลงมา คือ ควรมีตลาดที่ใกล้และราคาที่เหมาะสม

Joko Mariyono and Sumarno (2014) ศึกษาการปลูกพริกและการยอมรับธุรกิจการเกษตรจากพริกในประเทศอินโดนีเซีย พบว่า เกษตรกรที่มีอายุน้อยและเกษตรกรที่มีประสบการณ์มาก มีแนวโน้มที่จะยอมรับการทำฟาร์มพริก มีความพร้อมที่จะใช้งานของเทคโนโลยีการผลิตพริก และการแจ้งข้อมูลข่าวสารการทำฟาร์มพริกผ่านโทรศัพท์มือถือ ให้เกษตรกรนำไปผลิตพริก ในการเข้าถึงตลาดและข้อมูลที่เป็นปัจจัยอื่น ๆ เกษตรกรส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการปลูกพริก คือ การเพิ่มรายได้ ส่วนปัจจัยทางนิเวศวิทยาเป็นเหตุผลหรือข้อจำกัดในการปลูกพริกในพื้นที่ และพบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัว ขนาดของฟาร์ม จำนวนแปลงและการฝึกอบรมทางการเกษตร ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเกษตรกร ส่วนความต้องการของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีการปลูกพริกแบบเข้มข้นที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย คือ การใช้โทรศัพท์มือถือของเกษตรกรในการติดต่อกับหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้รับการสนับสนุนการปลูกพริกอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

Amod Sharma (2015) ศึกษาผลกระทบของพื้นที่ในปีการผลิตพริก ชิง ขมิ้นและพืชในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศอินเดีย พบว่า มีข้อจำกัดในการผลิตพืช ได้ดังนี้ 1) แหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์หรือวัสดุในการปลูกไม่เพียงพอ 2) เกษตรกรขาดความรู้ในการใส่ปุ๋ยหรือสารอาหารให้กับพืช 3) ปัจจัยทางชีวภาพที่มีผลต่อการให้ผลผลิตของพืช 4) สภาพภูมิอากาศ เช่น ความแห้งแล้งที่ความชื้นสูงและปริมาณน้ำฝนสูง เป็นต้น 5) ความผันผวนของตลาดและการขาดการตลาดที่มีการจัดระบบ 6) ขาดการสนับสนุนของรัฐบาล ในเรื่ององราคาและการจัดหาข้อมูล

การตลาดและการส่งออก 8)เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวไม่เพียงพอ 9) ทรัพยากรมนุษย์ที่ผ่านการฝึกอบรมไม่เพียงพอ และ 10) ขาดสมาคมผู้ปลูกพืชเครื่องเทศ

นภาพร เวชกามา และคณะ (2559) ศึกษาความต้องการการส่งเสริมการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในตำบลโคกก่อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายพริกให้กับพ่อค้าคนกลางในชุมชน และนำพริกไปขายเองในตลาดขายปลีก ในรอบการผลิตเกษตรกรพบปัญหาการตลาด คือ ราคาไม่แน่นอน เกษตรกรไม่สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้ ปัญหาในการปลูกพริกที่สำคัญของเกษตรกร ได้แก่ ปัญหาด้านต้นทุนราคาเมล็ดพันธุ์ และการระบาดของโรคผลขีดขาว และ เกษตรกรผู้ปลูกพริกใช้ครอบครัวและญาติพี่น้องเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญในการปลูกพริก รองลงมาใช้เพื่อนบ้าน และใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และ เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ได้แก่ การจัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกพริกปลอดสาร การจัดแปลงสาธิต การจัดฝึกอบรม และการจัดศึกษาดูงานเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ ต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล ได้แก่ การเยี่ยมแปลงเกษตรกร ในระดับมาก

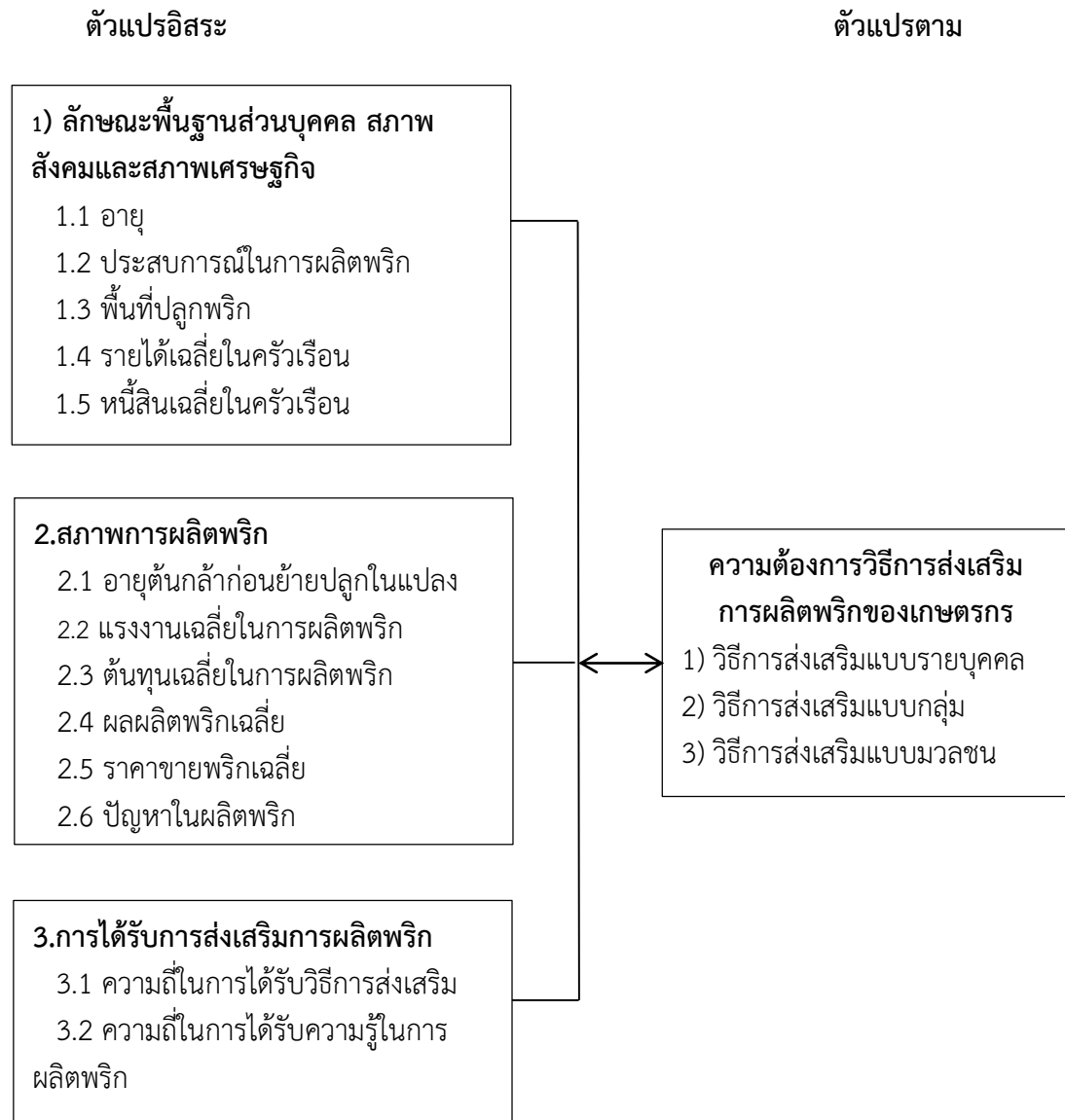
แก้วตา อนันต์วิไล และสุรพล เศรษฐบุตร (2560) ศึกษาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติในการใช้สารเคมีฆ่าแมลงในการปลูกพริกหวานของเกษตรกรในตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรที่มีตำแหน่งทางในสังคม เช่น ประธานกลุ่มเกษตรกร ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น จะมีโอกาสได้รับการอบรมมากกว่าเกษตรกรที่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และเกษตรกรควรมีหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีฆ่าแมลงให้บ่อยขึ้นและทั่วถึงมากขึ้น เช่น การจัดอบรมให้เกษตรกรทุกเดือน เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรรวมทั้งการให้เกษตรกรได้ทดลองปฏิบัติจริงและต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง

Prashant Maratha, S.K. Badodiya and K.K. Chaurasiya (2017) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงพฤติกรรมระหว่างผู้ประกอบการและคุณลักษณะอื่น ๆ ของเกษตรกรผู้ปลูกพริกที่อำเภอ Sawai Madhopur ในประเทศอินเดีย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการประกอบการของเกษตรกรผู้ปลูกพริก ในระดับปานกลาง คือ มีความสัมพันธ์ทางบวกและมีนัยสำคัญกับการศึกษาประสบการณ์ การเกษตร การประกอบอาชีพ รายได้ต่อปี แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ การวางแผนการตลาด การรับรู้เกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าและความรู้เกี่ยวกับแนวทางการผลิตพริกที่ดีขึ้น และพบว่า พฤติกรรมการประกอบการของเกษตรกรผู้ปลูกพริกที่สำคัญ มีข้อจำกัดในเรื่องตลาด คือ ขาดข้อมูลทางการตลาด และค่านายหน้าสูง รองลงมา คือ ความผันผวนของราคาตลาด และความผิดพลาดในการชั่งน้ำหนัก การจ่ายเงินสดล่าช้า ต้นทุนการขนส่งสูง ขาดการตลาดขายส่ง เป็นต้น

จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม และวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน ทำให้ผู้วิจัยสนใจในความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในพื้นที่ต่อไป จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถจำแนกตัวแปรอิสระเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการผลิตพริก พื้นที่ปลูกพริก รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน และหนี้สินเฉลี่ยในครัวเรือน 2) สภาพการผลิตพริก ได้แก่ อายุต้นกล้าเฉลี่ยก่อนย้ายปลูกในแปลง แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก ต้นทุนเฉลี่ยในการผลิตพริก ผลผลิตพริกเฉลี่ย ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย และปัญหาในการผลิตพริก และ 3) การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก ได้แก่ ความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม และความถี่ในการได้รับความรู้ในการผลิตพริก

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 2

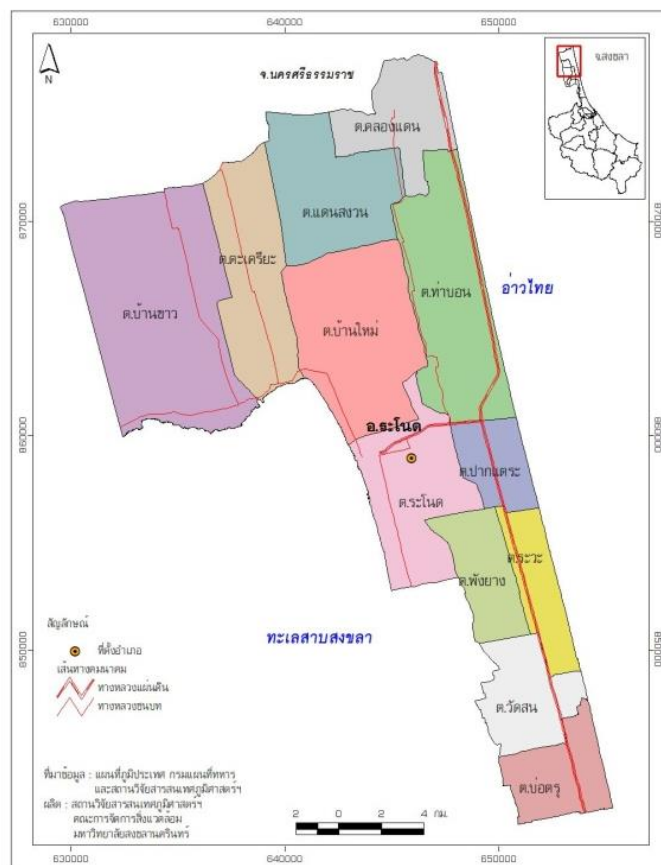
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีประเด็นในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 พื้นที่ทำการวิจัย

พื้นที่ทำการวิจัย คือ อำเภอระโนด เป็นอำเภอที่อยู่ทางทิศเหนือสุดของ จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ประมาณ 425,088 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 197,920 ไร่ (สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา, 2560) แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 12 ตำบล ได้แก่ ตำบลระโนด บ้านขาว ระวังะ บ้านใหม่ แคนสงวน ท่าบอน พังยาง ปากแตระ ตะเคียนะ วัดสน บ่อตรู และคลองแดน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีการทำนา ประมง และการผลิตพริก มีพื้นที่ปลูกพริกประมาณ 2,062 ไร่ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2559)

ภาพที่ 3 แผนที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ที่มา: สถาบันวิจัยสารสนเทศภูมิศาสตร์ คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม, 2562

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ผลิตพริกในพื้นที่ทั้งหมด 12 ตำบล ของ อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลาจำนวน 757 ครัวเรือน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2559)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการหาขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ตามสูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง ตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 (สุวิมล ติรกานันท์, 2542) ซึ่งคำนวณจากประชากรที่เป็นเกษตรกรผู้ปลูกพริกจำนวน 757 ครัวเรือน

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

$$\text{แทนค่า } n = \frac{757}{1+757(0.05)^2}$$

$$= 261.71$$

$$n \approx 262 \text{ ครัวเรือน}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มี จำนวน 262 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจากแต่ละตำบล ใช้วิธีการกำหนดสัดส่วน (Proportional Sampling) โดยให้จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกจากแต่ละตำบลเป็นสัดส่วนจากจำนวนเกษตรกรในแต่ละตำบล เพื่อไม่ให้ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างได้รับการคัดเลือกมากในตำบลใดตำบลหนึ่ง

$$\text{จากสูตร } n_i = \frac{nN_i}{N}$$

เมื่อ N = ประชากรทั้งหมดที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

N_i = กลุ่มประชากรแต่ละตำบล

n = กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

n_i = ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

การสุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์ของแต่ละตำบล ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากหมายเลขรายชื่อเกษตรกรที่ผลิตพริกในพื้นที่อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา ของทั้ง 12 ตำบลให้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 262 ครัวเรือน โดยจับฉลาก

หมายเลขรายชื่อแล้วไม่ใส่กลับคืน เพื่อให้ครบจำนวนตัวอย่างในแต่ละตำบล ตามจำนวนที่ได้เทียบสัดส่วนไว้ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ตัวอย่างครัวเรือนเกษตรกรในการวิจัยจำแนกตามรายตำบล

ลำดับ	ตำบล	เกษตรกรผู้ผลิตพริก (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่างเกษตรกร (ครัวเรือน)
1	ระโนด	35	12
2	คลองแดน	30	10
3	ตะเครียะ	230	80
4	ท่าบอน	120	42
5	บ้านใหม่	49	17
6	บ่อตรุ	25	9
7	ปากแตระ	13	4
8	พังยาง	50	17
9	ระวะ	10	3
10	วัดสน	45	16
11	บ้านขาว	100	35
12	แดนสงวน	50	17
รวมทั้งหมด		757	262

ที่มา :กรมส่งเสริมการเกษตร (2559)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดระดับของข้อมูล ดังนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตอนดังนี้

3.3.1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร

คำถามเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการผลิตพริก ตำแหน่งในสังคม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร พื้นที่ปลูกพริก แรงงานในการผลิตพริก รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน และต้นทุนในการผลิตพริก

3.3.2 สภาพการผลิตพริกของเกษตรกร

คำถามเกี่ยวกับสภาพการผลิตพริก เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) ได้แก่ ชนิดของพริก แหล่งซื้อเมล็ดพันธุ์ การเตรียมเพาะเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า การเตรียมแปลงปลูกพริก อายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง

ระยะห่างต้นและระยะห่างแถวในการปลูกพริก แรงงานในการผลิตพริก และต้นทุนในการผลิตพริก
สภาพการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริก และสภาพการเก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตพริก

คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตพริก ลักษณะคำถามจะเป็น Rating Scale 4 ระดับ โดยปรับใช้ตามมาตราของ Likert ดังนี้

มีปัญหามาก	กำหนดค่าคะแนนเป็น 3
มีปัญหาปานกลาง	กำหนดค่าคะแนนเป็น 2
มีปัญหาน้อย	กำหนดค่าคะแนนเป็น 1
ไม่มีปัญหา	กำหนดค่าคะแนนเป็น 0

การแปลระดับปัญหาการผลิตพริกใช้วิธีการนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังที่ ธัญญาพร สุโพภาค (2547) ได้กำหนดไว้ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{3 - 0}{4} = 0.75$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 2.26 – 3.00 ถือว่าเกษตรกรมีปัญหา

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.51 – 2.25 ถือว่าเกษตรกรมีปัญหาปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.76 – 1.50 ถือว่าเกษตรกรมีปัญหาน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.00 – 0.75 ถือว่าเกษตรกรไม่มีปัญหา

3.3.3 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ออกแบบคำถามในแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร โดยวัดเป็นความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมแบบต่าง ๆ และแบ่งค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ โดยปรับใช้ตามมาตรการวัดแบบ Rating Scale ของ Likert คือ

การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกอย่างน้อยเดือนละ 1-2 ครั้ง กำหนดค่าคะแนนเป็น 2

การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก ปีละ 1-2 ครั้ง กำหนดค่าคะแนนเป็น 1

ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก กำหนดค่าคะแนนเป็น 0

การแปลระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรใช้วิธีการนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{2 - 0}{3} = 0.67$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.34 – 2.00 ถือว่าเกษตรกรได้รับวิธีการส่งเสริมเป็นประจำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.68 – 1.33 ถือว่าเกษตรกรได้รับวิธีการส่งเสริมบางครั้ง

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.00 – 0.67 ถือว่าเกษตรกรไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริม

และผู้วิจัยได้ออกแบบคำถามในแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการได้รับความรู้ในการผลิตพริกของเกษตรกร โดยวัดเป็นความถี่ในการได้รับความรู้จากแหล่งให้ความรู้ต่าง ๆ และแบ่งค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับ โดยปรับใช้ตามมาตรการวัดแบบ Rating Scale ของ Likert คือ

การได้รับความรู้ในการผลิตพริก อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง กำหนดค่าคะแนนเป็น 2

การได้รับความรู้ในการผลิตพริก เดือนละ 1 ครั้ง กำหนดค่าคะแนนเป็น 1

ไม่เคยได้รับความรู้ในการผลิตพริกเลย

กำหนดค่าคะแนนเป็น 0

การแปลระดับความถี่ในการได้รับความรู้ในการผลิตพริกของเกษตรกรใช้วิธีการนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{2 - 0}{3} = 0.67$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.34 – 2.00 ถือว่าเกษตรกรได้รับความรู้เป็นประจำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.68 – 1.33 ถือว่าเกษตรกรได้รับความรู้บางครั้ง

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.00 – 0.67 ถือว่าเกษตรกรไม่เคยได้รับความรู้

3.3.4 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ออกแบบคำถามในการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตพริก ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระดับ โดยอิงหลักเกณฑ์จาก Rating Scale ของ Likert

ต้องการมาก	กำหนดค่าคะแนนเป็น 3
ต้องการปานกลาง	กำหนดค่าคะแนนเป็น 2
ต้องการน้อย	กำหนดค่าคะแนนเป็น 1
ไม่ต้องการ	กำหนดค่าคะแนนเป็น 0

การแปลระดับความต้องการ โดยการนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้ (ธัญญาพร สุโพภาค, 2547)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{3 - 0}{4} = 0.75$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 2.26 – 3.00 ถือว่าเกษตรกรมีความต้องการมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 1.60 – 2.25 ถือว่าเกษตรกรมีความต้องการปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.75 – 1.50 ถือว่าเกษตรกรมีความต้องการน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0.00 – 0.75 ถือว่าเกษตรกรไม่มีความต้องการ

3.4 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1) การวัดความเที่ยงตรง (Validity) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มีการวัดความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC: Index of Item Objective Consistency) (สุวิมล ติรภานันท์, 2542) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตาม รวมถึงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง โดยมีเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

+1 = สอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

0 = ไม่แน่ใจว่ามีสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

-1 = ไม่สอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร ต่อไปนี้

$$\text{จากสูตร } \mathbf{IOC} = \frac{\sum_{i=1}^N \mathbf{R}_i}{\mathbf{N}}$$

โดยที่ **IOC** หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

$\sum \mathbf{R}_i$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่า ข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์สามารถนำคำถามไปใช้ได้ แต่ถ้าหากค่าถามใดมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 แสดงว่า ข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ อาจจะต้องถูกออกหรือปรับคำถามใหม่จากนั้น นำแบบสัมภาษณ์ซึ่งมีข้อความที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (มีค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00) ไปทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คราวเรือน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรตัวอย่างจริง (สุวิมล ติรภานันท์, 2542)

2) ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คราวเรือน ในพื้นที่ หมู่ที่ 3 ตำบลโรง อำเภอกะเสสินธุ์ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา แล้วนำกลับมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (สุวิมล ติรภานันท์, 2542) ดังนี้

$$\alpha_k = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α_k = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์

k = จำนวนข้อมูลคำถามทั้งหมดของแบบสัมภาษณ์

$\sum s_i^2$ = ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ

s_t^2 = ความแปรปรวนของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

เกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (สุวิมล ติรภานันท์, 2542) ได้กำหนด

ไว้ ดังนี้

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.00 - 0.20 หมายความว่า มีค่าความเชื่อมั่นต่ำมาก

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.21 - 0.40 หมายความว่า มีค่าความเชื่อมั่นต่ำ

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.41 - 0.70 หมายความว่า มีค่าความเชื่อมั่นปานกลาง

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.71 - 1.00 หมายความว่า มีค่าความเชื่อมั่นสูง

การทดสอบเครื่องมือของการวิจัยในครั้งนี้ หากค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้เป็น 2 ตอน คือ 1) ปัญหาในการผลิตพริกของเกษตรกร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.890 แปลผลได้ว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง 2) ความต้องวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.835 แปลผลได้ว่ามีความเชื่อมั่นสูง และเมื่อหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.851 แปลผลได้ว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งเป็นระดับที่ยอมรับได้ จึงนำเอาแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.5 การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท คือ

1) การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคัดเลือก ตามวิธีการในข้อ 3.2.2 จำนวน 262 ครัวเรือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อการวิจัยครั้งนี้

2) การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาข้อมูลที่มีการรวบรวมไว้แล้ว ทั้งจากหนังสือ เอกสารวิชาการ รายงานการวิจัย บทความจากวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่าง ๆ รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้ในการอธิบายข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร และความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร โดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการวิเคราะห์ที่ระดับ 0.05 ที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ทำการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจ จำนวน 5 ตัวแปร สภาพการผลิตพริก จำนวน 6 ตัวแปร และการได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก จำนวน 2

ตัวแปร กับตัวแปรตาม คือ ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จำนวน 4 ตัวแปร

ความหมายของตัวแปร

X ₁	หมายถึง	อายุ (ปี)
X ₂	หมายถึง	ประสบการณ์ในการผลิตพริก (ปี)
X ₃	หมายถึง	พื้นที่ปลูกพริก (ไร่)
X ₄	หมายถึง	รายได้เฉลี่ยในครัวเรือนปี 2560 (บาทต่อปี)
X ₅	หมายถึง	หนี้สินเฉลี่ยในครัวเรือน (บาท)
X ₆	หมายถึง	อายุต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง (วัน)
X ₇	หมายถึง	แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริกปี 2560 (คน)
X ₈	หมายถึง	ต้นทุนเฉลี่ยในการผลิตพริกปี 2560 (บาทต่อปี)
X ₉	หมายถึง	ผลผลิตพริกเฉลี่ยในปี 2560 (กิโลกรัมต่อปี)
X ₁₀	หมายถึง	ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ยในปี 2560 (บาท)
X ₁₁	หมายถึง	ระดับปัญหาหาในผลิตพริก
X ₁₂	หมายถึง	ความถี่จากแหล่งให้ความรู้ในการส่งเสริม
X ₁₃	หมายถึง	ความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม
Y ₁	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก
Y ₂	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล
Y ₃	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม
Y ₄	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation) ซึ่งบุบผา อนันต์สุชาชาติกุล (2549) ได้แบ่งเกณฑ์การวัดเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ค่าของ R_{xy}

+ 0.70 – 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับสูงมาก
+ 0.50 – 0.69	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับมาก
		พอสมควร
+ 0.30 – 0.49	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับปานกลาง
+ 0.10 – 0.29	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับต่ำ
+ 0.01 – 0.09	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทางบวกและระดับต่ำมาก
		จนแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

- 0.01 – 0.09	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในทางลบและระดับต่ำมากจนแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
- 0.10 – 0.29	หมายถึง	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับต่ำ
- 0.30 – 0.49	หมายถึง	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับปานกลาง
- 0.50 – 0.69	หมายถึง	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับมาก พอสมควร
- 0.70 – 1.00	หมายถึง	ความสัมพันธ์ในทางลบและระดับสูงมาก

โดยความสัมพันธ์ในทางบวก (+) แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนความสัมพันธ์ในทางลบ (-) แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรผู้ผลิตพริกในพื้นที่ทั้งหมด 12 ตำบล ของอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 262 ครัวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการสำรวจ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีผลดังนี้

ส่วนที่ 4.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 4.2 ข้อมูลสภาพการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 4.3 ข้อมูลการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกและความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

4.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

4.1.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.79 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.21 (ตารางที่ 2) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อาจเนื่องมาจากเพศหญิงจะมีการให้ข้อมูลที่ละเอียดแม่นยำกว่าเพศชาย ดังนั้น ในแต่ละครัวเรือนจึงให้เพศหญิงเป็นตัวแทนในการตอบแบบสัมภาษณ์มากกว่าเพศชาย

ด้านระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกรจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.21 รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 15.27 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.91 (ตารางที่ 2)

ด้านอายุ พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 47.74 ปี โดยมีอายุระหว่าง 38 – 48 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.44 รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 49 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.68 และมีอายุ 71 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.19 (ตารางที่ 2)

ด้านประสบการณ์ในการผลิตพริก พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์ในการผลิตพริกเฉลี่ย 4.73 ปี โดยมีประสบการณ์ในการผลิตพริกระหว่าง 1 – 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.57 รองลงมาได้แก่ ระหว่าง 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.38 และ 16 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 (ตารางที่ 2) โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการผลิตพริกน้อย อาจเนื่องมาจากที่

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชใช้น้ำน้อยและการปลูกพืชหลังการทำนา ในปี พ.ศ. 2558 และในปี พ.ศ. 2559 เกิดปัญหาภัยแล้งส่งผลทำให้ผลผลิตพริกเสียหาย และพริกในตลาดขาดแคลนอย่างหนักทำให้ราคาพริกสูงมาก (ณรงค์ คงมาก และคณะ, 2560) เกษตรกรเล็งเห็นถึงช่องทางการเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน จึงหันมาเลือกปลูกพริก ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ยังมีประสบการณ์ในการผลิตพริกน้อยอยู่

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล

	n = 262	
ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	87	33.21
หญิง	175	66.79
2. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	12	4.58
ประถมศึกษา	163	62.21
มัธยมศึกษาตอนต้น	40	15.27
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	34	12.98
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	1.91
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	8	3.05
3. อายุ (ปี)		
อายุ 27 – 37 ปี	52	19.85
อายุ 38 – 48 ปี	85	32.44
อายุ 49 – 59 ปี	83	31.68
อายุ 60 – 70 ปี	31	11.84
อายุ 71 ปีขึ้นไป	11	4.19
ต่ำสุด 27 ปี สูงสุด 77 ปี		
เฉลี่ย 47.74 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.36		
4. ประสบการณ์ในการผลิตพริก (ปี)		
1 - 5 ปี	198	75.57
6 - 10 ปี	56	21.38
11 - 15 ปี	6	2.29
16 ปีขึ้นไป	2	0.76
ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 20 ปี		
เฉลี่ย 4.73 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.21		

4.1.2 ข้อมูลสภาพสังคมของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรไม่มีตำแหน่งในสังคม คิดเป็นร้อยละ 86.26 และมีตำแหน่งในสังคม คิดเป็นร้อยละ 13.74 โดยมีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.49 (ตารางที่ 3) ข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการดำรงตำแหน่งในสังคม อาจเนื่องมาจากตำแหน่งในชุมชนมีจำนวนน้อย และการได้รับตำแหน่งในชุมชนอาจมาจากการเลือกตั้ง ของสมาชิกหรือประชาชน เช่น ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน มีเฉพาะหมู่บ้านละหนึ่งคน เป็นต้น

ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตรของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 48.09 และเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 51.91 โดยเป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.46 (ตารางที่ 3) ข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ เกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ อาจเนื่องมาจากได้รับการช่วยเหลือในเรื่องของการกู้ยืมเงินสินเชื่อเพื่อทำการเกษตร และความช่วยเหลือจากรัฐบาล ในเรื่องของการให้เงินช่วยเหลือปัจจัยการผลิตต่าง ๆ โดยจะผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของแก้วตา อนันต์วีไล และสุรพล เศรษฐบุตร (2560) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติในการใช้สารเคมีฆ่าแมลงในการปลูกพริกหวานของเกษตรกรในตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตร เพื่อทำการกู้ยืมเงินเช่นกัน

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลสภาพสังคม

n = 262		
สภาพสังคมของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งในสังคม		
ไม่มีตำแหน่งในสังคม	226	86.26
มีตำแหน่งในสังคม	36	13.74
คณะกรรมการหมู่บ้าน	17	6.49
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	7	2.67
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	7	2.67
ผู้ใหญ่บ้าน	1	0.38
กำนัน	1	0.38
ประธานกลุ่มเกษตรกร	1	0.38
ประธานกองทุนหมู่บ้าน	1	0.38
อาสาปศุสัตว์	1	0.38

ตารางที่ 3 (ต่อ)

n = 262		
สภาพสังคมของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร		
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร	126	48.09
เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร	136	51.91
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	106	40.45
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	16	6.11
กลุ่มเกษตรกร	10	3.82
กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน	2	0.76
กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน	2	0.76

4.1.3 ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร

4.1.3.1 การถือครองที่ดิน และพื้นที่ในการปลูกพริก

ด้านการถือครองที่ดินในการปลูกพริก พบว่า เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดินในการปลูกพริกเป็นของตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.32 รองลงมาได้แก่ กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดินในการปลูกพริกเป็นของญาติ คิดเป็นร้อยละ 21.37 และเป็นพื้นที่เช่า น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.31 (ตารางที่ 4)

ด้านพื้นที่ในการปลูกพริก พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ในการปลูกพริกเฉลี่ย 2.70 ไร่ต่อครัวเรือน โดยมีพื้นที่ในการปลูกพริก 1 – 3 ไร่ต่อครัวเรือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.75 รองลงมาได้แก่ มีพื้นที่ในการปลูกพริก 4 – 6 ไร่ต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.91 และมีพื้นที่ในการปลูกพริก 10 ไร่ขึ้นไปต่อครัวเรือน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.14 ซึ่งพบว่า พื้นที่ในการปลูกพริกส่วนใหญ่เป็นกรรมสิทธิ์ของตัวเกษตรกรเอง โดยมีพื้นที่เฉลี่ย 1.92 ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ในการปลูกพริกที่เป็นกรรมสิทธิ์ของญาติ มีพื้นที่เฉลี่ย เฉลี่ย 1.46 ไร่ต่อครัวเรือน และพื้นที่ในการปลูกพริกที่เช่า มีพื้นที่เฉลี่ย 1.29 ไร่ต่อครัวเรือน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการถือครองที่ดิน และพื้นที่ในการปลูกพริก

n = 262		
สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน		
กรรมสิทธิ์ของตนเอง	179	68.32
กรรมสิทธิ์ของญาติ	56	21.37
พื้นที่เช่า	27	10.31

ตารางที่ 4 (ต่อ)

n = 262		
สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. พื้นที่ในการปลูกพริก (ไร่)		
น้อยกว่า 1 ไร่	6	2.29
1-3 ไร่	188	71.75
4-6 ไร่	60	22.91
7-9 ไร่	5	1.91
10 ไร่ขึ้นไป	3	1.14
ต่ำสุด 0.50 ไร่ สูงสุด 13 ไร่		
เฉลี่ย 2.70 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.80		
3. พื้นที่ในการปลูกพริกที่เป็นกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง (ไร่)		
ไม่มีพื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง	83	31.67
น้อยกว่า 1 ไร่	6	2.29
1-3 ไร่	121	46.18
4-6 ไร่	46	17.56
7-9 ไร่	3	1.15
10 ไร่ขึ้นไป	3	1.15
ต่ำสุด 0.50 ไร่ สูงสุด 13 ไร่		
เฉลี่ย 1.92 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.00		
4. พื้นที่ในการปลูกพริกที่เป็นกรรมสิทธิ์เป็นของญาติ (ไร่)		
ไม่มีพื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์เป็นของญาติ	206	78.63
1-3 ไร่	46	17.56
4-6 ไร่	8	3.05
7-9 ไร่	2	0.76
ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 8 ไร่		
เฉลี่ย 1.46 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16		
5. พื้นที่ในการปลูกพริกที่เป็นกรรมสิทธิ์ของคนอื่น (เช่า) (ไร่)		
ไม่มีพื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์เป็นของคนอื่น (เช่า)	235	89.69
1-3 ไร่	21	8.15
4-6 ไร่	6	2.29
ต่ำสุด 0.50 ไร่ สูงสุด 6 ไร่		
เฉลี่ย 1.29 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97		

4.1.3.2 ด้านรายได้และหนี้สิน

ด้านรายได้ทั้งหมดในครัวเรือนเกษตรกร ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีรายได้ทั้งหมดในครัวเรือนเฉลี่ย 114,048.09 บาทต่อปี โดยมีรายได้ทั้งหมดในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 100,000 – 250,000 บาทต่อปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.95 รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ทั้งหมดในครัวเรือนน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 45.42 และมีรายได้ทั้งหมดในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 550,001 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.15 (ตารางที่ 5) ซึ่งพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 90.08 เนื่องจากเกษตรกรมีการทำการเกษตรเป็นหลัก เช่น ทำนา ปลูกพริก สวนปาล์ม น้ำมัน และประมง เป็นต้น โดยมีรายได้ในภาคการเกษตรอื่น ๆ ในครัวเรือนนอกจากการผลิตพริกเฉลี่ย 54,255.72 บาทต่อปี ส่วนอีกร้อยละ 9.92 เกษตรกรมีรายได้นอกภาคการเกษตรที่ได้รับจากการรับจ้างทั่วไป รัฐบาล และค้าขาย เป็นต้น โดยมีรายได้นอกภาคการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 38,215.38 บาทต่อปี (ตารางที่ 5)

ด้านรายได้จากการผลิตพริกในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการผลิตพริกในครัวเรือนเฉลี่ย 51,583.97 บาทต่อปี โดยมีรายได้จากการผลิตพริกในครัวเรือนน้อยกว่า 100,000 บาทต่อปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.28 รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ระหว่าง 100,000 – 200,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.56 และมีรายได้ระหว่าง 200,001 – 300,000 บาทต่อปี กับ มีรายได้ระหว่าง 400,001 – 500,000 บาทน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน โดยพบว่าเกษตรกรร้อยละ 7.25 ไม่มีรายได้จากการผลิตพริกในครัวเรือน เนื่องจากเกษตรกรเพิ่งทำการผลิตพริกในปีแรกจึงทำให้ไม่มีรายได้จากการผลิตพริก ในปีการผลิตพริก พ.ศ. 2560 (ตารางที่ 5)

ด้านหนี้สินทั้งหมดในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรหนี้สินทั้งหมดในครัวเรือนเฉลี่ย 76,145.04 บาทต่อปี โดยมีหนี้สินทั้งหมดในครัวเรือนน้อยกว่า 116,000 บาทต่อปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.27 รองลงมา ได้แก่ มีหนี้สินระหว่าง 212,001 – 308,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 6.87 และมีหนี้สิน 308,001 – 404,000 บาทต่อปี และ 500,001 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.52 เท่ากัน โดยเกษตรกรมีหนี้สินนอกภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 725,000 บาทต่อปี และเกษตรกรมีหนี้สินในภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 290,333.30 บาทต่อปี (ตารางที่ 5) ซึ่งพบว่า หนี้สินของเกษตรกรส่วนใหญ่เกิดจากการกู้ยืมเงินมาเพื่อทำการเกษตร เช่น การซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตร รถไถนา เครื่องจักรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร สร้างที่อยู่อาศัย และซื้อรถยนต์ เป็นต้น และพบว่า เกษตรกรร้อยละ 65.66 ไม่มีหนี้สิน อาจเนื่องจากเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ยอมเป็นหนี้ และมีเงินทุนเพียงพอสำหรับการทำการเกษตรในครั้งต่อไป

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านรายได้และหนี้สิน

n = 262

สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.รายได้ทั้งหมดในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
น้อยกว่า 100,000 บาท	119	45.42
100,000 – 250,000 บาท	123	46.95
250,001 – 400,000 บาท	15	5.72
400,001 – 550,000 บาท	3	1.15
550,001 บาทขึ้นไป	2	0.76
ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท		
เฉลี่ย 114,048.09 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 80,355.86		
1.1 รายได้นอกภาคการเกษตรในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร	236	90.08
น้อยกว่า 34,000 บาท	6	2.29
34,000 – 68,000 บาท	2	0.76
68,001 – 102,000 บาท	13	4.96
102,001 – 136,000 บาท	1	0.38
136,001 - 170,000 บาท	1	0.38
170,001 บาทขึ้นไป	3	1.15
ต่ำสุด 9,600 บาท สูงสุด 180,000 บาท		
เฉลี่ย 38,215.38 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 29,730.59		
1.2 รายได้ในภาคการเกษตรอื่นๆ ในครัวเรือนนอกจากการผลิตพริก (บาทต่อปี)		
ไม่มีรายได้ในภาคการเกษตร	58	22.14
น้อยกว่า 100,000บาท	147	56.11
100,001 – 200,000บาท	54	20.61
200,001 – 300,000บาท	2	0.76
300,001 – 400,000บาท	0	0.00
400,001 – 500,000บาท	1	0.38
ต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท		
เฉลี่ย 54,255.72บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 61,211.02		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 262		
1.3 รายได้จากการผลิตพริกในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีรายได้จากการผลิตพริก	19	7.25
น้อยกว่า 100,000 บาท	192	73.28
100,000 – 200,000 บาท	46	17.56
200,001 – 300,000 บาท	1	0.38
300,001 – 400,000 บาท	3	1.15
400,001 – 500,000 บาท	1	0.38
ต่ำสุด 10,000บาท สูงสุด 500,000 บาท		
เฉลี่ย 51,583.97 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 57,492.88		
2. หนี้สินทั้งหมดในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาท)		
ไม่มีหนี้สินในครัวเรือน	172	65.66
น้อยกว่า 116,000 บาท	40	15.27
116,000 – 212,000 บาท	12	4.58
212,001 – 308,000 บาท	18	6.87
308,001 – 404,000บาท	4	1.52
404,001 – 500,000 บาท	12	4.58
500,001 บาทขึ้นไป	4	1.52
ต่ำสุด 20,000 บาท สูงสุด 2,000,000 บาท		
เฉลี่ย 76,145.04 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 27,2071.63		
2.1 หนี้สินนอกภาคการเกษตรในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาท)		
ไม่มีหนี้สินนอกภาคการเกษตร	258	98.48
น้อยกว่า 200,000 บาท	1	0.38
200,000– 300,000 บาท	1	0.38
300,001 – 400,000 บาท	0	0.0
400,001 – 500,000 บาท	1	0.38
500,001 บาทขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 2,000,000 บาท		
เฉลี่ย 725,000.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 128,622.24		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 262		
2.2 หนี้สินในภาคการเกษตรในครัวเรือน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาท)		
ไม่มีหนี้สินในภาคการเกษตร	176	67.18
น้อยกว่า 100,000 บาท	32	12.21
100,000 – 200,000 บาท	22	8.40
200,001 – 300,000 บาท	17	6.49
300,001 – 400,000 บาท	4	1.52
400,001 – 500,000 บาท	11	4.20
ต่ำสุด 20,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท		
เฉลี่ย 190,333.30 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 174,873.88		

4.2 ข้อมูลสภาพการผลิตพริกของเกษตรกร ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

4.2.1 ข้อมูลสภาพการผลิตพริก

ด้านชนิดพริกที่ปลูก พบว่า เกษตรกรปลูกพริกชี้หนูผลใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.83 รองลงมา ได้แก่ พริกชี้หรือพริกพื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 16.41 และพริกหอม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 (ตารางที่ 6)

ด้านแหล่งซื้อเมล็ดพันธุ์พริก พบว่า เกษตรกรมีแหล่งซื้อเมล็ดพันธุ์พริก คิดเป็นร้อยละ 77.86 โดยแบ่งเป็นร้อยละ 68.32 เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์จากร้านค้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และร้อยละ 9.54 เก็บพันธุ์ไว้เอง และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 22.14 ซื้อต้นกล้าที่พร้อมปลูกลงแปลงแล้ว จึงไม่มีแหล่งซื้อเมล็ดพันธุ์พริก แต่จะมีแหล่งซื้อต้นกล้าพริกแทน (ตารางที่ 6)

ด้านการเตรียมเพาะเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า พบว่า เกษตรกรมีการเตรียมเพาะเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า คิดเป็นร้อยละ 77.86 โดยแบ่งเป็นร้อยละ 45.80 มีการเพาะกล้าในถาดหลุม โดยหยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุม และร้อยละ 32.06 มีการบ่มเมล็ดในภาชนะที่เตรียมไว้ รอให้ต้นกล้างอกแล้วย้ายลงถาดหลุม และมีเกษตรกรที่ไม่มีการเตรียมเพาะเมล็ดพันธุ์พริกหรือต้นกล้า คิดเป็นร้อยละ 22.14 เนื่องจากเกษตรกรซื้อต้นกล้าที่พร้อมปลูกลงแปลงแล้ว จึงไม่ต้องมีการเตรียมเพาะเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าไว้ (ตารางที่ 6) ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิราวดี สุแดงน้อย และเพียรศักดิ์ ภักดี (2554) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการการผลิตและการตลาดพริกสดของเกษตรกรตำบลแหลมทอง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเพาะกล้าพริกในแปลงเพาะกล้า เนื่องจากพื้นที่ทำการศึกษาแตกต่างกัน เวลาในการเพาะกล้าแตกต่างกัน และการเพาะกล้าของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เป็นการเพาะกล้าในถาดเพาะหลุม และทำการเพาะกล้าในช่วงฤดูฝน จะมีน้ำท่วมได้ เกษตรกรผู้ผลิตพริกจึงมีการสร้างโรงเรือนยกพื้นสูง และการเพาะกล้าในถาดเพาะสามารถเคลื่อนย้ายต้นกล้าได้

ด้านการเตรียมแปลงปลูกพริก พบว่า เกษตรกรมีการเตรียมแปลงปลูกพริกเฉลี่ย 18.78 วัน ส่วนใหญ่ใช้เวลาเตรียมแปลงไม่เกิน 15 วัน คิดเป็นร้อยละ 83.59 ส่วนใหญ่เกษตรกรมีการไถตะจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 96.18 และมีการไถพรวนจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 97.33 (ตารางที่ 6)

ด้านการย้ายต้นกล้าลงแปลงปลูก พบว่า เกษตรกรใช้อายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลงเฉลี่ย 55.71 วัน โดยเกษตรกรใช้อายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลงระหว่าง 45 – 64 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.30 รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 65- 84 วัน คิดเป็นร้อยละ 22.52 และอายุ 85 วันขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.52 และมีเกษตรกรร้อยละ 21.37 จะไม่มีอายุของต้นกล้าก่อนย้ายในแปลง เนื่องจากเกษตรกรเหล่านี้มีการซื้อต้นกล้าจากร้านเพาะกล้า (ตารางที่ 6)

ด้านระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวในการปลูกพริก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพริกที่ระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถว 50 x 50 เซนติเมตร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.70 รองลงมา ได้แก่ ระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถว 60 x 60 เซนติเมตร คิดเป็นร้อยละ 30.92 และระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถว 30 x 30 เซนติเมตร น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 (ตารางที่ 6) ข้อสังเกต คือ เกษตรกรจะมีระยะห่างระหว่างต้นกับระหว่างแถวที่เท่ากันในการปลูกพริก ซึ่งระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวน้อยจะได้จำนวนต้นพริกมาก และเกษตรกรจะนิยมปลูกพริก ขี้นุผลใหญ่ โดยใช้ระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวที่น้อย อาจเนื่องจากจะทำให้ได้ผลผลิตพริก ในจำนวนที่มาก และระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวที่น้อยทำให้วัชพืชขึ้นได้น้อย ช่วยลดการกำจัดวัชพืชของเกษตรกรได้อีกด้วย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลสภาพการผลิตพริก

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 262		
สภาพการผลิตพริก		
1. ชนิดพริกที่ปลูก		
พริกขี้นุผลใหญ่	217	82.83
พริกชี้หรือพริกพื้นเมือง	43	16.41
พริกหอม	2	0.76
2. แหล่งซื้อเมล็ดพันธุ์พริก		
ซื้อต้นกล้าที่พร้อมปลูกลงแปลง	58	22.14
มีแหล่งซื้อเมล็ดพันธุ์พริก	204	77.86
พันธุ์ที่เก็บไว้เอง	25	9.54
ซื้อจากร้านค้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	179	68.32

ตารางที่ 6 (ต่อ)

n = 262		
สภาพการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การเตรียมเพาะเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า		
ซื้อต้นกล้าที่พร้อมปลูกลงแปลง	58	22.14
มีการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า	204	77.86
เพาะกล้าในถาดหลุม หยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุม	120	45.80
บ่มเมล็ดในภาชนะที่เตรียมไว้ รอให้ต้นกล้าออกแล้วย้ายลงถาดหลุม	84	32.06
4. การเตรียมแปลงปลูกพริก (วัน)		
1 – 15 วัน	219	83.59
16 – 30 วัน	41	15.65
31 – 45 วัน	0	0.00
46 – 60 วัน	2	0.76
ต่ำสุด 1 วัน สูงสุด 60 วัน		
เฉลี่ย 18.78 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.77		
4.1 ไถตะในการตากดิน (ครั้ง)		
1 ครั้ง	253	96.58
2 ครั้ง	9	3.44
ต่ำสุด 1.00 ครั้ง สูงสุด 2.00 ครั้ง		
เฉลี่ย 1.50 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.19		
4.2 ไถพรวน (ครั้ง)		
1 ครั้ง	256	97.71
2 ครั้ง	6	2.29
ต่ำสุด 1.00 ครั้ง สูงสุด 2.00 ครั้ง		
เฉลี่ย 1.50 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16		
5. อายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง (วัน)		
ไม่มีอายุต้นกล้าที่ย้ายปลูกในแปลง	56	21.37
25 – 44 วัน	6	2.29
45 – 64 วัน	137	52.30
65 – 84 วัน	59	22.52
85 วันขึ้นไป	4	1.52
ต่ำสุด 25.00 วัน สูงสุด 90.00 วัน		
เฉลี่ย 55.71 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 27.48		

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 262		
6. ระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถวในการปลูกพริก (เซนติเมตร)		
30 × 30	2	0.76
50 × 50	104	39.70
60 × 60	81	30.92
70 × 70	11	4.19
80 × 80	42	16.03
100 × 100	22	8.40

4.2.2 แรงงานในการผลิตพริก

ด้านแรงงานทั้งหมดในการผลิตพริก พบว่า เกษตรกรมีแรงงานทั้งหมดในการผลิตพริกเฉลี่ย 21.71 คน เกษตรกรมีแรงงานทั้งหมดในการผลิตพริกอยู่ระหว่าง 21 – 30 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.17 รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.37 และระหว่าง 41 – 50 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.29 โดยแรงงานทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตพริก จะใช้ทั้งแรงงานครัวเรือน และแรงงานจ้างในการปลูกพริกกับการจัดการดูแลรักษา รวมถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิตต่อรอบการเก็บเกี่ยว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแรงงานครัวเรือนในการผลิตพริก พบว่า เกษตรกรมีแรงงานครัวเรือนในการผลิตพริกเฉลี่ย 2.21 คน เกษตรกรมีแรงงานจำนวน 2 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.70 รองลงมา ได้แก่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.65 และจำนวน 5 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 แบ่งเป็น แรงงานปลูกพริกเฉลี่ย 3 คน แรงงานจัดการดูแลรักษาเฉลี่ย 2.20 คน และ แรงงานเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 3 คน (ตารางที่ 7) จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้แรงงานในครัวเรือน 2 คน อาจเนื่องเกษตรกรเป็นสามัคคีกัน จึงทำให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการผลิตพริกของครัวเรือน

ด้านแรงงานจ้างในการผลิตพริกพบว่า เกษตรกรมีแรงงานจ้างทั้งหมดในการผลิตพริกเฉลี่ย 28.67 คน โดยเกษตรกรมีแรงงานจ้างอยู่ระหว่าง 11 – 20 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.30 รองลงมา ได้แก่มีแรงงานจ้างระหว่าง 21 – 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.37 และมีแรงงานจ้างระหว่าง 41 – 60 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.05 แบ่งเป็น 1) แรงงานจ้างปลูกพริกเฉลี่ย 3 คน โดยเกษตรกรมีแรงงานจ้างปลูกพริก 2 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.28 รองลงมา ได้แก่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 และจำนวน 1 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.15 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่ไม่มีการจ้างแรงงานในการปลูกพริก คิดเป็นร้อยละ 61.45 อาจเนื่องจากเกษตรกรใช้แรงงานในครัวเรือนปลูกพริกแทนแรงงานจ้าง 2) แรงงานจ้างในการจัดการดูแลรักษาเฉลี่ย 3 คน โดยเกษตรกรมีแรงงานจ้างในการจัดการดูแลรักษา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.43 รองลงมา ได้แก่ จำนวน 3 คน กับจำนวน 4 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.15 และจำนวน 1 คน กับจำนวน 5 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.38 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่ไม่มีการจ้างแรงงานในการจัดการดูแลรักษา คิดเป็นร้อยละ

93.72 อาจเนื่องจากเกษตรกรใช้แรงงานครัวเรือนในการจัดการดูแลรักษาแทนแรงงานจ้าง เพราะในการจัดการดูแลรักษา เช่น การใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เป็นต้น แรงงานครัวเรือนเพียงพอต่อการจัดการดูแลรักษา และสามารถลดค่าจ้างแรงงานในการผลิตพริก และ 3) แรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 17.64 คน โดยเกษตรกรมีแรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยวระหว่าง 11 – 20 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.45 รองลงมา ได้แก่ จำนวนระหว่าง 1 – 10 คน คิดเป็นร้อยละ 22.52 และจำนวนระหว่าง 31 – 40 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.91 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่ไม่มีการจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 12.60 อาจเนื่องจากเกษตรกรปลูกพริกชี้หรือพริกพื้นเมืองหรือพริกหอม จะใช้แรงงานในครัวเรือนแทนการใช้แรงงานจ้าง เพราะการเก็บเกี่ยวจะเก็บผลผลิต 7 วันครั้ง และเลือกเก็บเอาเฉพาะผลแดงหรือส้ม ซึ่งการเก็บผลผลิตในแต่ละครั้งจะได้จำนวนผลผลิตไม่มาก จึงสามารถใช้แรงงานครัวเรือนเพียงพอในการเก็บเกี่ยวผลผลิต แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ปลูกพริกชี้หนุผลใหญ่ จะใช้แรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยวจำนวนมาก อาจเนื่องจากเกษตรกรต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตให้หมดต้นในแต่ละครั้งของการเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงจำเป็นต้องให้แรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยวผลผลิตจำนวนมาก แรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยวผลผลิตมาจากทั้งในชุมชนและนอกชุมชน (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามแรงงานในการผลิตพริก

	n = 262	
แรงงานในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แรงงานทั้งหมดการผลิตพริก (คน)		
น้อยกว่า 10 คน	56	21.37
10 – 20 คน	41	15.65
21 – 30 คน	100	38.17
31 – 40 คน	45	17.18
41 – 50 คน	6	2.29
51 – 60 คน	14	5.34
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 60 คน		
เฉลี่ย 21.71 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.36		
2. แรงงานทั้งหมดในครัวเรือน (คน)		
1 คน	23	8.78
2 คน	180	68.70
3 คน	41	15.65
4 คน	17	6.49
5 คน	1	0.38
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน		
เฉลี่ย 2.21 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

n = 262		
แรงงานในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.1 แรงงานครัวเรือนในการปลูกพริก (คน)		
ไม่มีแรงงานครัวเรือนในการปลูกพริก	1	0.38
1 คน	24	9.16
2 คน	179	68.32
3 คน	41	15.65
4 คน	16	6.11
5 คน	1	0.38
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน เฉลี่ย 3 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71		
2.2 แรงงานครัวเรือนในการจัดการดูแลรักษา (คน)		
1 คน	24	9.16
2 คน	180	68.70
3 คน	40	15.27
4 คน	17	6.49
5 คน	1	0.38
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน เฉลี่ย 2.20 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71		
2.3 แรงงานครัวเรือนในการเก็บเกี่ยว (คน)		
ไม่มีแรงงานครัวเรือนในการเก็บเกี่ยว	14	5.34
1 คน	22	8.40
2 คน	170	64.88
3 คน	39	14.88
4 คน	16	6.12
5 คน	1	0.38
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน เฉลี่ย 3 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

n = 262		
แรงงานในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. แรงงานจ้างทั้งหมด (คน)		
ไม่มีแรงงานจ้าง	28	10.69
1 – 10 คน	48	18.32
11 – 20 คน	82	31.30
21 – 30 คน	56	21.37
31 – 40 คน	30	11.45
41 – 50 คน	10	3.82
41 – 60 คน	8	3.05
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 58 คน		
เฉลี่ย 28.67 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.18		
3.1 แรงงานจ้างในการปลูกพริก (คน)		
ไม่มีแรงงานจ้างในการปลูกพริก	161	61.45
1 คน	3	1.15
2 คน	61	23.28
3 คน	19	7.25
4 คน	10	3.82
5 คน	8	3.05
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน		
เฉลี่ย 3 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.41		
3.2 แรงงานจ้างในการจัดการดูแลรักษา (คน)		
ไม่มีแรงงานจ้างในการจัดการดูแลรักษา	243	92.75
1 คน	1	0.38
2 คน	9	3.43
3 คน	4	1.53
4 คน	4	1.53
5 คน	1	0.38
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน		
เฉลี่ย 3 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

n = 262		
แรงงานในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.3 แรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยวรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต (คน)		
ไม่มีแรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยว	33	12.60
1 – 10 คน	59	22.52
11 – 20 คน	106	40.45
21 – 30 คน	45	17.18
31 – 40 คน	5	1.91
41 – 50 คน	14	5.34
ต่ำสุด 2 คน สูงสุด 58 คน		
เฉลี่ย 17.64 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.53		

4.2.3 สภาพต้นทุนการผลิตพริก

ด้านต้นทุนรวมในการผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตพริกทั้งหมดเฉลี่ย 61,261.45 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตพริกทั้งหมดอยู่ระหว่าง 40,000 – 80,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.54 รองลงมา ได้แก่ ต้นทุนการผลิตพริกทั้งหมดน้อยกว่า 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.76 และต้นทุนการผลิตพริก 200,001 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 8) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.2.3.1 ต้นทุนค่าเช่า และการเตรียมพื้นที่ก่อนการเพาะปลูก

ค่าเช่าที่ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าเช่าเฉลี่ย 4,777.78 บาท โดยเกษตรกรมีค่าเช่าที่อยู่ระหว่าง 2,000 – 4,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.35 รองลงมาได้แก่ น้อยกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.29 และระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 89.69 ที่ไม่มีค่าเช่าที่ (ตารางที่ 8)

ค่าชุดแปลงปลูกพริก พบว่า เกษตรกรมีค่าชุดแปลงเฉลี่ย 40,603.45 บาท โดยเกษตรกรมีค่าชุดแปลงปลูกพริกอยู่ระหว่าง 26,000 – 52,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.92 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 26,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.85 และระหว่าง 104,001 – 130,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 37.02 ที่ไม่มีค่าชุดแปลง เนื่องจากเจ้าของที่ดินมีการชุดแปลงไว้แล้ว ชุดแปลงกับโครงการไร่นาสวนผสมที่รัฐบาลชุดแปลงให้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย จึงไม่มีการชุดแปลงปลูกพริกเพิ่มเติม (ตารางที่ 8)

ค่าสร้างโรงเรือนเพาะกล้า ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าสร้างโรงเรือนเพาะกล้าเฉลี่ย 4,500 บาท โดยเกษตรกรมีค่าสร้างโรงเรือนเพาะกล้าน้อยกว่า 4,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.43 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 4,000 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.29 และ 12,000 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 42.75 ที่ไม่มี

ค่าสร้างโรงเรือนเพาะกล้า อาจเนื่องจากเกษตรกรมีการเพาะกล้า โดยการวางถาดเพาะต้นกล้าไว้ใต้ ฤกษ์บ้าน หรือสร้างโรงเรือนเพาะกล้าจากวัสดุที่หาได้โดยไม่ต้องมีค่าใช้จ่าย หรือซื้อต้นกล้า และพบว่า เกษตรกรจะสร้างโรงเรือนเพาะกล้าใหม่ทุกปี เนื่องจากเกษตรกรสร้างโรงเรือนด้วยวัสดุที่ไม่มีความ คงทน เช่น ไม้ไผ่ ไม้โหนด (ต้นตาลโหนด) และมุงหลังคาด้วยผ้าพลาสติก เป็นต้น หรือบริเวณที่ สร้างโรงเรือนจะต้องเอาพื้นที่ไปทำอย่างอื่น จึงต้องลื้อและสร้างใหม่ทุกปีการผลิต (ตารางที่ 8)

ค่าไถดินแปลงปลูกพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าไถดิน เฉลี่ย 2,941.07 บาท โดยเกษตรกรมีค่าไถดินแปลงปลูกพริกอยู่ระหว่าง 1,700 – 3,400 บาท มาก ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.60 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 3,401 – 5,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.61 และ ระหว่าง 5,101 – 6,800 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.91 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 15.65 ที่ไม่มี ค่าไถดินแปลงปลูกพริก อาจเนื่องจากเกษตรกรมีรถไถส่วนตัว จึงทำการไถดินแปลงปลูกพริกเอง หรือ ใช้จอบขุดแปลงเอง (ตารางที่ 8)

ค่าดินปลูก เป็นดินสำเร็จรูปที่ใช้ในการเพาะเมล็ดหรือต้นกล้าในรอบการ ผลิตที่ผ่านมา พบว่า เกษตรกรมีค่าดินปลูก เฉลี่ย 1,755.37 บาท โดยเกษตรกรมีค่าดินปลูกอยู่ ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.33 รองลงมาได้แก่ ระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.21 และ ระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.87 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 21.76 ที่ไม่มีค่าดินปลูก เนื่องจากเกษตรกรใช้มูลสัตว์ เช่น มูลวัว มูลไก่ มูลแพะ เป็นต้น ใช้เป็นวัสดุการเพาะเมล็ดหรือต้นกล้าแทนการซื้อดินปลูก (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนในการผลิตทั้งหมด ต้นทุนค่าเช่า และ การเตรียมพื้นที่ก่อนการเพาะปลูก

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ต้นทุนการผลิตพริก ทั้งหมด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
น้อยกว่า 40,000 บาท	67	25.57
40,000 – 80,000 บาท	135	51.54
80,001 – 120,000 บาท	49	18.70
120,001 – 160,000 บาท	6	2.29
160,001 – 200,000 บาท	4	1.52
200,001 บาทขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 10,596.00 บาท สูงสุด 204,300.00 บาท		
เฉลี่ย 61,261.45 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 30904.03		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ค่าเช่าที่ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าเช่าที่	235	89.69
น้อยกว่า 2,000 บาท	6	2.29
2,000 – 4,000 บาท	14	5.35
4,001 – 6,000 บาท	4	1.52
6,001 – 8,000 บาท	2	0.76
8,001 – 10,000 บาท	1	0.38
ต่ำสุด 1,500.00 บาท สูงสุด 10,000.00 บาท		
เฉลี่ย 4,777.78 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.34		
3. ค่าชุดแปลงปลูกพริก (บาท)		
ไม่มีค่าชุดแปลงปลูกพริก	97	37.02
น้อยกว่า 26,000 บาท	73	27.85
26,000 – 52,000 บาท	81	30.92
52,001 – 78,000 บาท	4	1.52
78,001 – 104,000 บาท	5	1.91
104,001 – 130,000 บาท	2	0.76
ต่ำสุด 3,000.00 บาท สูงสุด 130,000.00 บาท		
เฉลี่ย 40,603.45 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22259.97		
4. ค่าถาดเพาะเมล็ด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าถาดเพาะเมล็ด	64	24.43
น้อยกว่า 1,600 บาท	187	71.37
1,600– 3,200 บาท	9	3.44
3,200 บาทขึ้นไป	2	0.76
ต่ำสุด 36.00 บาท สูงสุด 8,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,312.09 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 810.80		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ค่าสร้างโรงเรือนเพาะกล้า ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าสร้างโรงเรือนเพาะกล้า	112	42.75
น้อยกว่า 4,000 บาท	140	53.43
4,000 – 8,000 บาท	6	2.29
8,001 – 12,000 บาท	3	1.15
12,000 บาทขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 500 บาท สูงสุด 20,000 บาท		
เฉลี่ย 4,500.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1940.05		
6. ค่าไถที่ดิน ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าไถที่ดิน	41	15.65
น้อยกว่า 1,700 บาท	53	20.23
1,700 – 3,400 บาท	109	41.60
3,401 – 5,100 บาท	54	20.61
5,101 – 6,800 บาท	5	1.91
ต่ำสุด 500.00 บาท สูงสุด 6,800.00 บาท		
เฉลี่ย 2,941.07 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1497.82		
7. ค่าดินปลูก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (ใช้เพาะเมล็ดหรือต้นกล้า) (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าดินปลูก (ใช้เพาะเมล็ดหรือต้นกล้า)	57	21.76
น้อยกว่า 1,000 บาท	31	11.83
1,000 – 2,000 บาท	124	47.33
2,001 – 3,000 บาท	32	12.21
3,001 – 4,000 บาท	18	6.87
ต่ำสุด 76.00 บาท สูงสุด 4,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,755.37 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1045.34		

4.2.3.2 ต้นทุนค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการรดน้ำ

ค่าเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด พบว่า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 8,627.78 บาท โดยเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายระหว่าง 6,801 – 10,200 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.57 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 3,400 – 6,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.85 และน้อยกว่า 3,400 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 30.92 ที่ไม่มีค่าเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด (ตารางที่ 9)

ค่าอุปกรณ์รดน้ำแบบสปริงเกอร์ พบว่า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 24,535.71 บาท โดยเกษตรกรมีค่าใช้จ่าย ระหว่าง 13,000 – 26,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.51 รองลงมา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 13,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.16 และค่าใช้จ่าย 52,001 – 65,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 71.37 ที่ไม่มีค่าอุปกรณ์รดน้ำแบบสปริง (ตารางที่ 9)

ค่าอุปกรณ์แบบระบบน้ำหยด พบว่า มีเกษตรกรเพียงรายเดียวที่ใช้แบบระบบน้ำหยด โดยมีค่าใช้จ่ายแบบระบบน้ำหยด 7,000 บาท และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 99.62 ที่ไม่มีค่าแบบระบบน้ำหยด (ตารางที่ 9)

ค่าบัวรดน้ำ พบว่า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 433.33 บาท โดยเกษตรกรมีค่าบัวรดน้ำ 200 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.15 รองลงมา ได้แก่ ค่าบัวรดน้ำ 500 บาท และ 600 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 98.09 ที่ไม่มีค่าบัวรดน้ำ (ตารางที่ 9)

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.08 รองลงมา ได้แก่ สปริงเกอร์ คิดเป็นร้อยละ 28.63 บัวรดน้ำ คิดเป็นร้อยละ 1.91 และระบบน้ำหยด น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 9) อาจเนื่องจากระบบน้ำแบบเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรดมีค่าต้นทุนต่ำกว่าระบบน้ำแบบสปริงเกอร์ และการรดน้ำแบบสปริงเกอร์เมื่อต้องการไถดินก็จะต้องลื้อระบบ แล้วค่อยวางระบบใหม่หลังจากไถดินเสร็จแล้ว

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการรดน้ำ

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก		
1. รูปแบบการให้น้ำในการผลิตพริก		
เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	181	69.08
แบบสปริงเกอร์	75	28.63
แบบระบบน้ำหยด	1	0.38
บัวรดน้ำ	5	1.91

ตารางที่ 9 (ต่อ)

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.1 ค่าสปริงเกอร์ (บาท)		
ไม่มีค่าสปริงเกอร์	187	71.37
น้อยกว่า 13,000 บาท	24	9.16
13,000 – 26,000 บาท	38	14.51
26,001 – 39,000 บาท	10	3.82
39,001 – 52,000 บาท	2	0.76
52,001 – 65,000 บาท	1	0.38
ต่ำสุด 2,500.00 บาท สูงสุด 65,000.00 บาท		
เฉลี่ย 24,535.71 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9836.62		
1.3 ค่าเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด (บาท)		
ไม่มีค่าระบบน้ำแบบเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	81	30.92
น้อยกว่า 3,400 บาท	1	0.38
3,400 – 6,800 บาท	52	19.85
6,801 – 10,200 บาท	122	46.57
10,201 – 13,600 บาท	2	0.76
13,601 – 17,000 บาท	4	1.52
ต่ำสุด 3,000.00 บาท สูงสุด 17,000.00 บาท		
เฉลี่ย 8,627.78 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4264.39		
1.2 ค่าระบบแบบน้ำหยด (บาท)		
ไม่มีค่าระบบแบบน้ำหยด	261	99.62
7,000 บาท	1	0.38
1.4 ค่าระบบน้ำแบบบัวรดน้ำ (บาท)		
ไม่มีค่าระบบน้ำแบบบัวรดน้ำ	257	98.09
200 บาท	3	1.15
500 บาท	1	0.38
600 บาท	1	0.38
ต่ำสุด 200.00 บาท สูงสุด 600.00 บาท		
เฉลี่ย 433.33 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 281.87		

4.2.3.3 ต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ค่าน้ำและค่าไฟ

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ปีการผลิต พ.ศ. 2560 เกษตรกรมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ย 4,029.41 บาท โดยเกษตรกรมีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่ระหว่าง 2,000 – 4,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.46 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.66 และระหว่าง 6,001 – 8,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.91 ซึ่งค่าน้ำมันเชื้อเพลิงมาจากการใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้ น้ำมัน การไถดินแปลงปลูกพริก เป็นต้น และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 4.58 ที่ไม่มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ตารางที่ 10) อาจเนื่องจากเกษตรกรใช้จอบขุดแปลงแทนการใช้รถไถ และใช้ไฟฟ้าหรือน้ำประปาดน้ำต้นพริกแทนการใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าซ่อมแซมอุปกรณ์เฉลี่ย 2,076 บาท โดยเกษตรกรมีค่าซ่อมแซมอุปกรณ์น้อยกว่า 1,200 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.47 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 1,200 – 2,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.83 และ 3,600 บาท ขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 10) อาจเนื่องจากเกษตรกรจะต้องมีค่าซ่อมแซมอุปกรณ์สปริงเกอร์หรือเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด หรือค่าซ่อมแซมโรงเรือนเพาะกล้า ที่ชำรุดเสียหาย

ค่าน้ำและค่าไฟ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าน้ำและค่าไฟเฉลี่ย 1,268 บาท โดยเกษตรกรมีค่าน้ำและค่าไฟอยู่ระหว่าง 1,001 – 1,500 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.15 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 500 บาท และอยู่ระหว่าง 1,501 – 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน (ตารางที่ 10) อาจเนื่องจากเกษตรกรใช้น้ำประปาในการรดน้ำ และใช้ไฟฟ้าในการเป็นเครื่องปั่นสูบน้ำขึ้นไปรดต้นพริก แทนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ และค่าน้ำและค่าไฟ

	n = 262	
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	12	4.58
น้อยกว่า 2,000 บาท	62	23.66
2,000 – 4,000 บาท	106	40.46
4,001 – 6,000 บาท	61	23.28
6,001 – 8,000 บาท	5	1.91
8,001 – 10,000 บาท	16	6.11
ต่ำสุด 200.00 บาท สูงสุด 10,000.00 บาท		
เฉลี่ย 4,029.41 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2189.10		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าซ่อมแซมอุปกรณ์	94	35.88
น้อยกว่า 1,200 บาท	127	48.47
1,200 – 2,400 บาท	31	11.83
2,401 – 3,600 บาท	9	3.44
3,600 บาทขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 100.00 บาท สูงสุด 6,000.00 บาท		
เฉลี่ย 2,075.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 822.14		
3. ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าน้ำและค่าไฟ	257	98.09
น้อยกว่า 1,000 บาท	1	0.38
1,001 – 1,500 บาท	3	1.15
1,501 – 2,000 บาท	1	0.38
ต่ำสุด 240.00 บาท สูงสุด 2,0000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,268.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 191.33		

4.2.3.4 ต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าต้นพันธุ์ และค่าถาดเพาะเมล็ด

ค่าเมล็ดพันธุ์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 เกษตรกรมีค่าเมล็ดพันธุ์เฉลี่ย 1,284 บาท โดยเกษตรกรมีค่าเมล็ดพันธุ์น้อยกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.49 รองลงมาได้แก่ ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.07 และ 3,000 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 31.30 ที่ไม่มีค่าเมล็ดพันธุ์ (ตารางที่ 11) เนื่องจากเกษตรกรซื้อต้นพันธุ์ หรือมีพ่อค้าคนกลางเป็นนายทุนนำเมล็ดพันธุ์มาให้เกษตรกร หรือเกษตรกรจะเก็บเมล็ดไว้ทำพันธุ์เอง หรือเพื่อนบ้านให้เมล็ดพันธุ์มาปลูก

ค่าต้นพันธุ์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าต้นพันธุ์เฉลี่ย 2,857 บาท โดยเกษตรกรมีค่าต้นกล้าอยู่ระหว่าง 1,560 – 3,120 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.07 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 1,560 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.34 และ ระหว่าง 6,241 – 7,800 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 76.34 ที่ไม่มีค่าต้นพันธุ์ (ตารางที่ 11) เนื่องจากเกษตรกรเพาะเมล็ดและต้นกล้าเอง

ค่าถาดเพาะเมล็ด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าถาดเพาะเมล็ดเฉลี่ย 1,312.09 บาท โดยเกษตรกรมีค่าถาดเพาะเมล็ดน้อยกว่า 1,600 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.37 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 1,600– 3,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.44 และ 3,200 บาท

ขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 24.43 ไม่มีต้นทุนค่าเช่าเมล็ด เนื่องจากเกษตรกรซื้อต้นกล้าจากร้านจำหน่ายต้นกล้าพริก (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าต้นพันธุ์ และค่าเช่าเมล็ด

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค่าเมล็ดพันธุ์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าเมล็ดพันธุ์	82	31.30
น้อยกว่า 1,000 บาท	148	56.49
1,000 – 2,000 บาท	29	11.07
2,001 – 3,000 บาท	2	0.76
3,000 บาทขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 200.00 บาท สูงสุด 5,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,284.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 610.94		
2. ค่าต้นพันธุ์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าต้นกล้า	200	76.34
น้อยกว่า 1,560 บาท	14	5.34
1,560 – 3,120 บาท	29	11.07
3,121 – 4,680 บาท	9	3.44
4,681 – 6,240 บาท	8	3.05
6,241 – 7,800 บาท	2	0.76
ต่ำสุด 300.00 บาท สูงสุด 7,800.00 บาท		
เฉลี่ย 2,857.37 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1469.20		
3. ค่าเช่าเมล็ด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าเช่าเมล็ด	64	24.43
น้อยกว่า 1,600 บาท	187	71.37
1,600– 3,200 บาท	9	3.44
3,200 บาทขึ้นไป	2	0.76
ต่ำสุด 36.00 บาท สูงสุด 8,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,312.09 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 810.80		

4.2.3.5 ต้นทุนค่าปุ๋ย

ค่าปุ๋ยทั้งหมด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าปุ๋ยทั้งหมดเฉลี่ย 16,579.20 บาท โดยเกษตรกรมีค่าปุ๋ยทั้งหมดอยู่ระหว่าง 14,801 – 22,200 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 7,400 – 14,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.30 และระหว่าง 29,601 – 37,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 (ตารางที่ 12) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าปุ๋ยอินทรีย์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าปุ๋ยอินทรีย์เฉลี่ย 1,864.26 บาท โดยเกษตรกรมีค่าปุ๋ยอินทรีย์อยู่ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.26 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.60 และระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.58 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 30.53 ที่ไม่มีค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ตารางที่ 12)

ค่าปุ๋ยเคมี ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 13,096.45 บาท โดยเกษตรกรมีค่าปุ๋ยเคมีอยู่ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.46 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.57 และระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.29 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 1.15 ที่ไม่มีค่าปุ๋ยเคมี (ตารางที่ 12) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีสูงกว่าปุ๋ยชนิดอื่น และเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตพริก อาจเนื่องจากเกษตรกรจะใส่ปุ๋ยเคมีหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทุกครั้ง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้ได้มากขึ้น

ค่าปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์เฉลี่ย 1,290 บาท โดยเกษตรกรมีค่าปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์น้อยกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.33 รองลงมาได้แก่ ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 3.05 และ 2,000 บาทขึ้นไปน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 48.86 ที่ไม่มีค่าปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ (ตารางที่ 12)

ค่าปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) เฉลี่ย 1,454.85 บาท โดยเกษตรกรมีค่าปุ๋ยทางใบน้อยกว่า 1,200 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.62 รองลงมาได้แก่ ระหว่าง 1,200 – 2,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.21 และ 3,600 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.14 76 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 4.58 ที่ไม่มีค่าปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าปุ๋ย

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค่าปุ๋ยทั้งหมด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
น้อยกว่า 7,400 บาท	15	5.72
7,400 – 14,800 บาท	82	31.30
14,801 – 22,200 บาท	131	50.00
22,201 – 29,600 บาท	32	12.22
29,601 – 37,000 บาท	2	0.76
ต่ำสุด 2,760.00 บาท สูงสุด 37,000.00 บาท		
เฉลี่ย 16,579.20 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5407.99		
1.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าปุ๋ยอินทรีย์	80	30.53
น้อยกว่า 1,000 บาท	33	12.60
1,000 – 2,000 บาท	95	36.26
2,001 – 3,000 บาท	29	11.07
3,001 – 4,000 บาท	13	4.96
4,001 – 5,000 บาท	12	4.58
ต่ำสุด 350.00 บาท สูงสุด 5,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,864.26 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1699.72		
1.2 ค่าปุ๋ยเคมี ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าปุ๋ยเคมี	3	1.15
น้อยกว่า 5,000 บาท	19	7.25
5,000 – 10,000 บาท	61	23.28
10,001 – 15,000 บาท	67	25.57
15,001 – 20,000 บาท	106	40.46
20,001 – 25,000 บาท	6	2.29
ต่ำสุด 1,800.00 บาท สูงสุด 23,520.00 บาท		
เฉลี่ย 13,096.45 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.04		

ตารางที่ 12 (ต่อ)

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.3 ค่าปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	128	48.86
น้อยกว่า 1,000 บาท	124	47.33
1,000 – 2,000 บาท	8	3.05
2,000 บาทขึ้นไป	2	0.76
ต่ำสุด 100.00 บาท สูงสุด 5,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,290.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 554.63		
1.4 ค่าปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน)	12	4.58
น้อยกว่า 1,200 บาท	130	49.62
1,200 – 2,400 บาท	87	33.21
2,401 – 3,600 บาท	30	11.45
3,600 บาทขึ้นไป	3	1.14
ต่ำสุด 150.00 บาท สูงสุด 6,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,454.85 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 927.98		

4.2.3.5 ต้นทุนค่าสารเคมี

ค่าสารเคมีทั้งหมด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 เกษตรกรมีค่าสารเคมีเฉลี่ย 1,210.88 บาท โดยเกษตรกรมีค่าสารเคมีทั้งหมดน้อยกว่า 1,200 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.37 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 4,000 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.91 และ 6,000 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 4.58 ที่ไม่ใช้สารเคมีในการผลิตพริก (ตารางที่ 13) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าสารเคมีในการกำจัดโรคปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าสารเคมีในการกำจัดโรคเฉลี่ย 894.64 บาท โดยเกษตรกรมีค่าสารเคมีในการกำจัดโรคน้อยกว่า 500 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.27 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 500 – 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.91 และระหว่าง 2,001 – 2,500 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 80.16 ที่ไม่มีค่าสารเคมีในการกำจัดโรค (ตารางที่ 13)

ค่าสารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืช ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าสารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืชเฉลี่ย 635.65 บาท โดยเกษตรกรมีค่าสารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืชน้อยกว่า 500 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.39 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 500 – 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.87 และระหว่าง 2,001 – 2,500 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 9.16 ที่ไม่มีค่าสารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืช (ตารางที่ 13)

ค่าสารเคมีในการกำจัดวัชพืช ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าสารเคมีในการกำจัดวัชพืชเฉลี่ย 646.89 บาท โดยเกษตรกรมีค่าสารเคมีในการกำจัดวัชพืชน้อยกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.69 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 1,000 – 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.52 และ 2,000 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 37.41 ที่ไม่มีค่าสารเคมีในการกำจัดวัชพืช (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าสารเคมี

	n = 262	
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค่าสารเคมีทั้งหมด ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าสารเคมี	12	4.58
น้อยกว่า 1,200 บาท	242	92.37
2,001 – 4,000 บาท	2	0.76
4,001 – 6,000 บาท	5	1.91
6,000 บาทขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 200.00 บาท สูงสุด 10,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,210.88 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 919.11		
1.1 ค่าสารเคมีในการกำจัดโรค ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าสารเคมีในการกำจัดโรค	210	80.16
น้อยกว่า 500 บาท	40	15.27
500 – 1,000 บาท	5	1.91
1,001 – 1,500 บาท	2	0.76
1,501 – 2,000 บาท	4	1.52
2,001 – 2,500 บาท	1	0.38
ต่ำสุด 250.00 บาท สูงสุด 2,500.00 บาท		
เฉลี่ย 894.64 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 355.95		
1.2 ค่าสารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืช ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าสารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืช	24	9.16
น้อยกว่า 500 บาท	208	79.39
500 – 1,000 บาท	18	6.87
1,001 – 1,500 บาท	2	0.76
1,501 – 2,000 บาท	4	1.52
2,001 – 2,500 บาท	1	0.38
ต่ำสุด 25.00 บาท สูงสุด 2,500.00 บาท		
เฉลี่ย 635.65 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 343.41		

ตารางที่ 13 (ต่อ)

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.3 ค่าสารเคมีในการกำจัดวัชพืช ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าสารเคมีในการกำจัดวัชพืช	98	37.41
น้อยกว่า 1,000 บาท	159	60.69
1,000 – 2,000 บาท	4	1.52
2,000 บาทขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 38.00 บาท สูงสุด 5,000.00 บาท		
เฉลี่ย 646.89 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 415.50		

4.2.3.6 ต้นทุนค่าจ้างแรงงานในการผลิตพริก

ค่าจ้างแรงงานในการปลูกพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าจ้างแรงงานปลูกพริกเฉลี่ย 1,000 บาท โดยเกษตรกรมีค่าจ้างแรงงานปลูกพริกอยู่ระหว่าง 400 – 800 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.90 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 801 – 1,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.16 และน้อยกว่า 400 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.15 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 62.21 ที่ไม่มีค่าจ้างแรงงานปลูกพริก (ตารางที่ 14) อาจเนื่องจากเกษตรกรใช้แรงงานครัวเรือนแทนการใช้แรงงานจ้างในการปลูกพริก

ค่าจ้างแรงงานจัดการดูแลรักษา ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าจ้างแรงงานจัดการดูแลรักษาเฉลี่ย 1,216.67 บาท โดยเกษตรกรมีค่าจ้างแรงงานจัดการดูแลรักษาอยู่ระหว่าง 800 – 1,200 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.11 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 800 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.59 และระหว่าง 1,201 – 1,600 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.40 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 91.60 ที่ไม่มีค่าจ้างแรงงานในการดูแลรักษา (ตารางที่ 14) อาจเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือนแทนแรงงานจ้างในการจัดการดูแล

ค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 พบว่า เกษตรกรมีค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 9.20 บาทต่อกิโลกรัม โดยเกษตรกรมีค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต 7 บาทต่อกิโลกรัม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.63 รองลงมา ได้แก่ 8 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 23.28 และ 10 บาทต่อกิโลกรัม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.58 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 14.12 ที่ไม่มีค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก (ตารางที่ 14) อาจเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือนแทนแรงงานจ้างในการเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามต้นทุนค่าจ้างแรงงาน

n = 262		
ต้นทุนในการผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค่าจ้างแรงงานในการปลูกพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าจ้างแรงงานในการปลูกพริก	163	62.21
น้อยกว่า 400 บาท	3	1.15
400 – 800 บาท	60	22.90
801 – 1,200 บาท	24	9.16
1,201 – 1,600 บาท	6	2.29
1,601 – 2,000 บาท	6	2.29
ต่ำสุด 300.00 บาท สูงสุด 2,000.00 บาท		
เฉลี่ย 1,000.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 499.58		
2. ค่าจ้างแรงงานในการจัดการดูแลรักษา ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อปี)		
ไม่มีค่าจ้างแรงงานในการจัดการดูแลรักษา	240	91.60
น้อยกว่า 800 บาท	4	1.59
800 – 1,200 บาท	11	4.11
1,201 – 1,600 บาท	1	0.40
1,600 – 2,000 บาท	3	1.15
2,001 บาทขึ้นไป	3	1.15
ต่ำสุด 400.00 บาท สูงสุด 2,400.00 บาท		
เฉลี่ย 1,216.67บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 347.57		
3. ค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ปีการผลิต พ.ศ. 2560 (บาทต่อกิโลกรัม)		
ไม่มีค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	37	14.12
6 บาท	48	18.32
7 บาท	75	28.63
8 บาท	61	23.28
10 บาท	12	4.58
15 บาท	29	11.07
ต่ำสุด 6.00 บาท สูงสุด 15.00 บาท		
เฉลี่ย 9.20 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.86		

4.2.4 สภาพการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริก

4.2.4.1 การจัดการดูแลรักษา ระยะเพาะเมล็ด ปีการผลิต พ.ศ. 2560

อายุระยะเพาะเมล็ด พบว่า ระยะเพาะเมล็ดมีอายุเฉลี่ย 5.33 วัน โดยมีอายุของระยะเพาะเมล็ด 5 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.65 รองลงมา ได้แก่ อายุ 7 วัน คิดเป็นร้อยละ 15.27 และ อายุ 4 วัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 68.70 ที่ไม่มีอายุของระยะเพาะเมล็ด เนื่องจากเกษตรกร เพาะกล้าในถาดหลุม หยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุม หรือซื้อต้นพันธุ์

การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะเพาะเมล็ด พบว่า เกษตรกรมีใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.14 และไม่มีใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 77.86 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ในภาชนะที่เตรียมไว้แล้วรอให้ต้นกล้าออกก่อนย้ายลงถาดเพาะต้นกล้า โดยเกษตรกรใช้มูลแพะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.88 รองลงมา ได้แก่ มูลวัว คิดเป็นร้อยละ 6.48 และมูลหมู น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.78 (ตารางที่ 15) ซึ่งเกษตรกรจะใช้มูลสัตว์หมักกับแกลบเผาหรือหมักกับ พด. เพื่อทำเป็นปุ๋ย

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะเพาะเมล็ด พบว่า เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 74.81 และไม่มีใส่ปุ๋ยอินทรีย์ คิดเป็นร้อยละ 25.19 โดยเกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์สำเร็จรูป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.66 และพางหมักกับมูลวัวกับ EM คิดเป็นร้อยละ 1.15 (ตารางที่ 15)

การให้น้ำ ในระยะเพาะเมล็ด พบว่า เกษตรกรมีการให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 74.05 มากที่สุด และให้น้ำ 2 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 0.38 วิธีการให้น้ำในระยะเพาะเมล็ดคือ บัวรดน้ำ ร้อยละ 74.05 และสายยางรด ร้อยละ 25.95 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 25.57 ที่ไม่มีการให้น้ำในระยะเพาะเมล็ด เนื่องจากเกษตรกรซื้อต้นพันธุ์ (ตารางที่ 15)

โรคและแมลงที่พบ ในระยะเพาะเมล็ด พบว่า มีเกษตรกรเพียงรายเดียวที่พบโรคและแมลง คือ มด เข้าทำรังและขนเมล็ด ทำให้เมล็ดพันธุ์เสียหาย ในระยะนี้เกษตรกรไม่มีการกำจัดวัชพืช ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เนื่องจากในระยะเพาะเมล็ดมีระยะเวลาสั้น (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการจัดการดูแลรักษา ระยะเพาะเมล็ด

n = 262		
การจัดการดูแลรักษา ระยะเพาะเมล็ด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุระยะเพาะเมล็ด (วัน)		
ไม่มีอายุระยะเพาะเมล็ด	180	68.70
4 วัน	1	0.38
5 วัน	41	15.65
7 วัน	40	15.27
ต่ำสุด 4.00 วัน สูงสุด 7.00 วัน		
เฉลี่ย 5.33 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.83		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาในระยะเพาะเมล็ด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะเพาะเมล็ด (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	204	77.86
1 ครั้ง	58	22.14
2.1 ประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะเพาะเมล็ด¹		
มูลไก่	3	1.15
มูลแพะ	39	14.88
มูลวัว (หมักกับแกลบเผา และหมักกับ พด.)	17	6.48
มูลหมู	2	0.78
3. การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะเพาะเมล็ด (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์	66	25.19
1 ครั้ง	196	74.81
3.1 ประเภทปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะเพาะเมล็ด		
ไม่มีประเภทปุ๋ยอินทรีย์	66	25.19
ปุ๋ยอินทรีย์สำเร็จรูป	193	73.66
ฟางหมักกับมูลวัวกับEM	3	1.15
4. การให้น้ำ ในระยะเพาะเมล็ด (ครั้งต่อวัน)		
ไม่มีการให้น้ำ	67	25.57
1 ครั้ง	194	74.05
2 ครั้ง	1	0.38
4.1 วิธีการให้น้ำในระยะเพาะเมล็ด		
บัวรดน้ำ	194	74.05
สายยางรด	68	25.95
5. โรคและแมลงที่พบ ในระยะเพาะเมล็ด		
ไม่มีโรคและแมลงที่พบ	261	99.61
มด	1	0.38

หมายเหตุ ¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากผู้ตอบ 262 ราย

4.2.4.2 การจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้า ปีการผลิต พ.ศ. 2560

อายุระยะต้นกล้า พบว่า ระยะต้นกล้ามีอายุเฉลี่ย 57.50 วัน โดยอายุของระยะต้นกล้าอยู่ระหว่าง 56 – 60 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.05 รองลงมา ได้แก่ ระหว่าง 61 – 75 วัน คิดเป็นร้อยละ 19.85 และระหว่าง 76 – 90 วัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.15 และมีเกษตรกรอีก ร้อยละ 20.99 ที่ไม่มีอายุของระยะต้นกล้า อาจเนื่องจากเกษตรกรใช้การซื้อต้นพันธุ์พร้อมปลูกลงแปลง (ตารางที่ 16)

การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะต้นกล้า พบว่า เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.34 และใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.38 โดยเกษตรกรใช้มูลแพะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.20 และมูลไก่ มูลวัว มูลหมู คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 94.66 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ (ตารางที่ 16)

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะต้นกล้า พบว่า เกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.92 โดยเกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์สำเร็จรูป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.77 และใช้ปุ๋ยหมัก คิดเป็นร้อยละ 1.15 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 69.08 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะต้นกล้า (ตารางที่ 16)

การใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะต้นกล้า พบว่า เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยเคมี 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.91 โดยเกษตรกรใส่ปุ๋ยเกรด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.15 รองลงมาได้แก่ ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) กับปุ๋ยสูตร 46-0-0 คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 98.09 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะต้นกล้า (ตารางที่ 16)

การให้น้ำ ในระยะต้นกล้า พบว่า เกษตรกรมีการให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 74.05 และเกษตรกรให้น้ำ 2 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 0.38 โดยวิธีการให้น้ำในระยะต้นกล้า คือ บัวรดน้ำ คิดเป็นร้อยละ 77.48 และสายยางรด คิดเป็นร้อยละ 22.52 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 25.57 ที่ไม่มีการให้น้ำในระยะต้นกล้า อาจเนื่องจากเกษตรกรใช้วิธีการซื้อต้นพันธุ์มาปลูก (ตารางที่ 16)

การกำจัดวัชพืช ในระยะต้นกล้า พบว่า เกษตรกรมีการกำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 0.38 วิธีการวัชพืช คือ ฉีดพ่นสารเคมี และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 99.62 ที่ไม่มีการกำจัดวัชพืช อาจเนื่องจากเกษตรกรมีการสร้างโรงเรือนที่สูงกว่าพื้นดินจึงทำให้ไม่มีวัชพืชเจริญเติบโต (ตารางที่ 16)

การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้า พบว่า เกษตรกรมีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 3.08 โดยมีวิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช คือ ฉีดพ่นสารเคมี ได้แก่ อาบาแม็คติน โปรวาโด และเจไพร์ริน เป็นต้น และฉีดพ่นสารชีวภาพ ได้แก่ น้ำหมักหัวปลา และน้ำจากปลีกล้วยผสมกับน้ำตาล น้ำส้มควันไม้ น้ำหมักชีวภาพ และสมุนไพร เป็นต้น และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 96.95 ที่ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช อาจเนื่องจากในระยะต้นกล้าจะมีโรคและแมลงศัตรูพืชระบาดน้อย มีการเข้าทำลายต้นกล้าบ้าง แต่ต้นกล้าเสียหายน้อย จึงไม่ให้ความสำคัญในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช (ตารางที่ 16)

โรคและแมลงที่พบ ในระยะเพาะเมล็ด พบว่า โรคและแมลงที่พบ คือ ใบจุด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.44 รองลงมา ได้แก่ เพลี้ยไฟ แมลง และหนอน คิดเป็นร้อยละ 0.76 เท่ากัน และโรคโคนเน่า น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 ซึ่งเกษตรกรสามารถกำจัดหรือควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้า

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุระยะต้นกล้า (วัน)		
ไม่มีอายุระยะต้นกล้า	55	20.99
น้อยกว่า 30 วัน	6	2.29
30 – 45 วัน	7	2.67
56 – 60 วัน	139	53.05
61 – 75 วัน	52	19.85
76 – 90 วัน	3	1.15
ต่ำสุด 25.00 วัน สูงสุด 90.00 วัน		
เฉลี่ย 57.50 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 26.61		
2. การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะต้นกล้า (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	248	94.66
1 ครั้ง	14	5.34
4 ครั้ง	1	0.38
2.1 ประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะต้นกล้า		
ไม่มีประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	248	94.66
มูลไก่	1	0.38
มูลแพะ	11	4.20
มูลวัว	1	0.38
มูลหมู	1	0.38
3. การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะต้นกล้า (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์	181	69.08
1 ครั้ง	81	30.92
3.1 ประเภทปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะต้นกล้า		
ไม่มีประเภทปุ๋ยอินทรีย์	181	69.08
ปุ๋ยอินทรีย์สำเร็จรูป	78	29.77
ปุ๋ยหมัก	3	1.15
4. การใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะต้นกล้า (ครั้งต่อรอบการผลิต)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยเคมี	257	98.09
1 ครั้ง	5	1.91

ตารางที่ 16 (ต่อ)

	n = 262	
การจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.1 สูตรปุ๋ยเคมี ในระยะต้นกล้า		
ไม่มีสูตรปุ๋ยเคมี	257	98.09
ปุ๋ยเกร็ด	3	1.15
ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน)	1	0.38
46-0-0	1	0.38
5. การให้น้ำ ในระยะต้นกล้า (ครั้งต่อวัน)		
ไม่มีการให้น้ำ	67	25.57
1 ครั้ง	194	74.05
2 ครั้ง	1	0.38
5.1 วิธีการให้น้ำในระยะต้นกล้า		
บัวรดน้ำ	203	77.48
สายยาง	59	22.52
6. การกำจัดวัชพืช ในระยะต้นกล้า (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดวัชพืช	261	99.62
1 ครั้ง	1	0.38
7. การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้า (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	254	96.95
1 ครั้ง	8	3.05
7.1 สารเคมีที่ใช้ในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้า (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	257	98.09
อาบาแม็คติน	1	0.38
โปรวาโด	1	0.38
เจไพร์ริน	3	1.15
7.2 สารชีวภาพที่ใช้กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้า		
ไม่มีสารชีวภาพที่ใช้กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	247	94.28
น้ำหมักหัวปลา และน้ำจากปลีก๊วยผสมกับน้ำตาล	6	2.29
น้ำส้มควันไม้	1	0.38
น้ำหมักชีวภาพ	7	2.67
สมุนไพร	1	0.38

ตารางที่ 16 (ต่อ)

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7.3 วิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้า		
ไม่มีวิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	249	95.04
ฉีดพ่น	13	4.96
8. โรคและแมลงที่พบ ในระยะเพาะเมล็ด		
ไม่มีโรคและแมลงที่พบ	246	93.90
โรคโคนเน่า	1	0.38
ใบจุด	9	3.44
เพลี้ยไฟ	2	0.76
แมลง	2	0.76
หนอน	2	0.76

4.2.4.3 การจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต ปีการผลิต

พ.ศ. 2560

อายุระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า ระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต มีอายุเฉลี่ย 60.63 วัน โดยมีอายุของระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิตอยู่ระหว่างระหว่าง 60 - 74 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.42 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 75 - 89 วันและ 90 วัน คิดเป็นร้อยละ 1.92 เท่ากัน และอายุระหว่าง 30 - 44 วัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.76 (ตารางที่ 17)

การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.59 โดยเกษตรกรใช้มูลแพะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.50 รองลงมา ได้แก่ มูลไก่ คิดเป็นร้อยละ 9.54 และ มูลหมู น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 66.41 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต (ตารางที่ 17) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรใช้ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ในการลองกันหลุม และหว่านในแปลงก่อนได้

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า เกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.58 และ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.76 โดยเกษตรกรใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.58 และ ปุ๋ยอินทรีย์สำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 0.76 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 94.66 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต (ตารางที่ 17)

การใส่ปุ๋ยเคมีในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า เกษตรกรใส่ปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 1.15 ครั้ง โดยเกษตรกรใส่ปุ๋ยเคมี 1 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.79 รองลงมา

ได้แก่ ใส่ปุ๋ยเคมีระหว่าง 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.07 และใส่ปุ๋ยเคมี 5 ครั้ง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 ซึ่งเกษตรกรจะใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 กับปุ๋ยชีวภาพ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.65 รองลงมาได้แก่ สูตร 15-15-15 คิดเป็นร้อยละ 34.73 และ สูตร 25-7-7 (ปุ๋ยเกร็ด) น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.52 (ตารางที่ 17)

การให้น้ำ ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า เกษตรกรให้น้ำเฉลี่ย 1.02 ครั้งต่อวัน โดยเกษตรกรให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.10 รองลงมาได้แก่ 2 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 1.52 และ 3 ครั้งต่อวัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 โดยมีวิธีการให้น้ำในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต เกษตรกรจะใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.71 รองลงมาได้แก่ ใช้ระบบสปริงเกอร์ คิดเป็นร้อยละ 28.24 และระบบน้ำหยด น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 17)

การกำจัดวัชพืช ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า เกษตรกรมีการกำจัดวัชพืชเฉลี่ย 2.33 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยเกษตรกรมีการกำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.51 รองลงมา ได้แก่ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 3.44 และ 4 ครั้งต่อสัปดาห์ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.75 วิธีการกำจัดวัชพืชนั้น เกษตรกรจะใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมีในกำจัดวัชพืช มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.64 รองลงมาได้แก่ ใช้วิธีการตาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้าในกำจัดวัชพืช คิดเป็นร้อยละ 32.44 และใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมี ร่วมกับ ตาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.72 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 20.29 ที่ไม่มีการกำจัดวัชพืช อาจเนื่องจากเกษตรกรไม่มีเวลาในการกำจัดวัชพืช และวัชพืชเจริญเติบโตไม่มาก (ตารางที่ 17)

การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า เกษตรกรมีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ด้วยวิธีการฉีดพ่น คิดเป็นร้อยละ 94.27 โดยมีวิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชด้วยการฉีดพ่นสารเคมี พบว่า เกษตรกรใช้สารอาบาแม็คติน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.33 รองลงมาได้แก่ เจไพร์ริน คิดเป็นร้อยละ 1.15 และ แจ็คเก็ต ยาเพลี้ย ยาหนอน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และวิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชด้วยการฉีดพ่นสารชีวภาพ พบว่า เกษตรกรใช้น้ำหมักชีวภาพ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.73 รองลงมาได้แก่ ฮอร์โมนไข่ คิดเป็นร้อยละ 4.96 และใช้สมุนไพร น้อยที่สุด 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 5.73 ที่ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต อาจเนื่องจากโรคและแมลงศัตรูพืชมีการระบาดน้อย (ตารางที่ 17)

โรคและแมลงที่พบ ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต พบว่า เกษตรกรจะพบแมลงที่ต้นกล้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.05 รองลงมาได้แก่ หนอน คิดเป็นร้อยละ 1.15 และใบหยิก น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการจัดการดูแลรักษาระยะต้นกล้า
แปลงก่อนให้ผลผลิต

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาระยะต้นกล้าแปลงก่อนให้ผลผลิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุระยะต้นกล้าแปลงก่อนให้ผลผลิต (วัน)		
30 – 44 วัน	2	0.76
45 – 59 วัน	0	0.00
60 – 74 วัน	250	95.42
75 – 89 วัน	5	1.91
90 วัน	5	1.91
ต่ำสุด 30.00 วัน สูงสุด 90.00 วัน		
เฉลี่ย 60.63 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.30		
2. การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะต้นกล้าแปลงก่อนให้ผลผลิต (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	174	66.41
1 ครั้ง	88	33.59
2.1 ประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะต้นกล้าแปลงก่อนให้ผลผลิต		
ไม่มีประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	174	66.42
มูลไก่	25	9.54
มูลแพะ	38	14.50
มูลวัว	24	9.16
มูลหมู	1	0.38
3. การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะต้นกล้าแปลงก่อนให้ผลผลิต (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์	248	94.66
1 ครั้ง	12	4.58
8 ครั้ง	2	0.76
3.1 ประเภทปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะต้นกล้าแปลงก่อนให้ผลผลิต		
ไม่มีประเภทปุ๋ยอินทรีย์	248	94.66
ปุ๋ยอินทรีย์สำเร็จรูป	2	0.76
ปุ๋ยหมักชีวภาพ	12	4.58
4. การใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะต้นกล้าแปลงก่อนให้ผลผลิต (ครั้ง)		
1 ครั้ง	230	87.79
2 ครั้ง	29	11.07
4 ครั้ง	2	0.76
5 ครั้ง	1	0.38
ต่ำสุด 1.00 ครั้ง สูงสุด 5.00 ครั้ง		
เฉลี่ย 1.15 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47		

ตารางที่ 17 (ต่อ)

	n = 262	
การจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.1 สูตรปุ๋ยเคมี ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต		
15-15-15	91	34.73
46-0-0	5	1.91
25-7-7 (ปุ๋ยเกร็ด)	4	1.52
15-15-15 กับ ปุ๋ยชีวภาพ	96	36.65
15-15-15 กับ 25-7-7	12	4.58
15-15-15 กับ 46-0-0	54	20.61
5. การให้น้ำ ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต (ครั้งต่อวัน)		
1 ครั้ง	257	98.10
2 ครั้ง	4	1.52
3 ครั้ง	1	0.38
5.1 วิธีการให้น้ำในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต		
สปริงเกอร์	74	28.24
ระบบน้ำหยด	1	0.38
เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	180	68.71
ระบบน้ำฝอย	2	0.76
สปริงเกอร์และเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	2	0.76
สายยาง	3	1.15
6. การกำจัดวัชพืช ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดวัชพืช	6	2.29
1 ครั้ง	245	93.51
2 ครั้ง	9	3.44
4 ครั้ง	2	0.76
6.1 วิธีการกำจัดวัชพืช ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต		
ไม่มีวิธีการกำจัดวัชพืช	6	2.29
ฉีดพ่นสารเคมี	96	36.64
ตาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า	85	32.44
ฉีดพ่นสารเคมี ร่วมกับ ตาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า	75	28.72

ตารางที่ 17 (ต่อ)

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	15	5.73
1 ครั้ง	247	94.27
7.1 สารเคมีที่ใช้ในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะลงแปลงก่อนให้ ผลผลิต¹		
อาบาแม็คติน	255	97.33
แจ็คเก็ต	1	0.38
ยาเพลี้ย หนอน	1	0.38
เจไพร์ริน	3	1.15
7.2 สารชีวภาพที่ใช้กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต¹		
น้ำหมักหัวปลา และน้ำจากปลีกล้วยผสมกับน้ำตาล	8	3.05
น้ำส้มควันไม้	3	1.15
น้ำหมักชีวภาพ	15	5.73
สมุนไพร	1	0.38
ฮอร์โมนไข่	13	4.96
7.3 วิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต		
ไม่มีวิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	15	5.73
ฉีดพ่น	247	94.27
8. โรคและแมลงที่พบ ในระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต		
ไม่มีโรคและแมลงที่พบ	248	94.66
เพลี้ยไฟ	2	0.76
แมลง	8	3.05
หนอน	3	1.15
ใบหยิก	1	0.38

หมายเหตุ ¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากผู้ตอบ 262 ราย

4.2.4.4 การจัดการดูแลรักษาในระยะติดดอกออกผล ปีการผลิต พ.ศ. 2560

อายุระยะติดดอกออกผล พบว่า อายุของระยะติดดอกออกผลมีอายุเฉลี่ย 29.25 วัน โดยอายุของระยะติดดอกออกผลอยู่ระหว่าง 20 – 29 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.44 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 30 – 39 วัน คิดเป็นร้อยละ 15.27 และอายุ 40 วันขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.44 และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 0.38 ที่ไม่มีอายุของระยะติดดอกออกผล อาจเนื่องจากเกษตรกรทำการผลิตพริกเป็นปีแรก และการผลิตพริกยังอยู่ในระยะของต้นกล้า (ตารางที่ 18)

การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะติดดอกออกผล พบว่า เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้ง โดยเกษตรกรจะใช้มูลแพะ คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 99.62 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะติดดอกออกผล (ตารางที่ 18)

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะติดดอกออกผล พบว่า เกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.05 และใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 2 กับ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน โดยเกษตรกรจะใช้น้ำหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.67 และ ปุ๋ยหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.52 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 96.19 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะติดดอกออกผล (ตารางที่ 18)

การใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะติดดอกออกผล พบว่า เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 9.35 ครั้ง โดยเกษตรกรจะใส่ปุ๋ยเคมีอยู่ระหว่าง 6 – 10 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.28 รองลงมา ได้แก่ ใส่ปุ๋ยระหว่าง 16 – 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.83 และใส่ปุ๋ย 21 ครั้งขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 ด้านสูตรปุ๋ยเคมี ในระยะติดดอกออกผล พบว่า เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.88 รองลงมาได้แก่ สูตร 15-15-15 กับ ปุ๋ยชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 38.55 และสูตร 13-13-21 สูตร 7-7-18 สูตร 28-12-6 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 0.38 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยเคมีระยะติดดอกออกผล (ตารางที่ 18) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะให้ปุ๋ยเคมี หลายครั้งในระยะนี้ อาจเนื่องจากเกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตหลายครั้ง จึงมีการใส่ปุ๋ยเคมีในระยะนี้หลายครั้งด้วย เพื่อให้พริกติดดอก และออกผลผลิตให้เก็บเกี่ยวในครั้งต่อไป

การให้น้ำ ในระยะติดดอกออกผล พบว่า เกษตรกรให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 98.86 และให้น้ำ 2 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 0.76 โดยมีวิธีการให้น้ำในระยะติดดอกออกผลนั้นเกษตรกรจะใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.70 รองลงมาได้แก่ ใช้ระบบสปริงเกอร์คิดเป็นร้อยละ 28.25 และระบบน้ำหยด น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 0.38 ที่ไม่มีจำนวนครั้งในการให้น้ำระยะติดดอกออกผล อาจเนื่องจากเกษตรกรเพิ่งทำการผลิตพริกเป็นปีแรก และยังอยู่ระยะระยะของต้นกล้า (ตารางที่ 18)

การกำจัดวัชพืช ในระยะติดดอกออกผล พบว่า เกษตรกรมีการกำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.47 และกำจัดวัชพืชระหว่าง 2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 1.15 โดยเกษตรกรจะใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมีในการกำจัดวัชพืช มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.64 รองลงมาได้แก่ ใช้วิธีการตาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้าในการกำจัดวัชพืช คิดเป็นร้อยละ 33.21 และใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมี ร่วมกับ ตาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.77 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 0.38 ที่ไม่มีจำนวนครั้งในการกำจัดวัชพืชระยะติดดอกออกผล (ตารางที่ 18)

การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชรูปร่าง ในระยะติดดอกออกผล พบว่า เกษตรกรกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชรูปร่าง 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 99.24 และกำจัด 2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 0.38 โดยเกษตรกรจะใช้วิธีฉีดพ่นสารเคมีในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชรูปร่าง ซึ่งพบว่า เกษตรกรใช้สารอาบาแม็คติน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.14 และใช้สารแจ๊คเก็ต ยาเพล็ลีย ยาหนอน ไกลโครเซบ และไซนา คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน และสารชีวภาพที่ใช้กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชรูปร่าง ในระยะติดดอกออกผลที่เกษตรกรมีการฉีด ได้แก่ น้ำหมักชีวภาพ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.73

รองลงมาได้แก่ ฮอร์โมนไข่ คิดเป็นร้อยละ 4.96 และใช้สมุนไพร น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 18)

โรคและแมลงที่พบในระยะติดดอก พบว่า เกษตรกรจะพบหนอน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.54 รองลงมาได้แก่ แมลง คิดเป็นร้อยละ 3.05 และ โรครากเน่า โคนเน่า เพลี้ยไฟ และใบหยิก คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการจัดการดูแลรักษาระยะติดดอก ออกผล

	n = 262	
การจัดการดูแลรักษาระยะติดดอกออกผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุระยะติดดอกออกผล (วัน)		
ไม่มีอายุระยะติดดอกออกผล	1	0.38
20 – 29 วัน	212	80.91
30 – 39 วัน	40	15.27
40 วันขึ้นไป	9	3.44
ต่ำสุด 20.00 วัน สูงสุด 60.00 วัน		
เฉลี่ย 29.25 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.78		
2. การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะติดดอกออกผล (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	261	99.62
1 ครั้ง	1	0.38
2.1 ประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะติดดอกออกผล		
ไม่มีประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	261	99.62
มูลแพะ	1	0.38
3. การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะติดดอกออกผล (ครั้งต่อรอบการผลิต)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์	252	96.19
1 ครั้ง	8	3.05
2 ครั้ง	1	0.38
8 ครั้ง	1	0.38
3.1 ประเภทปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะติดดอกออกผล¹		
ปุ๋ยหมักชีวภาพ	4	1.52
น้ำหมักชีวภาพ	7	2.67

ตารางที่ 18 (ต่อ)

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาในระยะติดดอกออกผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. การใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะติดดอกออกผล (ครั้ง)		
ไม่มีประเภทปุ๋ยเคมี	1	0.38
1 – 5 ครั้ง	29	11.07
6 – 10 ครั้ง	192	73.28
11 – 15 ครั้ง	8	3.06
16 – 20 ครั้ง	31	11.83
21 ครั้งขึ้นไป	1	0.38
ต่ำสุด 1.00 ครั้ง สูงสุด 22.00 ครั้ง		
เฉลี่ย 9.35 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.39		
4.1 สูตรปุ๋ยเคมี ในระยะติดดอกออกผล		
15-15-15	149	56.88
13-13-21	1	0.38
7-7-18	1	0.38
28-12-6	1	0.38
15-15-15 กับปุ๋ยชีวภาพ	101	38.55
15-15-15 กับ 25-7-7	4	1.52
15-15-15กับ 46-0-0	3	1.15
15-15-15 กับ 16-16-16	1	0.38
15-15-15 กับ 8-8-25	1	0.38
5. การให้น้ำ ในระยะติดดอกออกผล (ครั้งต่อวัน)		
ไม่มีการให้น้ำ	1	0.38
1 ครั้ง	259	98.86
2 ครั้ง	2	0.76
5.1 วิธีการให้น้ำในระยะติดดอกออกผล		
สปริงเกอร์	74	28.25
ระบบน้ำหยด	1	0.38
เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	180	68.70
ระบบน้ำฝอย	2	0.76
สปริงเกอร์และเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	2	0.76
สายยาง	3	1.15

ตารางที่ 18 (ต่อ)

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาในระยะติดดอกออกผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. การกำจัดวัชพืช ในระยะติดดอกออกผล (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดวัชพืช	1	0.38
1 ครั้ง	258	98.47
2 ครั้ง	3	1.15
6.1 วิธีการกำจัดวัชพืช ในระยะติดดอกออกผล		
ไม่มีวิธีการกำจัดวัชพืช	1	0.38
ฉีดพ่นสารเคมี	96	36.64
ถาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า	87	33.21
ฉีดพ่นสารเคมี ร่วมกับ ถาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า	78	29.77
7. การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะติดดอกออกผล (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	1	0.38
1 ครั้ง	260	99.24
2 ครั้ง	1	0.38
7.1 สารเคมีที่ใช้ในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะติดดอกออกผล(ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดวัชพืช	14	5.34
อาบาแม็คติน	244	93.14
แจ๊คเก็ต	1	0.38
ยาเพลีส หนอน	1	0.38
ไกลโครแซบ	1	0.38
ไซนา	1	0.38
7.2 สารชีวภาพที่ใช้กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะติดดอกออกผล		
ไม่มีสารชีวภาพที่ใช้กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	228	87.02
น้ำหมักหัวปลา และน้ำจากปลีกล้วยผสมกับน้ำตาล	3	1.15
น้ำส้มควันไม้	2	0.76
น้ำหมักชีวภาพ	15	5.73
สมุนไพร	1	0.38
ฮอจีโมนไข่	13	4.96

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การจัดการดูแลรักษาในระยะติดดอกออกผล	n = 262	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. โรคและแมลงที่พบ ในระยะระยะติดดอก		
ไม่มีโรคและแมลงที่พบ	226	86.27
รากเน่า โคนเน่า	1	0.38
เพลี้ยไฟ	1	0.38
แมลง	8	3.05
หนอน	25	9.54
ใบหยิก	1	0.38

หมายเหตุ ¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากผู้ตอบ 262 ราย

4.2.4.5 การจัดการดูแลรักษาในระยะหลังการเก็บเกี่ยว ปีการผลิต พ.ศ. 2560

อายุระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า อายุของระยะหลังการเก็บเกี่ยวมีอายุเฉลี่ย 16.49 วันต่อรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยมีอายุของระยะหลังการเก็บเกี่ยวอยู่ระหว่าง 20 - 24 วันต่อรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.28 รองลงมา ได้แก่ อายุน้อยกว่า 15 วันต่อรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 15.27 และอายุ 25 วันต่อรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.58 จะเห็นได้ว่า ระยะหลังการเก็บเกี่ยวที่มีอายุน้อยกว่า 15 วันต่อรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต อาจเนื่องจากเกษตรกรปลูกพริกซีหรือพริกพื้นเมือง เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตทุก ๆ 7 - 8 วันต่อรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 0.38 ที่ไม่มีอายุของระยะหลังการเก็บเกี่ยว เนื่องจากเกษตรกรทำการผลิตพริกเป็นปีแรก และการผลิตพริกยังอยู่ในระยะของต้นกล้า (ตารางที่ 19)

การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้ง โดยใช้มูลแพะ คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 99.62 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.44 โดยเกษตรกรจะใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.67 และน้ำหมักชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.76 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 96.57 ที่ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในหลังการเก็บเกี่ยว (ตารางที่ 19)

การใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 10.17 ครั้ง โดยเกษตรกรใส่ปุ๋ยเคมีอยู่ระหว่าง 6 - 10 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.66 รองลงมา ได้แก่ ใส่ปุ๋ยเคมีอยู่ระหว่าง 16 - 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.83 และใส่ปุ๋ยเคมี 21 ครั้งขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.29 ด้านสูตรปุ๋ยเคมีในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.74 รองลงมาได้แก่ สูตร 15-15-15 กับ ปุ๋ยชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 37.77 และสูตร 16-0-0 สูตร 15-15-15 กับ 46-0-0 สูตร 15-15-15 กับ 13-13-21

สูตร 15-15-15 กับ 8-24-24 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ยเคมี หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตหลายครั้ง อาจเนื่องจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตพริกได้หลายครั้ง ในทุกครั้งที่เก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จ 2 – 3 วัน เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อบำรุงต้นพริก และยังมีเกษตรกรอีก ร้อยละ 0.38 ที่ไม่มีจำนวนครั้งในการใส่ปุ๋ยเคมีระยะหลังเก็บเกี่ยว อาจเนื่องจากเกษตรกรทำการผลิต พริกเป็นปีแรก และการผลิตพริกยังอยู่ในระยะของต้นกล้า (ตารางที่ 19)

การให้น้ำ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรมีการให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 98.09 วิธีการให้น้ำในระยะหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรจะใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้สาย ยางรดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.70 รองลงมา ได้แก่ ใช้สปริงเกอร์คิดเป็นร้อยละ 28.25 และระบบ น้ำหยด น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 0.38 ที่ไม่มีจำนวนครั้งในการให้น้ำ ระยะหลังเก็บเกี่ยว อาจเนื่องจากเกษตรกรทำการผลิตพริกเป็นปีแรก และการผลิตพริกยังอยู่ในระยะ ของต้นกล้า (ตารางที่ 19)

การกำจัดวัชพืช ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรมีการกำจัด วัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 91.60 โดยเกษตรกรจะใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมีในกำจัดวัชพืช มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.35 รองลงมา ได้แก่ ใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมี ร่วมกับ ถาก ถอน และใช้ เครื่องตัดหญ้า คิดเป็นร้อยละ 29.01 และเกษตรกรใช้วิธีการถาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้าในกำจัด วัชพืช น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.62 และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 8.40 ที่ไม่มีจำนวนครั้งในการกำจัด วัชพืชระยะหลังเก็บเกี่ยว เนื่องจากเกษตรกรทำการผลิตพริกเป็นปีแรก และการผลิตพริกยังอยู่ใน ระยะของต้นกล้าและวัชพืชในระยะหลังการเก็บเกี่ยวเจริญเติบโตน้อย (ตารางที่ 19)

การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกร มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 91.98 โดยเกษตรกรจะใช้การฉีด พ่นสารเคมี เพื่อกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ซึ่งพบว่าเกษตรกรใช้สารอาบาแม็คติน มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 93.90 และ แจ็คเก็ต และยาเพลีส ยานอน คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน ด้านการฉีดพ่น สารชีวภาพเพื่อกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรใช้น้ำหมักชีวภาพ มากที่สุด คิดเป็นร้อย ละ 4.96 รองลงมาได้แก่ ฮอร์โมนไข่ คิดเป็นร้อยละ 3.82 และสมุนไพร น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 19)

โรคและแมลงที่พบ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรจะพบ หนอน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.59 รองลงมา ได้แก่ แมลง คิดเป็นร้อยละ 3.05 และ โรครากเน่า โคนเน่า เพลี้ยไฟ และใบหยิก คิดเป็นร้อยละ 0.38 เท่ากัน (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการจัดการดูแลรักษาในระยะหลังการเก็บเกี่ยว

การจัดการดูแลรักษาในระยะหลังการเก็บเกี่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 262		
1. อายุระยะหลังการเก็บเกี่ยว (วัน)		
ไม่มีอายุระยะหลังการเก็บเกี่ยว	1	0.38
น้อยกว่า 15 วัน	40	15.27
15 – 19 วัน	17	6.49
20 – 24 วัน	192	73.28
25 วัน	12	4.58
ต่ำสุด 7.00 วัน สูงสุด 25.00 วัน		
เฉลี่ย 16.43 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.00		
2. การใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	261	99.62
1 ครั้ง	1	0.38
2.1 ประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว		
ไม่มีประเภทปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์	261	99.62
มูลแพะ	1	0.38
3. การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ในหลังการเก็บเกี่ยว (ครั้ง)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์	253	96.57
1 ครั้ง	9	3.44
3.1 ประเภทปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว		
ไม่มีประเภทปุ๋ยอินทรีย์	253	96.57
ปุ๋ยหมักชีวภาพ	7	2.67
น้ำหมักชีวภาพ	2	0.76
4. การใส่ปุ๋ยเคมี ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว (ครั้งต่อรอบการผลิต)		
ไม่มีการใส่ปุ๋ยเคมี	1	0.38
น้อยกว่า 6 ครั้ง	21	8.02
6 – 10 ครั้ง	193	73.66
11 – 15 ครั้ง	10	3.82
16 – 20 ครั้ง	31	11.83
21 ครั้งขึ้นไป	6	2.29
ต่ำสุด 2.00 ครั้ง สูงสุด 22.00 ครั้ง		
เฉลี่ย 10.17 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.53		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

n = 262		
การจัดการดูแลรักษาในระยะหลังการเก็บเกี่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.1 สูตรปุ๋ยเคมี ในหลังการเก็บเกี่ยว		
ไม่มีสูตรปุ๋ยเคมี	7	2.67
15-15-15	146	55.74
13-13-21	3	1.15
16-0-0	1	0.38
15-15-15 กับ ปุ๋ยชีวภาพ	99	37.77
15-15-15 กับ 25-7-7	3	1.15
15-15-15กับ 46-0-0	1	0.38
15-15-15 กับ 13-13-21	1	0.38
15-15-15 กับ 8-24-24	1	0.38
5. การให้น้ำ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว (ครั้งต่อวัน)		
ไม่มีการให้น้ำ	1	0.38
1 ครั้ง	261	99.62
5.1 วิธีการให้น้ำในระยะหลังการเก็บเกี่ยว		
สปริงเกอร์	74	28.25
ระบบน้ำหยด	1	0.38
เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	180	68.70
ระบบน้ำฝอย	2	0.76
สปริงเกอร์และเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด	2	0.76
สายยาง	3	1.15
6. การกำจัดวัชพืช ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดวัชพืช	22	8.40
1 ครั้ง	240	91.60
6.1วิธีการกำจัดวัชพืช ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว¹		
ฉีดพ่นสารเคมี	90	34.35
ถาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า	75	28.62
ฉีดพ่นสารเคมี ร่วมกับ ถาก ถอน และใช้เครื่องตัดหญ้า	76	29.01
7. การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว (ครั้งต่อสัปดาห์)		
ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	21	8.02
1 ครั้ง	241	91.98

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การจัดการดูแลรักษาในระยะหลังการเก็บเกี่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 262		
7.1 สารเคมีที่ใช้ในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชในระยะหลังการเก็บเกี่ยว (ครั้งต่อสัปดาห์)		
อาบาแม็คติน	246	93.90
แจ๊คเก็ต	1	0.38
ยาเพ็ลลี่ย หนอน	1	0.38
7.2 สารชีวภาพที่ใช้กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว¹		
น้ำหมักหัวปลา และน้ำจากปลีกล้วยผสมกับน้ำตาล	3	1.15
น้ำส้มควันไม้	2	0.76
น้ำหมักชีวภาพ	13	4.96
สมุนไพร	1	0.38
ฮอร์โมนไข่	10	3.82
เพ็ลลี่ยไฟ	1	0.38
แมลง	8	3.05
หนอน	12	4.59
7.3 วิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว		
ไม่มีวิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช		
ฉีดพ่น		
8. โรคและแมลงที่พบ ในระยะหลังการเก็บเกี่ยว		
ไม่มีโรคและแมลงที่พบ	240	91.60
ใบร่วง	1	0.38
เพ็ลลี่ยไฟ	1	0.38
แมลง	8	3.05
หนอน	12	4.59

หมายเหตุ ¹ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จากผู้ตอบ 262 ราย

4.2.3 สภาพการการเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560

รูปแบบพริกที่จำหน่าย พบว่า เกษตรกรมีรูปแบบพริกที่จำหน่ายแบบผลเขียวสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.21 รองลงมา ได้แก่ ผลแดงหรือผลส้ม คิดเป็นร้อยละ 16.41 และเกษตรกรเพียงร้อยละ 0.38 ไม่มีรูปแบบพริกที่จำหน่าย อาจเนื่องจากเกษตรกรทำการผลิตพริกเป็นปีแรก ไม่มีการเกี่ยวผลผลิตในปีการผลิต พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา (ตารางที่ 20) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรผลิตพริกชิ้นใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) กับพริกหอม จะจำหน่ายผลผลิตแบบผลเขียวสด ส่วนเกษตรกรผลิตพริกชี้หรือพริกพื้นเมืองจะจำหน่ายผลผลิตแบบผลแดงหรือผลส้ม

อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก พบว่า เกษตรกรมีอายุของการเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 16.43 วันต่อรอบการเก็บเกี่ยว โดยมีอายุของการเก็บเกี่ยวผลผลิตอยู่ระหว่าง 19 - 22 วัน คิดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.14 รองลงมาได้แก่ อายุน้อยกว่า 15 วัน คิดเป็นร้อยละ 18.70 และอายุระหว่าง 23 - 26 วัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.05 (ตารางที่ 20) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรจะผลิตพริกชี้หนูผลใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) กับพริกหอม ซึ่งจะมีอายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 19 - 20 วัน ส่วนเกษตรกรผลิตพริกชี้หรือพริกพื้นเมือง จะมีอายุการเก็บเกี่ยวน้อยกว่า 15 วัน

ผลผลิตเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า เกษตรกร มีผลผลิตพริกที่เก็บเกี่ยวทั้งหมดเฉลี่ย 901.46 กิโลกรัมต่อรอบการเก็บเกี่ยว โดยมีผลผลิตพริกที่เก็บเกี่ยวอยู่ระหว่าง 60 - 1,200 กิโลกรัม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.80 รองลงมาได้แก่ อยู่ระหว่าง 1,201 - 1,800 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 24.05 และอยู่ระหว่าง 2,401 - 3,000 กิโลกรัม น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.15 (ตารางที่ 20) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะผลิตพริกชี้หนูผลใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) กับพริกหอม ที่มีผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 3,000 กิโลกรัมต่อรอบการเก็บเกี่ยว ส่วนเกษตรกรผลิตพริกชี้หรือพริกพื้นเมือง ที่มีผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 300 กิโลกรัมต่อรอบการเก็บเกี่ยว

ราคาจำหน่ายพริก พบว่า เกษตรกรมีราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย 73.28 บาทต่อกิโลกรัม โดยจำหน่ายได้ราคาน้อยกว่า 25 บาทต่อกิโลกรัม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.06 รองลงมาได้แก่ อยู่ระหว่าง 76 - 100 และระหว่าง 101 - 125 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 6.49 เท่ากัน และและจำหน่ายได้ราคาระหว่าง 51 - 75 บาทต่อกิโลกรัม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรที่จำหน่ายพริกได้ราคาถูกส่วนใหญ่จะเป็นราคาของพริกชี้หนูผลใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) ที่เกษตรกรเคยขายได้น้อยสุด 7 บาทต่อกิโลกรัม ปีการผลิต พ.ศ. 2560 จะมีราคาถูกในช่วงเดือน มีนาคม ถึง เดือนเมษายน คิดเป็นร้อยละ 61.07 (ตารางที่ 20) แต่ราคาพริกแพงสุดส่วนใหญ่จะเป็นราคาของพริกชี้หรือพริกพื้นเมืองที่เกษตรกรเคยขายได้มากที่สุด 200 บาทต่อกิโลกรัม พริกจะมีราคาแพงในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม จากข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ ราคาจำหน่ายพริกชี้หรือพริกพื้นเมืองมีราคาที่สูงกว่าพริกชี้หนูผลใหญ่ แต่เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกพริกชี้หนูผลใหญ่ อาจเนื่องจากพริกชี้หรือพริกพื้นเมืองไม่มีพ่อค้าหรือตลาดรับซื้อ และการเก็บเกี่ยวในแต่ละครั้งได้ผลผลิตที่น้อย ต้องเลือกเก็บผลผลิตเฉพาะผลแดงหรือผลส้ม ไม่เหมือนกับพริกชี้หนูผลใหญ่ที่เก็บเกี่ยวผลผลิตในแต่ละครั้งจะได้ผลผลิตจำนวนมาก เนื่องจากเก็บผลผลิตหมดต้น

เวลาที่จำหน่าย พบว่า เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อจำหน่ายโดยเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง เดือนตุลาคม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.19 รองลงมา ได้แก่ มีนาคม - ตุลาคม คิดเป็นร้อยละ 28.63 และ มีนาคม - กันยายน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 20) ซึ่งเกษตรกรจะเริ่มเพาะเมล็ดในเดือนธันวาคม เริ่มย้ายต้นกล้าลงแปลงในเดือนกุมภาพันธ์ และเริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ช่วงเดือนเมษายน การเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกร จะเก็บไปตลอดเวลาจนกระทั่ง เมื่อใกล้ถึงฤดูฝน คือ ปลายเดือนตุลาคม เกษตรกรจะตัดต้นพริกทิ้งเมื่อเข้าฤดูฝน เนื่องจากพริกจะเกิดโรคมามาก ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ทั้งนี้เกษตรกรที่ผลิตพริกชี้หนูผลใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) จะเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณ 5 ถึง 10 ครั้งต่อรอบการผลิต ส่วนเกษตรกรที่ผลิตพริกชี้หรือพริกพื้นเมืองจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้หลายครั้งต่อรอบการผลิต เกษตรกรที่เลือกปลูกพริกชนิดนี้เพราะมีราคาดีกว่า แต่มีโรคและแมลงศัตรูพืชมาก ดูแลรักษายาก

สถานที่จำหน่ายผลผลิตพริก พบว่า เกษตรกรจะจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.40 รองลงมา คือ จำหน่ายให้กับพ่อค้าทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 14.50 และจำหน่ายเอง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.38 (ตารางที่ 20) เนื่องจากแหล่งจำหน่ายพริกชิ้นใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) ส่วนใหญ่จะขายให้กับพ่อค้าคนกลางในชุมชนเป็นคนรวบรวมผลผลิต เพื่อส่งให้กับพ่อค้าในประเทศมาเลเซียกับพ่อค้าคนกลางรวบรวมผลผลิตส่งให้พ่อค้าในตลาดขนาดใหญ่ ราคาซื้อพริกขึ้นลง เกษตรกรจะไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ส่วนเกษตรกรที่ปลูกพริกชี้หรือพริกพื้นเมือง จะขายพ่อค้าทั่วไป ไม่ใช่พ่อค้าประจำ เพราะเกษตรกรปลูกไม่มาก เก็บเกี่ยวผลผลิตได้จำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนภาพร เวชกามา และคณะ (2559) ศึกษาเรื่อง ความต้องการส่งเสริมการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคามพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ จำหน่ายพริกให้กับพ่อค้าคนกลางในชุมชน เพราะมีความสะดวก ไม่มีการคดโกงเรื่องของเงิน

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลสภาพการการเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริก

	n = 262	
สภาพการการเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รูปแบบพริกที่จำหน่าย		
ไม่มีรูปแบบพริกที่จำหน่าย	1	0.38
ผลเขียวสด	218	83.21
ผลแดงหรือส้ม	43	16.41
2. อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก		
ไม่มีอายุการเก็บเกี่ยวเฉลี่ย	1	0.38
น้อยกว่า 15 วัน	49	18.70
15 – 18 วัน	15	5.73
19 – 22 วัน	189	72.14
23 – 26 วัน	8	3.05
ต่ำสุด 7.00 วัน สูงสุด 25.00 วัน		
เฉลี่ย 16.43 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.10		
3. ผลผลิตเฉลี่ยทั้งหมด (กิโลกรัมต่อรอบการเก็บเกี่ยว)		
ไม่มีผลผลิตทั้งหมดเฉลี่ย	1	0.38
น้อยกว่า 600 กิโลกรัม	56	21.37
600 – 1,200 กิโลกรัม	120	45.80
1,201 – 1,800 กิโลกรัม	63	24.05
1,801 – 2,400 กิโลกรัม	19	7.25
2,401 – 3,000 กิโลกรัม	3	1.15

ตารางที่ 20 (ต่อ)

n = 262		
สภาพการการเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำสุด 30.00 กิโลกรัมสูงสุด 3,000.00 กิโลกรัม เฉลี่ย 901.46 กิโลกรัมส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 598.62		
4. ราคาพริกเฉลี่ย (บาทต่อกิโลกรัม)		
ไม่มีราคาพริกเฉลี่ย	1	0.38
น้อยกว่า 25 บาท	215	82.06
25 – 50 บาท	4	1.53
51 – 75 บาท	1	0.38
76 – 100 บาท	17	6.49
101 – 125 บาท	17	6.49
126 บาทขึ้นไป	7	2.67
ต่ำสุด 15.00 บาท สูงสุด 140.00 บาท เฉลี่ย 73.28 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 35.36		
5. เวลาที่จำหน่าย		
ไม่มีเวลาที่จำหน่าย	18	6.87
มีนาคม – กันยายน	1	0.38
มีนาคม – ตุลาคม	75	28.63
เมษายน – กันยายน	30	11.45
เมษายน – ตุลาคม	121	46.19
เมษายน – พฤศจิกายน	11	4.20
พฤษภาคม – สิงหาคม	2	0.76
พฤษภาคม – ธันวาคม	4	1.52
6. สถานที่จำหน่ายผลผลิตพริก		
ไม่มีสถานที่จำหน่ายผลผลิตพริก	15	5.72
จำหน่ายเอง	1	0.38
พ่อค้าคนกลาง	208	79.40
พ่อค้าทั่วไป	38	14.50

ตารางที่ 21 กระบวนการผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560 ของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

รายการ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มิลลิเมตร) ปี พ.ศ. 2560	682.2	22.7	99.2	164.2	130.2	121.3	49.9	167.6	185.8	205.0	1,353.7	253.1		
สภาพอุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	26.80	27.61	27.96	28.38	26.90	28.71	28.92	28.43	27.99	27.98	26.75	26.72		
การเตรียมพื้นที่	ไถตะ ไถพรวน													
การเตรียมเมล็ดพันธุ์	เพาะกล้า											เพาะเมล็ด พันธุ์ เพาะกล้า		
การปลูก		ต้นกล้าลงแปลงปลูก												
การจัดการดูแลรักษา	รดน้ำต้น กล้า	ปุ๋ย คอกกรอง ก้นหลุม	รดน้ำ ปุ๋ยเคมี, อินทรีย์, ปุ๋ยทางใบ กำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์											
โรคและแมลงศัตรูพืช	โรคโคนเน่า ใบจุด	โรคใบหยิก โรคกุ้งแห้ง เพลี้ยไฟ และหนอน							โรครากเน่า โรคโคน เน่า และโรคกุ้งแห้ง					
การเก็บเกี่ยว				พริกชี้หูผลใหญ่และพริกหอม เก็บเกี่ยว 18 - 25 วันต่อรอบเก็บเกี่ยวผลผลิต พริกชี้หรือพริกพื้นเมือง เก็บเกี่ยว 7 - 10 วันต่อเก็บเกี่ยวผลผลิต										
ราคาผลผลิต			ราคาถูก			ราคาสูง			ราคาถูก					

4.2.4 สภาพปัญหาการผลิตพริก ปีการผลิต พ.ศ. 2560

4.2.4.1 ปัญหาด้านการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าของเกษตรกรอยู่ในระดับไม่มีปัญหา (ค่าเฉลี่ย 0.60) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเช่นกัน ซึ่งได้แก่ เมล็ดพันธุ์ไม่งอก (ค่าเฉลี่ย 0.57) การขาดเมล็ดพันธุ์ดีในการปลูก (ค่าเฉลี่ย 0.34) และการขาดการทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปเพาะปลูก (ค่าเฉลี่ย 0.23) และข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ โรคแมลงระบาดในแปลงเพาะกล้าและเป็นโรค (ค่าเฉลี่ย 0.98) และต้นกล้าโตไม่สม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 0.90) ตามลำดับ (ตารางที่ 22) จะเห็นได้ว่าปัญหาในด้านการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์มีระดับปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหา อาจเนื่องจากเกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ และเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์งอกดี ส่วนปัญหาด้านกล้าโตไม่สม่ำเสมอมีปัญหาน้อยนั้น อาจเนื่องจากต้นกล้าตายในแปลงเพาะแล้วมีการซ่อมหรือเพาะเมล็ดใหม่จึงทำให้ต้นกล้าโตไม่สม่ำเสมอ ปัญหาโรคแมลงในแปลงเพาะมีปัญหาน้อย อาจเนื่องจากเกษตรกรมีการสร้างโรงเรือนมิดชิดโดยไม่ให้แมลงศัตรูพืชเข้าไปทำลายเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์ได้

ตารางที่ 22 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นพันธุ์

n = 262

ด้านการเตรียมเมล็ดพันธุ์ หรือต้นพันธุ์	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ขาดเมล็ดพันธุ์ดีในการปลูก	11 (4.20)	24 (9.16)	8 (3.05)	219 (83.59)	0.34 (ไม่มีปัญหา)	0.81
ขาดการทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปเพาะปลูก	6 (2.29)	18 (6.87)	7 (2.67)	231 (88.17)	0.23 (ไม่มีปัญหา)	0.68
เมล็ดพันธุ์ไม่งอก	5 (1.91)	31 (11.83)	73 (27.86)	153 (58.40)	0.57 (ไม่มีปัญหา)	0.77
ต้นกล้าโตไม่สม่ำเสมอ	9 (3.44)	80 (30.53)	48 (18.32)	125 (47.71)	0.90 (น้อย)	0.96
โรคแมลงระบาดในแปลงเพาะกล้าและเป็นโรค	13 (4.96)	85 (32.44)	48 (18.32)	116 (44.28)	0.98 (น้อย)	0.98
	ค่าเฉลี่ยรวม				0.60 (ไม่มีปัญหา)	0.69

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.2 ปัญหาด้านการเตรียมพื้นที่ปลูก

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการเตรียมพื้นที่ปลูกของเกษตรกรอยู่ในระดับไม่มีปัญหา (ค่าเฉลี่ย 0.44) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเช่นกัน ซึ่งได้แก่ การขุดพื้นที่หรือ แปลงปลูกพริก (ค่าเฉลี่ย 0.31) การใส่ปุ๋ยหรือวัสดุรองพื้นดินก่อนปลูก (ค่าเฉลี่ย 0.17) และการปลูกพืชคลุมดินก่อนปลูก (ค่าเฉลี่ย 0.11) และข้อ้อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ แปลงปลูกไม่พร้อมไถ มีความแฉะดินเปียก (ค่าเฉลี่ย 0.84) และ ไม่มีรถไถในการไถตะและไถพรวน (ค่าเฉลี่ย 0.77) ตามลำดับ (ตารางที่ 23) จะเห็นได้ว่า ปัญหาในด้านการเตรียมพื้นที่ปลูกมีระดับปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหา อาจเนื่องจากเกษตรกรจ้างรถแม่โคใครขุดแปลงการขุดแปลงเป็นไปตามความพึงพอใจของเกษตรกร หรือเกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกที่ของญาติ หรือเช่าที่ จึงไม่มีปัญหาในการขุดแปลงปลูกพริก ส่วนปัญหาแปลงปลูกไม่พร้อมไถ มีความแฉะดินเปียก มีปัญหาน้อย อาจเนื่องจากฝนตก ดินไม่แห้งไม่สามารถใช้รถไถ ไถดินได้ ทำให้เกษตรกรต้องเลื่อนระยะเวลาในการปลูกไปอีก

ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการเตรียมพื้นที่ปลูก

n = 262

ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูก	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การขุดพื้นที่หรือ แปลงปลูกพริก	8 (3.05)	24 (9.16)	10 (3.82)	220 (83.97)	0.31 (ไม่มีปัญหา)	0.76
การปลูกพืชคลุมดินก่อนปลูก	1 (0.38)	11 (4.20)	5 (1.91)	245 (93.51)	0.11 (ไม่มีปัญหา)	0.46
แปลงปลูกไม่พร้อมไถ มีความแฉะดินเปียก	7 (2.67)	52 (19.85)	94 (35.88)	109 (41.60)	0.84 (น้อย)	0.84
ไม่มีรถไถในการไถตะและไถพรวน	4 (1.52)	45 (17.18)	99 (37.79)	114 (43.51)	0.77 (น้อย)	0.79
การใส่ปุ๋ยหรือวัสดุรองพื้นดินก่อนปลูก	5 (1.91)	8 (3.05)	13 (4.96)	236 (90.08)	0.17 (ไม่มีปัญหา)	0.56
	ค่าเฉลี่ยรวม				0.44 (ไม่มีปัญหา)	0.51

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.3 ปัญหาด้านระยะการปลูก

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านระยะการปลูกของเกษตรกรอยู่ในระดับไม่มีปัญหา (ค่าเฉลี่ย 0.44) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เกษตรกรทั้งหมดไม่มีปัญหา ซึ่งได้แก่ การขุดหลุมปลูกลึก ต้นกล้าที่ปลูกตาย (ค่าเฉลี่ย 0.72) ระยะห่างระหว่างต้นพริกน้อย ต้นพริกเกิดโรคราบาด (ค่าเฉลี่ย 0.41) ระยะห่างระหว่างต้นพริกมาก มีช่องว่างให้วัชพืชขึ้น (ค่าเฉลี่ย 0.39) ระยะห่างระหว่างต้นพริกมาก จะได้จำนวนต้นต่อแปลงน้อย (ค่าเฉลี่ย 0.35) และระยะห่างระหว่างต้นพริกน้อย ต้นพริกได้รับปุ๋ยไม่ทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 0.33) ตามลำดับ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านระยะการปลูก

ด้านระยะการปลูก	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การขุดหลุมปลูกลึก ต้นกล้า ที่ปลูกตาย	7 (2.67)	42 (16.03)	83 (31.68)	130 (49.62)	0.72 (ไม่มีปัญหา)	0.83
ระยะห่างระหว่างต้นพริก มาก จะได้จำนวนต้นต่อ แปลงน้อย	1 (0.38)	14 (5.34)	61 (23.28)	186 (71.00)	0.35 (ไม่มีปัญหา)	0.60
ระยะห่างระหว่างต้นพริก มาก มีช่องว่างให้วัชพืชขึ้น	5 (1.91)	13 (4.96)	61 (23.28)	183 (69.85)	0.39 (ไม่มีปัญหา)	0.67
ระยะห่างระหว่างต้นพริก น้อย ต้น พริกได้รับปุ๋ยไม่ ทั่วถึง	2 (0.76)	11 (4.20)	59 (22.52)	190 (72.52)	0.33 (ไม่มีปัญหา)	0.59
ระยะห่างระหว่างต้นพริก น้อย ต้นพริกเกิดโรคราบาด	6 (2.29)	13 (4.96)	64 (24.43)	179 (68.32)	0.41 (ไม่มีปัญหา)	0.69
	ค่าเฉลี่ยรวม				0.44 (ไม่มีปัญหา)	0.57

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.4 ปัญหาด้านการย้ายกล้า

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการย้ายกล้าของเกษตรกรอยู่ในระดับไม่มีปัญหา (ค่าเฉลี่ย 0.74) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ต้นกล้าที่ทำการย้ายปลูกตาย (ค่าเฉลี่ย 0.17) ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ต้นกล้าไม่เพียงพอ ในการปลูก (ค่าเฉลี่ย 0.94) และข้อย่อยที่ไม่มีปัญหา ซึ่งได้แก่ ต้นกล้า

มีอายุมาก นำไปปลูกลงแปลงจะทำให้ต้นพริก แคระแกรน (ค่าเฉลี่ย 0.56) แรงงานในการปลูก ไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 0.23) และแรงงานในการย้าย ปลูกขาดทักษะในการปลูก (ค่าเฉลี่ย 0.22) ตามลำดับ (ตารางที่ 25) จะเห็นได้ว่าปัญหาด้านการย้ายกล้า ในเรื่องของต้นกล้าย้ายปลูกตายมีปัญหา ปานกลาง อาจเนื่องจากเกษตรกรย้ายต้นกล้าไปปลูกในแปลงที่ยังมีอายุน้อย หรือตอนย้ายต้นกล้า ออกจากถาดเพาะ รากต้นพริกขาด ทำให้ต้นพริกตาย และปัญหาต้นกล้าไม่เพียงพอในการปลูกมี ปัญหาที่น้อย อาจเนื่องจากมีแหล่งขายต้นพันธุ์ หากเกษตรกรมีต้นกล้าไม่เพียงพอ ก็สามารถซื้อต้น พันธุ์ได้ ส่วนปัญหาแรงงาน ทั้งแรงงานในการย้ายปลูกขาดทักษะในการปลูก หรือแรงงานปลูกไม่ เพียงพอ ไม่มีปัญหา อาจเนื่องจากเกษตรกรจะใช้แรงงานในครัวเรือน และแรงงานจ้าง 1 – 2 คน จึงเพียงพอต่อการปลูกต้นกล้า

ตารางที่ 25 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิต พริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการย้ายกล้า

ด้านการย้ายกล้า	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ต้นกล้ามีอายุมาก นำไป ปลูกลงแปลงจะทำให้ต้น พริก แคระแกรน	7 (2.67)	34 (12.98)	41 (15.65)	180 (68.70)	0.56 (ไม่มีปัญหา)	1.28
ต้นกล้าที่ทำการย้ายปลูก ตาย	47 (17.94)	128 (48.86)	61 (23.28)	26 (9.92)	1.75 (ปานกลาง)	0.87
ต้นกล้าไม่เพียงพอ ในการ ปลูก	13 (4.96)	80 (30.53)	48 (18.32)	121 (46.19)	0.94 (น้อย)	0.98
แรงงานในการย้าย ปลูกขาด ทักษะในการปลูก	3 (1.15)	15 (5.72)	19 (7.25)	225 (85.88)	0.22 (ไม่มีปัญหา)	0.60
แรงงานในการปลูก ไม่ เพียงพอ	3 (1.15)	16 (6.11)	20 (7.63)	223 (85.11)	0.23 (ไม่มีปัญหา)	0.61
	ค่าเฉลี่ยรวม				0.74	0.55
					(ไม่มีปัญหา)	

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.5 ปัญหาด้านการให้น้ำ

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการให้น้ำของเกษตรกรอยู่ในระดับไม่มีปัญหา (ค่าเฉลี่ย 0.28) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เกษตรกรทั้งหมดไม่มีปัญหา ซึ่งได้แก่ ปริมาณการให้น้ำมาก ทำให้ต้นพริกตาย (ค่าเฉลี่ย 0.39) ช่วงเวลาการให้น้ำ (ค่าเฉลี่ย 0.33) ต้นพริกได้รับน้ำไม่ทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 0.29) ไม่มีแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตพริก (ค่าเฉลี่ย 0.26) และการแย่งน้ำของเกษตรกรที่ใช้น้ำจากชลประทาน (ค่าเฉลี่ย 0.13) ตามลำดับ (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการให้น้ำ

n = 262

ด้านการให้น้ำ	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ไม่มีแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตพริก	8 (3.05)	18 (6.87)	7 (2.67)	229 (87.41)	0.26 (ไม่มีปัญหา)	0.72
ต้นพริกได้รับน้ำไม่ทั่วถึง	4 (1.52)	10 (3.82)	43 (16.41)	205 (78.25)	0.29 (ไม่มีปัญหา)	0.61
การแย่งน้ำของเกษตรกรที่ ใช้น้ำจากชลประทาน	8 (3.05)	4 (1.52)	2 (0.76)	248 (94.67)	0.13 (ไม่มีปัญหา)	0.57
ช่วงเวลาการให้น้ำ	3 (1.15)	17 (6.49)	43 (16.41)	199 (75.95)	0.33 (ไม่มีปัญหา)	0.65
ปริมาณการให้น้ำมาก ทำให้ ต้นพริกตาย	3 (1.15)	24 (9.16)	45 (17.18)	190 (72.51)	0.39 (ไม่มีปัญหา)	0.70
	ค่าเฉลี่ยรวม				0.28 (ไม่มีปัญหา)	0.49

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.6 ปัญหาด้านการใส่ปุ๋ย

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการใส่ปุ๋ยของเกษตรกรอยู่ในระดับไม่มีปัญหา (ค่าเฉลี่ย 0.65) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ไบพริกเกิดการไหม้หลังจากใส่ปุ๋ย (ค่าเฉลี่ย 1.15) ต้นพริกตายหลังจากการใส่ปุ๋ย (ค่าเฉลี่ย 0.97) และการใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก (ค่าเฉลี่ย 0.94) และข้อย่อยที่ไม่มีปัญหา ได้แก่ การใส่ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) ในการเพิ่มผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 0.10) และ แรงงานในการใส่ปุ๋ยไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 0.09) ตามลำดับ (ตารางที่ 27) จะเห็นได้ว่าปัญหาด้านการใส่ปุ๋ยมีปัญหาในระดับน้อย อาจเนื่องจากเกษตรกร

ส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ยเคมี และใส่ในลักษณะที่หว่าน จึงทำให้ไปโดนใบพริกเกิดการไหม้ หรือใส่ปุ๋ยตอนที่ต้นพริกเพิ่งย้ายลงแปลงปลูก ส่งผลให้ต้นพริกตาย แต่เมื่อปัญหาเกิดขึ้นเกษตรกรสามารถแก้ไขครั้งต่อไปโดยไม่หว่านให้ลงบนใบ หรืออาจหว่านปุ๋ยเสร็จแล้วรดน้ำตาม ทำให้ไม่มีปุ๋ยค้างบนใบ และให้ต้นกล้าที่ย้ายลงแปลงโตก่อน จะใส่ปุ๋ยให้

ตารางที่ 27 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการใส่ปุ๋ย

ด้านการใส่ปุ๋ย	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ต้นพริกตายหลังจากการใส่ปุ๋ย	2 (0.76)	57 (21.76)	135 (51.53)	68 (25.95)	0.97 (น้อย)	0.71
ใบพริกเกิดการไหม้หลังจากใส่ปุ๋ย	3 (1.15)	94 (35.88)	103 (39.31)	62 (23.66)	1.15 (น้อย)	0.79
การใส่ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) ในการเพิ่มผลผลิต	1 (0.38)	6 (2.29)	11 (4.20)	244 (93.13)	0.10 (ไม่มีปัญหา)	0.40
การใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก	14 (5.34)	73 (27.86)	57 (21.86)	118 (45.03)	0.94 (น้อย)	0.97
แรงงานในการใส่ปุ๋ยไม่เพียงพอ	1 (0.38)	5 (1.91)	10 (3.82)	246 (93.89)	0.09 (ไม่มีปัญหา)	0.38
ค่าเฉลี่ยรวม					0.65 (ไม่มีปัญหา)	0.49

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.7 ปัญหาด้านการกำจัดวัชพืช

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการกำจัดวัชพืชของเกษตรกรมีปัญหายุ่งในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.53) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เกษตรกรทั้งหมดมีปัญหาอยู่ในระดับมีปัญหามาก ซึ่งได้แก่ วัชพืชเจริญเติบโตเร็ว และมีหลายชนิด (ค่าเฉลี่ย 2.76) แรงงานในการกำจัดวัชพืชไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.73) การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช การถอนหรือถอนหญ้า กำจัดวัชพืชไม่ทัน (ค่าเฉลี่ย 2.65) ต้นพริกได้รับความเสียหายจากการใช้เครื่องทุ่นแรงในการกำจัดวัชพืช (ค่าเฉลี่ย 2.27) และการใช้วิธีการกำจัดวัชพืชไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง จนส่งผลต่อต้นพริกในแปลง (ค่าเฉลี่ย 2.26) ตามลำดับ (ตารางที่ 28) จะเห็นได้ว่าปัญหาในด้านการกำจัดวัชพืชมีระดับปัญหามาก

อาจเนื่องจากวัชพืชเป็นอุปสรรคในการผลิตพริกมาก ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องกำจัดวัชพืชออกจากแปลงให้เร็ว และไม่ควรมีวัชพืชในแปลง เพราะจะทำให้แย่งปุ๋ยที่หวานไปจากต้นพริก วัชพืชที่โตเร็วส่งผลให้ต้นพริกโตช้า และวัชพืชเป็นอุปสรรคในการเก็บเกี่ยวผลผลิต วัชพืชจะไปบังผลพริกทำให้แรงงานเก็บผลผลิตตกค้าง ส่งผลให้เน่าเสียเกิดโรคได้ ในการเก็บเกี่ยวครั้งต่อไป เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องกำจัดวัชพืชด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การถอนด้วยมือหรือการตากด้วยจอบ หรือการตัดด้วยเครื่องตัดหญ้าก็ตาม แรงงานในการกำจัดวัชพืชก็ไม่เพียงพอ กับวัชพืชที่มีจำนวนมากในแปลง เกษตรกรอาจจะใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืชเพื่อแก้ไขปัญหาการกำจัดวัชพืช

ตารางที่ 28 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการย้ายกล้า

n = 262

ด้านการกำจัดวัชพืช	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
วัชพืชเจริญเติบโตเร็ว และมีหลายชนิด	220 (83.97)	31 (11.83)	2 (0.76)	9 (3.44)	2.76 (มาก)	0.64
กำจัดวัชพืช ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง	143 (54.58)	76 (29.01)	10 (3.82)	33 (12.59)	2.26 (มาก)	1.01
ต้นพริกได้รับความเสียหายจากการใช้เครื่องทุ่นแรงในการกำจัดวัชพืช	143 (54.58)	77 (29.39)	11 (4.20)	31 (11.83)	2.27 (มาก)	1.00
การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช การถอนหรือถางหญ้า กำจัดวัชพืชไม่ทัน	188 (71.76)	63 (24.05)	4 (1.52)	7 (2.67)	2.65 (มาก)	0.65
แรงงานในการกำจัดวัชพืชไม่เพียงพอ	218 (83.21)	29 (11.07)	4 (1.52)	11 (4.20)	2.73 (มาก)	0.69
ค่าเฉลี่ยรวม					2.53 (มาก)	0.65

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.8 ปัญหาด้านโรคพริก

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านโรคพริกของเกษตรกรมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.65) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อย่อยที่มีปัญหายอยู่ในระดับมาก ได้แก่ โรคกุ้งแห้ง (ค่าเฉลี่ย 2.66) และโรคใบหยิกหรือโรคใบด่าง (ค่าเฉลี่ย 2.64) ข้อย่อยที่มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ โรครากและโคนเน่า ในระยะหลังย้ายปลูก (ค่าเฉลี่ย 1.87)

โรคยอดและกิ่งแห้ง (ค่าเฉลี่ย 1.76) และโรครากและโคนเน่า ในระยะต้นกล้า (ค่าเฉลี่ย 1.60) ซ้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ โรคขีดขาว (ค่าเฉลี่ย 0.84) และซ้อย่อยที่ไม่มีปัญหา ได้แก่ โรคเหี่ยวเขียว (ค่าเฉลี่ย 0.41) ตามลำดับ (ตารางที่ 29) จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องโรคระบาดในแปลงพริก อาจเกิดจากสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสูงหรือฝนตกชุก ซึ่งจังหวัดสงขลาก็มีฝนตกตลอดตั้งปีการผลิต พ.ศ. 2560 จึงทำให้เกิดโรคเหล่านี้ระบาดได้ในแปลงพริก เกษตรกรจะพบเจอปัญหา เช่น โรคกุ้งแห้งที่มีปัญหามากตอนที่กำลังจะเก็บผลผลิตได้ และเป็นโรคที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วมาก จึงทำให้ผลผลิตเน่าเสียหายไม่ได้ เมื่อพริกเกิดโรคระบาดก็จะส่งผลกระทบต่อราคาในตลาด

ตารางที่ 29 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการย้ายกล้า

ด้านโรคพริก	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
โรครากและโคนเน่า ใน ระยะต้นกล้า	43 (16.41)	114 (43.52)	62 (23.66)	43 (16.41)	1.60 (ปานกลาง)	0.95
โรครากและโคนเน่า ใน ระยะหลังย้ายปลูก	63 (24.05)	123 (46.95)	56 (21.37)	20 (7.63)	1.87 (ปานกลาง)	0.86
โรคใบหยิกหรือโรคใบด่าง	203 (77.48)	41 (15.65)	1 (0.38)	17 (6.49)	2.64 (มาก)	0.80
โรคยอดและกิ่งแห้ง	47 (17.94)	136 (51.91)	48 (18.32)	31 (11.83)	1.76 (ปานกลาง)	0.88
โรคกุ้งแห้ง	210 (80.15)	33 (12.60)	2 (0.76)	17 (6.49)	2.66 (มาก)	0.79
โรคขีดขาว	13 (4.96)	20 (7.63)	142 (54.20)	87 (33.21)	0.84 (น้อย)	0.76
โรคใบจุด	30 (11.45)	102 (38.93)	81 (30.92)	49 (18.70)	1.43 (ปานกลาง)	0.92
โรคเหี่ยวเขียว	8 (3.05)	6 (2.29)	72 (27.48)	176 (67.18)	0.41 (ไม่มีปัญหา)	0.89
	ค่าเฉลี่ยรวม				1.65 (ปานกลาง)	0.46

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.9 ปัญหาด้านแมลงศัตรูพริก

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านแมลงศัตรูพริกของเกษตรกรมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.76) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ช้อย่อยที่มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ หนอนเจาะสมอฝ้าย (ค่าเฉลี่ย 2.23) เพลี้ยไฟ (ค่าเฉลี่ย 1.98) หนอนผีเสื้อหรือ หนอนกระทู้ (ค่าเฉลี่ย 1.92) เพลี้ยอ่อน (ค่าเฉลี่ย 1.86) และไรขาว (ค่าเฉลี่ย 1.19) และช้อย่อยที่มีปัญหาระดับน้อย ได้แก่ หนอนแมลงวันทอง (ค่าเฉลี่ย 1.41) ตามลำดับ (ตารางที่ 30) จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาด้านแมลงศัตรูพริกในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากแมลงศัตรูพริกไม่ได้ทำความเสียหายให้กับต้นพริกหรือผลผลิตพริก แต่ก็ยังเป็นปัญหายอยู่ ซึ่งเกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหายเหล่านี้ได้ ด้วยการฉีดพ่นสารเคมี หรือน้ำหมักชีวภาพ ในการกำจัดแมลงศัตรูพริก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของณรงค์ฤทธิ์ วัชรหา (2550) ที่ศึกษาเรื่องสภาพการผลิตและพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในแหล่งปลูกสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหายแมลงศัตรูพริกที่พบระบาดในแปลงปลูกพริก ได้แก่ เพลี้ยไฟ หนอนกระทู้ และหนอนเจาะสมอฝ้าย ซึ่งไม่ได้สร้างความเสียหายแก่แปลงปลูกมากนัก แต่ทำให้พริกมีผลผลิตและคุณภาพลดลง จึงเป็นปัญหายที่อยู่ในระดับปานกลางที่เกษตรกรผู้ผลิตพริกสามารถควบคุมและแก้ไขปัญหายได้เช่นกัน

ตารางที่ 30 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหายการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการย้ายกล้า

n = 262

ด้านแมลงศัตรูพริก	ระดับปัญหาย				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหาย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
เพลี้ยไฟ	72 (27.48)	146 (55.74)	10 (3.82)	34 (12.98)	1.98 (ปานกลาง)	0.91
เพลี้ยอ่อน	54 (20.61)	158 (60.30)	9 (3.44)	41 (15.65)	1.86 (ปานกลาง)	0.92
หนอนผีเสื้อหรือ หนอนกระทู้	59 (22.52)	143 (54.58)	39 (14.88)	21 (8.02)	1.92 (ปานกลาง)	0.83
หนอนเจาะสมอฝ้าย	103 (39.31)	122 (46.57)	32 (12.21)	5 (1.91)	2.23 (ปานกลาง)	0.73
หนอนแมลงวันทอง	45 (17.18)	55 (20.99)	125 (47.71)	37 (14.12)	1.41 (น้อย)	0.93

ตารางที่ 30 (ต่อ)

n = 262

ด้านแมลงศัตรูพริก	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ไรขาว	30 (11.45)	50 (19.08)	122 (46.57)	60 (22.90)	1.19 (ปานกลาง)	0.92
ค่าเฉลี่ยรวม					1.76 (ปานกลาง)	0.64

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.4.10 ปัญหาด้านการเก็บเกี่ยว

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการเก็บเกี่ยวของเกษตรกรมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.63) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แรงงานในการเก็บเกี่ยวไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.02) การตัดพริกในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ต้นพริกหัก ตาย เสียหาย (ค่าเฉลี่ย 1.91) เก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน ทำให้พริกสุกแดงหรือเน่าเสีย (ค่าเฉลี่ย 1.82) และเก็บเกี่ยวพริกอ่อนผลผลิตที่ได้มีน้ำหนักน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.75) และข้อย่อยที่ไม่มีปัญหา ได้แก่ เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ปริมาณน้อย (ค่าเฉลี่ย 0.65) ตามลำดับ (ตารางที่ 31) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านการเก็บเกี่ยวระดับปานกลาง อาจเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่สามารถหาแรงงานในการเก็บเกี่ยวจากนอกชุมชนได้ ในเรื่องของแรงงานในการเก็บเกี่ยวไม่เพียงพอ แต่บางครั้งเกษตรกรที่เก็บผลผลิตพร้อมกัน แรงงานก็อาจไม่เพียงพอ ทำให้เก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน และปัญหาเรื่องการเก็บเกี่ยวผลผลิตทำให้ต้นพริกหักหรือตาย เกษตรกรทำอะไรไม่ได้ เพราะเลือกแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ได้ เนื่องจากต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เร็วและให้เก็บให้หมดภายในหนึ่งวัน

ตารางที่ 31 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิต
พริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการเก็บเกี่ยว

n = 262

ด้านการเก็บเกี่ยว	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ปริมาณน้อย	46 (17.56)	6 (2.29)	25 (9.54)	185 (70.61)	0.65 (ไม่มีปัญหา)	1.14
การเด็ดพริกในการเก็บ เกี่ยวผลผลิต ต้นพริกหัก ตาย เสียหาย	144 (54.96)	27 (10.31)	15 (5.72)	76 (29.01)	1.91 (ปานกลาง)	1.33
เก็บเกี่ยวพริกอ่อนผลผลิต ที่ได้มีน้ำหนักน้อย	135 (51.53)	16 (6.11)	21 (8.01)	90 (34.35)	1.75 (ปานกลาง)	1.38
เก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน ทำ ให้พริกสุกแดงหรือเน่าเสีย	143 (54.58)	17 (6.49)	14 (5.34)	88 (33.59)	1.82 (ปานกลาง)	1.39
แรงงานในการเก็บเกี่ยวไม่ เพียงพอ	151 (57.63)	34 (12.98)	8 (3.05)	69 (26.34)	2.02 (ปานกลาง)	1.30
	ค่าเฉลี่ยรวม				1.63 (ปานกลาง)	1.13

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง
ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มี
ปัญหา

4.2.4.11 ภาพรวมปัญหาด้านการผลิตพริก

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการผลิตพริกของเกษตรกรมี
ปัญหาอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.07) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เกษตรกรประสบปัญหา
ด้านการกำจัดวัชพืช อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.53) ด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้าน
แมลงศัตรูพริก (ค่าเฉลี่ย 1.76) ด้านโรคพริก (ค่าเฉลี่ย 1.65) และด้านการเก็บเกี่ยว (ค่าเฉลี่ย 1.63)
ตามลำดับ (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย และการแปลผลภาพรวมสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร

n = 262

ปัญหาด้านการผลิตพริก	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า	0.60	ไม่มีปัญหา
ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูก	0.44	ไม่มีปัญหา
ด้านระยะเวลาการปลูก	0.44	ไม่มีปัญหา
ด้านการย้ายกล้า	0.74	ไม่มีปัญหา
ด้านการให้น้ำ	0.28	ไม่มีปัญหา
ด้านการใส่ปุ๋ย	0.65	ไม่มีปัญหา
ด้านการกำจัดวัชพืช	2.53	มาก
ด้านโรคพริก	1.65	ปานกลาง
ด้านแมลงศัตรูพริก	1.76	ปานกลาง
ด้านการเก็บเกี่ยว	1.63	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย	1.07	น้อย

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาเล็กน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.5 ปัญหาด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.41) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตสูง (ค่าเฉลี่ย 2.39) ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แรงงานในพื้นที่หรือชุมชนมีน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.95) ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ เจ้าของสวนมีการแย่ง แรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 1.05) แรงงานมีอายุมาก (ค่าเฉลี่ย 0.93) และข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีปัญหา ได้แก่ แรงงานขาดทักษะในการเก็บพริก (ค่าเฉลี่ย 0.75) ตามลำดับ (ตารางที่ 33) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากเกษตรกรจ่ายค่าจ้างแรงงานเป็นน้ำหนักของผลผลิตที่แรงงานเก็บเกี่ยวได้ (บาทต่อกิโลกรัม) ดังนั้น ค่าจ้างแรงงานจะไม่มีผลลดลงตามราคาของพริกที่ลดลง เช่น ราคาจำหน่ายพริก 20 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรจะจ่ายแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต 7 – 8 บาทต่อกิโลกรัม เมื่อราคาพริกลดลง 10 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรยังคงต้องจ่ายแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต 7 – 8 บาทต่อกิโลกรัม จึงทำให้ค่าจ้างแรงงานสูง ในช่วงที่พริกมีราคาต่ำ และปัญหาเกี่ยวกับแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตพื้นที่หรือชุมชนมีน้อย เป็นปัญหาระดับปานกลาง เนื่องจากแรงงานในชุมชนมีน้อยไม่เพียงพอต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิต เกษตรกรจึงแก้ไขปัญหาโดยการจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตจากนอกชุมชน ส่วนปัญหาแรงงานขาดทักษะในการเก็บพริก เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในประเด็นนี้ อาจเนื่องจากแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตจะเป็นแรงงานที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นประจำ จึงมีความชำนาญในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ตารางที่ 33 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิต
พริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

n = 262

ด้านแรงงาน ในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
แรงงานในพื้นที่หรือชุมชน มีน้อย	141 (53.82)	37 (14.12)	13 (4.96)	71 (27.10)	1.95 (ปานกลาง)	1.29
แรงงานมีอายุมาก	27 (10.31)	32 (12.21)	98 (37.40)	105 (40.08)	0.93 (น้อย)	0.97
เจ้าของสวนมีการแย่ง แรงงานในการเก็บเกี่ยว ผลผลิต	39 (14.89)	37 (14.12)	83 (31.68)	103 (39.31)	1.05 (น้อย)	1.06
แรงงานขาดทักษะในการ เก็บพริก	17 (6.49)	20 (7.63)	106 (40.46)	119 (45.42)	0.75 (ไม่มีปัญหา)	0.86
ค่าจ้างแรงงานในการเก็บ เกี่ยวผลผลิตสูง	200 (76.34)	12 (4.58)	3 (1.15)	47 (17.94)	2.39 (มาก)	1.16
ค่าเฉลี่ยรวม					1.41 (น้อย)	0.84

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง
ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มี
ปัญหา

4.2.6 ปัญหาด้านต้นทุนในการผลิต

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านต้นทุนในการผลิตของเกษตรกรมีปัญหา
อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.21) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ช้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ใน
ระดับมาก ได้แก่ ค่าปุ๋ยเคมีสารเคมี มีราคาสูง (ค่าเฉลี่ย 2.46) ค่าจ้างไถ เตรียมพื้นที่ปลูกมีราคาสูง
(ค่าเฉลี่ย 2.29) และค่าวัสดุอุปกรณ์ในการปลูก มีราคาสูง (ค่าเฉลี่ย 1.05) และช้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ใน
ระดับปานกลาง ได้แก่ ค่าจ้างชุดแปลงมีราคาสูง (ค่าเฉลี่ย 2.14) และเมล็ดพันธุ์มีราคาสูง (ค่าเฉลี่ย
1.85) ตามลำดับ (ตารางที่ 34) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตที่มี
ราคาสูงอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี วัสดุอุปกรณ์ในการปลูก
เช่น การซื้อถาดเพาะเมล็ด การซื้ออุปกรณ์การทำระบบน้ำแบบสปริงเกอร์ ซื้อเครื่องสูบน้ำที่มีสายยาง
รด เป็นต้น เมื่อต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้มีราคาต่ำ จึงส่งผลกระทบต่อรายได้ที่เกษตรกร
ได้รับจากการผลิตพริก

ตารางที่ 34 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิต
พริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านต้นทุนในการผลิต

n = 262

ด้านต้นทุนในการผลิต	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
เมล็ดพันธุ์มีราคาสูง	148 (56.49)	17 (6.49)	8 (3.05)	89 (33.97)	1.85 (ปานกลาง)	1.40
ค่าจ้างชุดแปลงมีราคาสูง	173 (66.03)	17 (6.49)	7 (2.67)	65 (24.81)	2.14 (ปานกลาง)	1.29
ค่าปุ๋ยเคมีสารเคมี มีราคาสูง	198 (75.57)	22 (8.40)	6 (2.29)	36 (13.74)	2.46 (มาก)	1.06
ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการปลูก มี ราคาสูง	181 (69.08)	28 (10.69)	6 (2.29)	47 (17.94)	2.31 (มาก)	1.16
ค่าจ้างไถ เตรียมพื้นที่ปลูกมี ราคาสูง	180 (68.70)	26 (9.92)	8 (3.05)	48 (18.32)	2.29 (มาก)	1.17
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.21 (ปานกลาง)	1.09

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง
ปัญหปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มี
ปัญหา

4.2.7 ปัญหาด้านการจำหน่าย

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการจำหน่ายของเกษตรกร มีปัญหาอยู่ใน
ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.48) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่
พ่อค้าคนกลางกดราคาในการรับซื้อ เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ (ค่าเฉลี่ย 2.76) ผลผลิต
ออกสู่ตลาดมาก ราคาตกต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.68) ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าประจำเท่านั้น (ค่าเฉลี่ย 2.60)
พ่อค้ารับซื้อในจำนวนจำกัด (ค่าเฉลี่ย 2.41) และพ่อค้ารับซื้อเฉพาะพันธุ์ที่ต้องการเท่านั้น (ค่าเฉลี่ย
2.34) และข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ คุณภาพผลผลิตไม่ตรงกับความต้องการของ
ตลาด (ค่าเฉลี่ย 2.07) ตามลำดับ (ตารางที่ 35) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาการจำหน่าย
ผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลาง ซึ่งเกษตรกรจะถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาในการรับซื้อ เกษตรกรไม่
สามารถกำหนดราคาเองได้ อาจเนื่องจากเกษตรกรจะขายให้กับพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อเป็นประจำ
หากไม่ขายให้กับพ่อค้าคนกลาง คนเดิมเป็นประจำแล้ว จะไม่สามารถขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลาง
คนเดิมได้อีก ซึ่งเกษตรกรจะต้องไปหาพ่อค้าคนกลางรายอื่นอีก บางครั้งพ่อค้าคนกลางรายอื่นจะไม่

รับซื้อ เนื่องจากเขามีเกษตรกรที่ขายให้เขาประจำอยู่แล้ว ซึ่งผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อม ๆ กันมากเกินไป การจำหน่ายผลผลิตจึงเกิดปัญหา

ตารางที่ 35 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิต พริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านการจำหน่าย

n = 262

ด้านการจำหน่าย	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ราคาตกต่ำ	222 (84.73)	15 (5.73)	6 (2.29)	19 (7.25)	2.68 (มาก)	0.84
คุณภาพผลผลิตไม่ตรงกับ ความต้องการของตลาด	159 (60.69)	12 (4.58)	42 (16.03)	49 (18.70)	2.07 (ปานกลาง)	1.23
พ่อค้าคนกลางกดราคาใน การรับซื้อเกษตรกรไม่ สามารถกำหนดราคาเองได้	230 (87.79)	14 (5.34)	4 (1.53)	14 (5.34)	2.76 (มาก)	0.73
ขายผลผลิตให้กับพ่อค้า ประจำเท่านั้น	216 (82.44)	13 (4.96)	7 (2.67)	26 (9.92)	2.60 (มาก)	0.95
พ่อค้ารับซื้อเฉพาะพันธุ์ที่ ต้องการเท่านั้น	198 (75.57)	6 (2.29)	7 (2.67)	51 (19.47)	2.34 (มาก)	1.21
พ่อค้ารับซื้อในจำนวนจำกัด	205 (78.24)	6 (2.29)	5 (1.91)	46 (17.56)	2.41 (มาก)	1.16
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.48 (มาก)	0.80

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาเล็กน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.8 ปัญหาด้านความรู้ทางด้านวิชาการ

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านความรู้ทางด้านวิชาการของเกษตรกร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.73) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐเรื่องการวางแผนการตลาด (ค่าเฉลี่ย 2.72) และขาดการสนับสนุนจากภาครัฐด้านวิธีการผลิต การรวมกลุ่มและการแปรรูป (2.40) ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ขาดทักษะความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ (ค่าเฉลี่ย 2.19) ขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สารเคมี ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช (ค่าเฉลี่ย 2.19) ขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สารชีวภาพ ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช (ค่าเฉลี่ย 2.19) เท่ากัน และข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่

ในระดับไม่มีปัญหา ได้แก่ ขาดทักษะความรู้เรื่องการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า (ค่าเฉลี่ย 0.72) กับ ขาดทักษะความรู้ด้านวิธีใช้และการใส่ปุ๋ย (ค่าเฉลี่ย 0.72) เท่ากัน และขาดทักษะความรู้เรื่องการเตรียมพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย 0.71) ตามลำดับ (ตารางที่ 36) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในเรื่องของการขาดทักษะความรู้ในการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า การขาดทักษะความรู้การเตรียมพื้นที่ และการขาดทักษะความรู้ด้านวิธีใช้และใส่ปุ๋ย อาจเนื่องจากเกษตรกรมีความรู้และมีประสบการณ์ในการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า การเตรียมพื้นที่ และการใส่ปุ๋ย รวมถึงกระบวนการเหล่านี้ไม่มีความยุ่งยาก เกษตรกรสามารถทำด้วยตนเองได้ จึงทำให้ไม่เกิดปัญหากับเกษตรกร ส่วนปัญหาขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ในเรื่องการวางแผนการตลาด อาจเนื่องจากเกษตรกรผลิตพริกโดยไม่มีการวางแผนการผลิตในการจำหน่ายผลผลิตออกสู่ตลาด เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตจะได้ราคาต่ำหากเกษตรกร จึงทำให้เกษตรกรเกิดปัญหาในระดับมาก

ตารางที่ 36 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลความรู้ทางด้านวิชาการ

n = 262

ด้านความรู้ ทางด้านวิชาการ	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ขาดทักษะความรู้เรื่องการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า	30 (11.45)	40 (15.27)	19 (7.25)	173 (66.03)	0.72 (ไม่มีปัญหา)	1.10
ขาดทักษะความรู้เรื่องการเตรียมพื้นที่	31 (11.83)	38 (14.50)	17 (6.49)	176 (67.18)	0.71 (ไม่มีปัญหา)	1.10
ขาดทักษะความรู้ด้านวิธีใช้และการใส่ปุ๋ย	32 (12.21)	38 (14.50)	17 (6.49)	175 (66.79)	0.72 (ไม่มีปัญหา)	1.11
ขาดทักษะความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์	113 (43.13)	114 (43.51)	7 (2.67)	28 (10.69)	2.19 (ปานกลาง)	0.92
ขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สารเคมี ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	113 (43.13)	114 (43.51)	7 (2.67)	28 (10.69)	2.19 (ปานกลาง)	0.92
ขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สารชีวภาพ ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	113 (43.13)	114 (43.51)	7 (2.67)	28 (10.69)	2.19 (ปานกลาง)	0.92

ตารางที่ 36 (ต่อ)

n = 262

ด้านความรู้ ทางด้านวิชาการ	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ขาดการสนับสนุนจาก ภาครัฐด้านวิธีการผลิต การรวมกลุ่มและการแปร รูป	131 (50.00)	118 (45.04)	0 (0.00)	13 (4.96)	2.40 (มาก)	0.74
ขาดการสนับสนุนจาก ภาครัฐเรื่องการวางแผน การตลาด	214 (81.68)	35 (13.36)	0 (0.00)	13 (4.96)	2.72 (มาก)	0.71
ค่าเฉลี่ยรวม					1.73	0.68
					(ปานกลาง)	

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.2.9 ปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศของเกษตรกร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.11) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อย่อยที่มีปัญหา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ฝนตกหนัก โรคในพริกกระบาด (ค่าเฉลี่ย 2.89) กับฝนตกหนัก แปลงปลูกเสียหาย ผลผลิตเน่าเสีย (ค่าเฉลี่ย 2.89) เท่ากัน และภัยแล้ง แมลง หนอน ศัตรูพืชกระบาด (ค่าเฉลี่ย 2.86) ข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อากาศร้อน แรงงานในการเก็บเกี่ยวน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.87) และข้อย่อยที่มีปัญหาอยู่ในระดับไม่มีปัญหา ได้แก่ การลुक้าของน้ำเค็ม (ค่าเฉลี่ย 0.05) ตามลำดับ (ตารางที่ 37) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรจะประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงศัตรูพริกกระบาด เมื่อมีสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ผลผลิตพริกเน่าเสีย ผลผลิตที่ได้ลดลง ส่วนปัญหาการลुक้าของน้ำเค็มเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา เนื่องจากการเกษตรกรจะขุดบ่อน้ำเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ผลิตพริกเอง และพริกเป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย

ตารางที่ 37 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพปัญหาการผลิตพริกของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ

n = 262

ด้านภูมิอากาศ หรือสภาพอากาศ	ระดับปัญหา				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ฝนตกหนัก ไรคในพริก ระบาด	238 (90.84)	22 (8.40)	0 (0.00)	2 (0.76)	2.89 (มาก)	0.38
ฝนตกหนัก แปลงปลูก เสียหาย ผลผลิตเน่าเสีย	238 (90.84)	22 (8.40)	0 (0.00)	2 (0.76)	2.89 (มาก)	0.38
ภัยแล้ง แมลง หนอน ศัตรูพืชระบาด	235 (89.69)	22 (8.40)	1 (0.38)	4 (1.53)	2.86 (มาก)	0.47
อากาศร้อน แรงงานในการ เก็บเกี่ยวน้อย	108 (41.22)	42 (16.03)	82 (31.30)	30 (11.45)	1.87 (ปานกลาง)	1.08
การลู่กล้าของน้ำเค็ม	3 (1.15)	4 (1.53)	0 (0.00)	255 (97.33)	0.05 (ไม่มีปัญหา)	0.34
ค่าเฉลี่ยรวม					2.11 (ปานกลาง)	0.35

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับปัญหา ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง ปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง ปัญหาปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.76 – 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.75 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4.3 การได้รับการส่งเสริมและความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร

4.3.1 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล มีระดับความถี่ในการได้วิธีการส่งเสริมอยู่ในระดับไม่เคย (ค่าเฉลี่ย 0.09) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ทุกข้อย่อยในการส่งเสริมแบบรายบุคคลของเกษตรกรมีระดับความถี่อยู่ในระดับไม่เคย เช่นกัน ซึ่งได้แก่ การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 0.33) การใช้ Social network เช่น E-mail, Line, Facebook เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 0.15) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญ ได้พูดคุยซักถามปัญหา (ค่าเฉลี่ย 0.03) เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน (ค่าเฉลี่ย 0.02) การติดต่อทางโทรศัพท์ (เฉลี่ย 0.01) และการติดต่อทางจดหมาย (ค่าเฉลี่ย 0.00) ตามลำดับ (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการส่งเสริมแบบรายบุคคล

n = 262

การส่งเสริมแบบรายบุคคล	ระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม			ค่าเฉลี่ย	S.D.
	ส่งเสริม				
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกเกษตรกร	27 (10.30)	32 (12.21)	203 (77.48)	0.33 (ไม่เคย)	0.67
เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน	1 (0.38)	4 (1.53)	257 (98.09)	0.02 (ไม่เคย)	0.17
การติดต่อทางจดหมาย	0 (0.00)	0 (0.00)	262 (100.00)	0.00 (ไม่เคย)	0.00
การติดต่อทางโทรศัพท์	1 (0.38)	0 (0.00)	261 (99.62)	0.01 (ไม่เคย)	0.12
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญ ได้พูดคุยซักถามปัญหา	3 (1.15)	1 (0.38)	258 (98.47)	0.03 (ไม่เคย)	0.22
การใช้ Social network เช่น E-mail, Line, Facebook เป็นต้น	16 (6.49)	2 (0.76)	243 (92.75)	0.15 (ไม่เคย)	0.55
				0.09 (ไม่เคย)	0.19

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม ค่าเฉลี่ย 1.34 – 2.00 หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมเป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 0.68 – 1.33 หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมบางครั้ง และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.67 หมายถึง ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริม

4.3.2 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม มีระดับความถี่ในการได้วิธีการส่งเสริมอยู่ในระดับไม่เคย (ค่าเฉลี่ย 0.14) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าทุกข้อย่อยในการส่งเสริมแบบกลุ่มของเกษตรกรมีระดับความถี่อยู่ในระดับไม่เคยเช่นกัน ซึ่งได้แก่ การฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย 0.41) การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 0.17) การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก (ค่าเฉลี่ย 0.15) การจัดทำแปลงเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 0.05) และการศึกษาดูงาน กับการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 0.02) ตามลำดับ (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการส่งเสริมแบบกลุ่ม

n = 262

การส่งเสริมแบบกลุ่ม	ระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม			ค่าเฉลี่ย	S.D.
	ส่งเสริม				
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การฝึกอบรม	23 (8.78)	61 (23.28)	178 (67.94)	0.41 (ไม่เคย)	0.66
การศึกษาดูงาน	0 (0.00)	5 (1.91)	257 (98.09)	0.02 (ไม่เคย)	0.14
การสาธิต	1 (0.38)	4 (1.53)	257 (98.09)	0.02 (ไม่เคย)	0.17
การจัดทำแปลงเรียนรู้	4 (1.53)	4 (1.53)	254 (96.95)	0.05 (ไม่เคย)	0.27
การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก	16 (6.11)	5 (1.91)	241 (91.98)	0.15 (ไม่เคย)	0.51
การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชน หรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร	14 (5.34)	17 (6.49)	231 (88.17)	0.17 (ไม่เคย)	0.50
				0.14 (ไม่เคย)	0.28
	ค่าเฉลี่ยรวม				

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม ค่าเฉลี่ย 1.34 – 2.00 หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมเป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 0.68 – 1.33 หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมบางครั้ง และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.67 หมายถึง ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริม

4.3.3 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน มีระดับความถี่ในการได้วิธีการส่งเสริมอยู่ในระดับไม่เคย (ค่าเฉลี่ย 0.10) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ทุกข้อย่อยในการส่งเสริมแบบมวลชนของเกษตรกรมีระดับความถี่อยู่ในระดับไม่เคยเช่นกัน ซึ่งได้แก่ อินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube และเว็บไซต์ หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 0.35) หอกระจายข่าวชุมชน (ค่าเฉลี่ย 0.01) โทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 0.08) แผ่นพับ (ค่าเฉลี่ย 0.14) และ ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์ กับ วิทย์ (ค่าเฉลี่ย 0.00) ตามลำดับ (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลการส่งเสริมแบบมวลชน

n = 262

การส่งเสริมแบบมวลชน	ระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม			ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์	0 (0.00)	0 (0.00)	262 (100.00)	0.00 (ไม่เคย)	0.00
แผ่นพับ	9 (3.44)	19 (7.25)	234 (89.31)	0.14 (ไม่เคย)	0.44
วิทยุ	0 (0.00)	0 (0.00)	262 (100.00)	0.00 (ไม่เคย)	0.00
โทรทัศน์	5 (1.91)	10 (3.82)	247 (94.27)	0.08 (ไม่เคย)	0.33
หออกระจายข่าวชุมชน	0 (0.00)	2 (0.76)	260 (99.24)	0.01 (ไม่เคย)	0.09
อินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube และเว็บไซต์ หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น	34 (12.98)	10 (3.82)	218 (83.21)	0.35 (ไม่เคย)	0.83
				0.10 (ไม่เคย)	0.19

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม ค่าเฉลี่ย 1.34 – 2.00 หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมเป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 0.68 – 1.33 หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมบางครั้ง และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.67 หมายถึง ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริม

จากการศึกษาการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกด้วยวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม และวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน อาจเนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่พึ่งทำการผลิตพริกจึงไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้าไปส่งเสริมการผลิตพริกให้กับเกษตรกร หรือพริกไม่ได้เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ ของจังหวัดสงขลา หน่วยงานภาครัฐจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการผลิตพริกในพื้นที่มากพอ ไม่เหมือนกับการผลิตข้าว ที่ในพื้นที่จะได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ

4.3.4 แหล่งความรู้ในการผลิตพริกที่เกษตรกรได้รับ

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมแหล่งความรู้ในการผลิตพริกที่เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย 0.85) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับเป็นประจำ ได้แก่ จากประสบการณ์ของเกษตรกรเอง (ค่าเฉลี่ย 1.92) ญาติพี่น้อง พ่อแม่ (ค่าเฉลี่ย 1.48) และเพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 1.39) แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับบางครั้ง ได้แก่ ร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร กับหนังสือ (ค่าเฉลี่ย 1.15) และอินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 0.39) และแหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับไม่เคยได้รับความรู้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 0.29) และห้องสมุดชุมชน (ค่าเฉลี่ย 0.01) ตามลำดับ (ตารางที่ 41) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรจะอาศัยประสบการณ์การผลิตพริกมาเป็นความรู้พื้นฐานในการผลิตพริกในรอบการผลิตต่อไป และมีแหล่งความรู้ที่เป็นตัวบุคคล ได้แก่ ญาติพี่น้อง พ่อแม่ และเพื่อนบ้านที่มีการผลิตพริกเหมือนกัน ซึ่งจะได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกอยู่ในระดับเป็นประจำ อาจเนื่องจากเกษตรกรแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันเกี่ยวกับปัญหาการเกิดโรคแมลง ศัตรูพืช ยารักษาโรค และสารเคมีในการกำจัดโรค แมลง วิธีรักษาโรค แมลง ปุ๋ยที่ใส่ให้ได้ผลผลิตสูงอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนภาพร เวชกามา และคณะ (2559) ศึกษาเรื่องความต้องการการส่งเสริมการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในตำบลโคกก่อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ครอบครัวและญาติพี่น้องเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญในการปลูกพริก

ตารางที่ 41 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความถี่ในการได้รับความรู้ของเกษตรกร จำแนกตามข้อมูลแหล่งความรู้ในการผลิตพริก

n = 262

แหล่งความรู้	ระดับความถี่ในการได้รับความรู้			ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	23 (8.78)	29 (11.07)	210 (80.15)	0.29 (ไม่เคย)	0.62
เพื่อนบ้าน	136 (51.91)	91 (34.73)	35 (13.36)	1.39 (บ่อย)	0.72
ญาติพี่น้อง พ่อแม่	145 (55.34)	96 (36.64)	21 (8.02)	1.48 (บ่อย)	0.65
ประสบการณ์ของตนเอง	244 (93.13)	14 (5.34)	4 (1.53)	1.92 (บ่อย)	0.34
ร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	97 (37.02)	107 (40.84)	58 (22.14)	1.15 (ไม่บ่อย)	0.76

ตารางที่ 41 (ต่อ)

n = 262

แหล่งความรู้	ระดับความถี่ในการได้รับความรู้			ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
หนังสือ	4 (1.53)	12 (4.58)	246 (93.89)	0.15 (ไม่บ่อย)	1.00
ห้องสมุดชุมชน	0 (0.00)	2 (0.76)	260 (99.24)	0.01 (ไม่เคย)	0.09
อินเทอร์เน็ต	39 (14.89)	14 (5.34)	209 (79.77)	0.39 (ไม่บ่อย)	0.84
	ค่าเฉลี่ยรวม			0.85 (ไม่บ่อย)	0.33

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับความถี่ในการได้รับความรู้ ค่าเฉลี่ย 1.34 – 2.00 หมายถึง ได้รับความรู้เป็นประจำ ค่าเฉลี่ย 0.68 – 1.33 หมายถึง ได้รับความรู้บางครั้ง และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.67 หมายถึง ไม่เคยได้รับความรู้

4.3.5 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล เกษตรกรมีความต้องการได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.30) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า วิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 2.86) วิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญได้พูดคุยซักถามปัญหา (ค่าเฉลี่ย 1.72) วิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การใช้ Social network เช่น E-mail, Line, Facebook เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 1.40) การติดต่อทางโทรศัพท์ (ค่าเฉลี่ย 0.97) เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน (ค่าเฉลี่ย 0.76) และวิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับ ไม่ต้องการ ได้แก่ การติดต่อทางจดหมาย (ค่าเฉลี่ย 0.10) ตามลำดับ (ตารางที่ 42) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกของเกษตรกร อาจเนื่องจากการเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกจะสามารถแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรได้รวดเร็ว และตรงจุดของปัญหาที่เกิดขึ้น และเกษตรกรสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้ในการผลิตพริกที่ถูกต้องจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม และช่วยประหยัดเวลาของเกษตรกรที่ต้องไปติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเองด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนภาพร เวชกามา และคณะ (2559)

ที่ศึกษาเรื่องความต้องการการส่งเสริมการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในตำบลโคกก่อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล โดยมีการเยี่ยมที่แปลงอยู่ในระดับมาก และเกษตรกรไม่มีความต้องการวิธีการส่งเสริม โดยใช้การติดต่อทางจดหมาย เช่นกัน อาจเนื่องจากการเขียนจดหมายยุ่งยาก ไม่ทันสมัย และมีค่าใช้จ่ายสูง เช่นกัน

ตารางที่ 42 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความต้องการ จำแนกตามความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล

n = 262

ความต้องการวิธีการ ส่งเสริมเกษตรกรแบบ รายบุคคล	ระดับความต้องการ				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือ สวนพริกของเกษตรกร	233 (88.93)	24 (9.16)	2 (0.76)	3 (1.15)	2.86 (มาก)	0.45
เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน	38 (14.50)	35 (13.36)	15 (5.73)	174 (66.41)	0.76 (น้อย)	1.15
การติดต่อทางจดหมาย	5 (1.91)	4 (1.53)	3 (1.15)	250 (95.42)	0.10 (ไม่ต้องการ)	0.49
การติดต่อทางโทรศัพท์	47 (17.94)	50 (19.08)	12 (4.58)	153 (58.40)	0.97 (น้อย)	1.22
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบ เจอเกษตรกรโดยบังเอิญได้ พูดคุยซักถามปัญหาทันที	114 (43.51)	52 (19.85)	4 (1.53)	92 (35.11)	1.72 (ปานกลาง)	1.34
การใช้ Social network เช่น E-mail, Line, Facebook เป็นต้น	91 (34.73)	44 (16.79)	5 (1.91)	122 (46.56)	1.40 (น้อย)	1.37
	รวม				1.30 (น้อย)	0.67

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับความต้องการได้รับวิธีการส่งเสริม ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง มีความต้องการมาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.75 – 1.59 หมายถึง มีความต้องการน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.74 หมายถึง ไม่มีความต้องการ

4.3.4 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม เกษตรกรมีความต้องการได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.43) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า วิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การฝึกอบรม

(ค่าเฉลี่ย 2.86) การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 2.67) การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก (ค่าเฉลี่ย 2.61) การจัดทำแปลงเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 2.42) และการสาธิต (ค่าเฉลี่ย 2.31) และวิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 1.70) ตามลำดับ (ตารางที่ 43) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มอยู่ในระดับมาก เช่น การฝึกอบรม การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร เป็นต้น อาจเนื่องจากเกษตรกรต้องการให้มีการส่งเสริมแบบกลุ่มเข้ามาส่งเสริมการผลิตพริกในพื้นที่ ซึ่งในพื้นที่เกษตรกรไม่เคยได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกมาก่อน เกษตรกรจึงต้องการมีเพื่อนหรือบุคคลอื่น ๆ รวมกลุ่มกัน ในการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกด้วยกัน

ตารางที่ 43 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความต้องการ จำแนกตามความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม

n = 262

ความต้องการวิธีการ ส่งเสริมการเกษตร แบบกลุ่ม	ระดับความต้องการ				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การฝึกอบรม	231 (88.17)	27 (10.31)	2 (0.76)	2 (0.76)	2.86 (มาก)	0.45
การศึกษาดูงาน	121 (46.18)	39 (14.89)	4 (1.53)	98 (37.40)	1.70 (ปานกลาง)	1.38
การสาธิต	176 (67.18)	37 (14.12)	3 (1.15)	46 (17.56)	2.31 (มาก)	1.14
การจัดทำแปลงเรียนรู้	179 (68.32)	48 (18.32)	2 (0.76)	33 (12.60)	2.42 (มาก)	1.01
การถ่ายทอดผ่านผู้นำ ชุมชนหรือผู้นำกลุ่มทาง การเกษตร	208 (79.39)	36 (13.74)	4 (1.53)	14 (5.34)	2.67 (มาก)	0.76
การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก	194 (74.05)	49 (18.70)	4 (1.53)	15 (5.73)	2.61 (มาก)	0.78
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.43 (มาก)	0.63

หมายเหตุ แปลผลค่าเฉลี่ยระดับความต้องการได้รับวิธีการส่งเสริม ค่าเฉลี่ย 2.26 – 3.00 หมายถึง มีความต้องการมาก ค่าเฉลี่ย 1.60 – 2.25 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.75 – 1.59 หมายถึง มีความต้องการน้อย และค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.74 หมายถึง ไม่มีความต้องการ

4.3.5 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน

จากการศึกษา พบว่า ภาพรวมความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน เกษตรกรมีความต้องการได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.10) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า วิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แผ่นพับ (ค่าเฉลี่ย 2.25) อินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube และเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 1.93) และโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 1.68) และวิธีการส่งเสริมที่เกษตรกรมีความต้องการอยู่ในระดับไม่ต้องการ ได้แก่ หอกระจายข่าวชุมชน (ค่าเฉลี่ย 0.34) วิทย์ (ค่าเฉลี่ย 0.29) และภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์ (ค่าเฉลี่ย 0.11) ตามลำดับ (ตารางที่ 44) จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการวิธีการส่งเสริม โดยการแจกแผ่นพับ สื่ออินเทอร์เน็ตต่าง ๆ และโทรทัศน์ มีต้องการอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการผลิตพริกได้รวดเร็ว แต่หากเกษตรกรมีความสงสัย หรือเกิดปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมที่ได้รับได้จะไม่สามารถสอบถามข้อสงสัยเหล่านั้นได้ และหากพื้นที่ห่างไกลจากหอกระจายข่าวชุมชน จึงทำให้ไม่ได้ยินข่าวสารต่าง ๆ จากหอกระจายข่าวชุมชน เกษตรกรจึงมีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบมวลชนในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 44 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับความต้องการ จำแนกตามความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มแบบมวลชน

n = 262

ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน	ระดับความต้องการ				ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์	4 (1.53)	7 (2.67)	2 (0.76)	249 (95.04)	0.11 (ไม่ต้องการ)	0.49
แผ่นพับ	180 (68.70)	24 (9.16)	2 (0.76)	56 (21.37)	2.25 (ปานกลาง)	1.22
วิทย์	18 (6.87)	9 (3.44)	4 (1.53)	231 (88.17)	0.29 (ไม่ต้องการ)	0.83
โทรทัศน์	126 (48.09)	30 (11.45)	2 (0.76)	104 (39.69)	1.68 (ปานกลาง)	1.41
หอกระจายข่าวชุมชน	18 (6.87)	16 (6.11)	3 (1.15)	225 (85.88)	0.34 (ไม่ต้องการ)	0.87
อินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube และเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น	154 (58.78)	21 (8.02)	2 (0.76)	85 (32.44)	1.93 (ปานกลาง)	1.38
	ค่าเฉลี่ยรวม				1.10 (น้อย)	0.64

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก โดยมีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ความหมายของตัวแปร

X_1	หมายถึง	อายุ (ปี)
X_2	หมายถึง	ประสบการณ์ในการผลิตพริก (ปี)
X_3	หมายถึง	จำนวนพื้นที่ปลูกพริก (ไร่)
X_4	หมายถึง	รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน (บาทต่อปี)
X_5	หมายถึง	หนี้สินเฉลี่ยในครัวเรือน (บาท)
X_6	หมายถึง	อายุต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง (วัน)
X_7	หมายถึง	แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก (คน)
X_8	หมายถึง	ต้นทุนเฉลี่ยในการผลิตพริก (บาทต่อปี)
X_9	หมายถึง	ผลผลิตพริกเฉลี่ย (กิโลกรัมต่อรอบการเก็บเกี่ยว)
X_{10}	หมายถึง	ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย (บาท)
X_{11}	หมายถึง	ระดับปัญหาหาในผลิตพริก
X_{12}	หมายถึง	ความถี่จากแหล่งให้ความรู้ในการส่งเสริม
X_{13}	หมายถึง	ความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม
Y_1	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก
Y_2	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล
Y_3	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม
Y_4	หมายถึง	ระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน

ตารางที่ 45 การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความถี่การส่งเสริมการผลิตพืชของเกษตรกร

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	Y ₁
X ₁	1.00													
X ₂	.105	1.00												
X ₃	-.104	.213**	1.00											
X ₄	-.194**	.161**	.246**	1.00										
X ₅	-.020	.158*	.083	.228**	1.00									
X ₆	-.033	.186**	.172**	.033	.144*	1.00								
X ₇	-.182**	.242**	.432**	.191**	.068	.254**	1.00							
X ₈	-.062	.188**	.665**	.224**	.087	.173**	.382**	1.00						
X ₉	-.054	.274**	.253**	.105	.131*	.193**	.606**	.333**	1.00					
X ₁₀	.224**	.016	-.121	.060	-.085	-.024	-.453**	-.173**	-.514**	1.00				
X ₁₁	.031	-.026	-.020	-.209**	-.013	-.055	.099	.098	.170**	-.265**	1.00			
X ₁₂	-.078	.073	.125*	.122*	.042	.054	-.018	.044	-.121	.054	-.141*	1.00		
X ₁₃	-.011	.028	.030	.073	.016	.047	-.101	-.057	-.100	.011	-.063	.540**	1.00	
Y ₁	-.068	-.014	-.016	.159*	.056	-.116	-.061	.046	-.052	.007	-.048	.056	-.004	1.00

หมายเหตุ *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.4.1 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) พบว่า มีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร คือ รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน (X_4)

โดยพบว่า รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน (X_4) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร หมายความว่า เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งเพิ่มหรือลดลงอีกตัวแปรหนึ่งก็จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปด้วย ซึ่งรายได้เฉลี่ยในครัวเรือนมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.159 (ตารางที่ 45) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยในครัวเรือนเพิ่มขึ้นเกษตรกรจะมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกมากขึ้นด้วย อาจเนื่องจากเมื่อเกษตรกรได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก รายได้เฉลี่ยในครัวเรือนของเกษตรกรก็จะเพิ่มขึ้นอีก แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความต้องการได้รับวิธีการส่งเสริมเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ถึงแม้จะมีรายได้ที่มากขึ้นแล้วก็ตาม บ่งบอกถึงความพร้อมของเกษตรกรที่ต้องการพัฒนาตนเองและเสริมสร้างความรู้ในอาชีพอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Prashant Maratha et al. (2017) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์เชิงพฤติกรรมระหว่างผู้ประกอบการและคุณลักษณะอื่น ๆ ของเกษตรกรผู้ปลูกพริกที่อำเภอ Sawai Madhopur ในประเทศอินเดีย พบว่า รายได้ต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประกอบการของเกษตรกรผู้ปลูกพริก มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่การศึกษาครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของธัญญะพร สุไพภาค (2547) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการบริการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกพริก ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตพริกในจังหวัดอุบลราชธานี มีรายได้จากการผลิตพริกน้อย จะมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกมากกว่าเกษตรกรผู้ผลิตพริกที่มีรายได้จากการผลิตพริกมาก อาจเนื่องจากการศึกษาดังกล่าวเป็นการศึกษาในพื้นที่ที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีผลของการศึกษาที่แตกต่างกันได้

ตารางที่ 46 การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความถี่การส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคล

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	Y ₂
X ₁	1.00													
X ₂	.105	1.00												
X ₃	-.104	.213**	1.00											
X ₄	-.194**	.161**	.246**	1.00										
X ₅	-.020	.158*	.083	.228**	1.00									
X ₆	-.033	.186**	.172**	.033	.144*	1.00								
X ₇	-.182**	.242**	.432**	.191**	.068	.254**	1.00							
X ₈	-.062	.188**	.665**	.224**	.087	.173**	.382**	1.00						
X ₉	-.054	.274**	.253**	.105	.131*	.193**	.606**	.333**	1.00					
X ₁₀	.224**	.016	-.121	.060	-.085	-.024	-.453**	-.173**	-.514**	1.00				
X ₁₁	.031	-.026	-.020	-.209**	-.013	-.055	.099	.098	.170**	-.265**	1.00			
X ₁₂	-.078	.073	.125*	.122*	.042	.054	-.018	.044	-.121	.054	-.141*	1.00		
X ₁₃	-.011	.028	.030	.073	.016	.047	-.101	-.057	-.100	.011	-.063	.540**	1.00	
Y ₂	.025	-.022	-.035	.151*	.046	-.146*	-.257**	-.023	-.171**	.184**	-.070	.027	.074	1.00

หมายเหตุ

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.4.2 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) พบว่า มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร คือ รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน (X_4) อายุต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง (X_6) แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก (X_7) ผลผลิตพริกเฉลี่ย (X_9) และราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย (X_{10})

โดยพบว่า มีตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร หมายความว่า เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งเพิ่มหรือลดลงอีกตัวแปรหนึ่งก็จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปด้วย ซึ่งได้แก่

1) รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.151 (ตารางที่ 46) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยในครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลมากขึ้นด้วย เช่น การให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเยี่ยมเยียนบ้านเรือนหรือแปลงปลูกพริกของเกษตรกร เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูลข่าวสาร การแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร จากนั้นเกษตรกรได้รับความรู้ เข้าใจ แก้ไขปัญหา แล้วไปได้ปฏิบัติ ทำให้รายได้เฉลี่ยในครัวเรือนเพิ่มขึ้นอีก เกษตรกรยังต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลมากขึ้นด้วย

2) ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.184 (ตารางที่ 46) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อเกษตรกรจำหน่ายพริกได้ราคามากขึ้น เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคลมากขึ้นด้วย เช่น การให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเยี่ยมเยียนบ้านเรือนหรือแปลงปลูกพริกของเกษตรกร เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับช่องทางการจำหน่ายผลผลิตพริก ช่วยเหลือและแก้ปัญหาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตและให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้กับเกษตรกรแล้ว ทำให้เกษตรกรจำหน่ายพริกได้ราคามากขึ้น เกษตรกรยังต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคลมากขึ้นด้วย

และมีตัวแปร 3 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร หมายความว่า เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงอีกตัวหนึ่งจะมีค่าเพิ่มหรือลดลงในทางตรงข้ามเสมอ ซึ่งได้แก่

1) อายุต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.146 (ตารางที่ 46) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่ออายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลงมีอายุน้อย เกษตรกรต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลมาก อาจเนื่องจาก

ต้นกล้าที่มีอายุน้อย จะมีปัญหาเกี่ยวกับการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพริกในต้นกล้ามาก ทำให้เกษตรกรต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล เช่น การให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเยี่ยมเยียนบ้านเรือนหรือแปลงเพาะกล้าของเกษตรกร เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ให้ต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลงเกิดความเสียหายหรือตาย และปราศจากโรคแมลงศัตรูพริกเข้าทำลาย ซึ่งอาจจะส่งผลต่อไป เมื่อนำต้นกล้าปลูกในแปลงแล้ว ต้นกล้าติดโรคและเกิดโรคระบาดทั้งแปลงปลูก ต้นกล้าไม่แข็งแรงพอ อาจทำให้ต้นกล้าในแปลงปลูกตายได้ เกษตรกรจึงต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคลมาก

2) แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.257 (ตารางที่ 46) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อแรงงานในการผลิตพริกน้อย เกษตรกรต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลมาก อาจเนื่องจากแรงงานในการผลิตพริกน้อย จะทำให้พริกที่พริกได้ไม่มีคุณภาพ เช่น การเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน เพราะแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตมีน้อย เกษตรกรจึงมีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้ามาเยี่ยมถึงแปลงปลูกพริก ให้คำแนะนำให้ความรู้แรงงานในการผลิตพริก ซึ่งจะทำให้แรงงานที่มีจำนวนมีความรู้และความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาในการผลิตพริกได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกษตรกรจึงต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคลมาก

3) ผลผลิตพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.171 (ตารางที่ 46) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อผลผลิตพริกน้อย เกษตรกรต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลมากขึ้น อาจเนื่องจากเกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้ามาส่งเสริมการผลิตพริกให้ได้ผลผลิตสูง อีกทั้งเข้ามาให้คำแนะนำการเพิ่มผลผลิต แก้ไขปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชที่เป็นสาเหตุในการทำลายผลผลิตของเกษตรกร

ตารางที่ 47 การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	Y ₃
X ₁	1.00													
X ₂	.105	1.00												
X ₃	-.104	.213**	1.00											
X ₄	-.194**	.161**	.246**	1.00										
X ₅	-.020	.158*	.083	.228**	1.00									
X ₆	-.033	.186**	.172**	.033	.144*	1.00								
X ₇	-.182**	.242**	.432**	.191**	.068	.254**	1.00							
X ₈	-.062	.188**	.665**	.224**	.087	.173**	.382**	1.00						
X ₉	-.054	.274**	.253**	.105	.131*	.193**	.606**	.333**	1.00					
X ₁₀	.224**	.016	-.121	.060	-.085	-.024	-.453**	-.173**	-.514**	1.00				
X ₁₁	.031	-.026	-.020	-.209**	-.013	-.055	.099	.098	.170**	-.265**	1.00			
X ₁₂	-.078	.073	.125*	.122*	.042	.054	-.018	.044	-.121	.054	-.141*	1.00		
X ₁₃	-.011	.028	.030	.073	.016	.047	-.101	-.057	-.100	.011	-.063	.540**	1.00	
Y ₃	.017	.094	-.030	.088	.020	.000	.178**	.096	.157*	-.182**	.018	-.059	-.104	1.00

หมายเหตุ *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.4.3 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) พบว่ามีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร คือ แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก (X_7) ผลผลิตพริกเฉลี่ย (X_9) และราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย (X_{10})

โดยพบว่า มีตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร หมายความว่า เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งเพิ่มหรือลดลงอีกตัวแปรหนึ่งก็จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปด้วย ซึ่งได้แก่

1) แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.178 (ตารางที่ 47) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อแรงงานในการผลิตพริกสูง เกษตรกรต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มมากขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีความต้องการให้มีการอบรม การสาธิต ทั้งแรงงานในครัวเรือน และแรงงานจ้าง ให้มีทักษะ มีความรู้ในการผลิตพริก ทักษะการเก็บเกี่ยวที่ไม่ทำให้ต้นพริกเสียหาย

2) ผลผลิตพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.157 (ตารางที่ 47) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อเกษตรกรมีผลผลิตมาก จะมีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก ทำให้ราคาพริกตกต่ำ เกษตรกรจึงมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มมากขึ้น เช่น การฝึกอบรม ในเรื่องของการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปผลผลิต ในช่วงราคาพริกตกต่ำ เป็นต้น การสาธิต ในเรื่องของการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น การทำเป็นพริกแห้ง การรวมกลุ่มทำเครื่องแกง เป็นต้น

และมีตัวแปร 1 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร หมายความว่า เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงอีกตัวหนึ่งจะมีค่าเพิ่มหรือลดลงในทางตรงข้ามเสมอ ได้แก่ ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.182 (ตารางที่ 47) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อพริกมีราคาถูกลง เกษตรกรจึงมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มมากขึ้น เช่น เรื่องของการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตพริก เพื่อรวบรวมผลผลิต ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางในชุมชน มีการฝึกอบรม การสาธิต เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ การทำสารชีวภาพเพื่อกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช รวมถึงวัชพืช เพื่อลดต้นทุนในการผลิตพริกในช่วงที่พริกมีราคาตกต่ำ เป็นต้น

ตารางที่ 48 การทดสอบสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความถี่การส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชน

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	Y ₄
X ₁	1.00													
X ₂	.105	1.00												
X ₃	-.104	.213**	1.00											
X ₄	-.194**	.161**	.246**	1.00										
X ₅	-.020	.158*	.083	.228**	1.00									
X ₆	-.033	.186**	.172**	.033	.144*	1.00								
X ₇	-.182**	.242**	.432**	.191**	.068	.254**	1.00							
X ₈	-.062	.188**	.665**	.224**	.087	.173**	.382**	1.00						
X ₉	-.054	.274**	.253**	.105	.131*	.193**	.606**	.333**	1.00					
X ₁₀	.224**	.016	-.121	.060	-.085	-.024	-.453**	-.173**	-.514**	1.00				
X ₁₁	.031	-.026	-.020	-.209**	-.013	-.055	.099	.098	.170**	-.265**	1.00			
X ₁₂	-.078	.073	.125*	.122*	.042	.054	-.018	.044	-.121	.054	-.141*	1.00		
X ₁₃	-.011	.028	.030	.073	.016	.047	-.101	-.057	-.100	.011	-.063	.540**	1.00	
Y ₄	-.181**	-.097	.032	.084	.047	-.086	-.032	.024	-.082	.001	.061	.022	.139*	1.00

หมายเหตุ *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.4.4 วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) พบว่า มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร คือ อายุ (X_1) และความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม (X_{13})

โดยพบว่า มีตัวแปร 1 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร หมายความว่า เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งเพิ่มหรือลดลงอีกตัวหนึ่งก็จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปด้วย ได้แก่ ความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.139 (ตารางที่ 48) สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมด้วยวิธีการส่งเสริมเป็นประจำ เกษตรกรจะมีความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนมากขึ้น ด้วย อาจเนื่องจากเกษตรกรที่ได้รับความรู้ในการผลิตพริกจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นประจำ จะมีความต้องการการส่งเสริมวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน เช่น การแจกแผ่นพับเกี่ยวกับการผลิตพริกที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร เพราะเมื่อเกษตรกรเคยได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกมาแล้ว เกษตรกรมีความรู้ความ ความเข้าใจ ในระดับหนึ่งแล้ว การส่งเสริมด้วยวิธีการส่งเสริมแบบมวลชนเป็นที่ต้องการของเกษตรกรมากขึ้นด้วย

และมีตัวแปร 1 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร หมายความว่า เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงอีกตัวหนึ่งจะมีค่าเพิ่มหรือลดลงในทางตรงข้ามเสมอ ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.181 (ตารางที่ 48) สามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรที่มีอายุน้อย มีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบมวลชนมาก เนื่องจากเกษตรกรที่อายุน้อย ยังมีความต้องการและความพร้อมในการแสวงหาความรู้ และวิธีการส่งเสริมต่างๆ รวมทั้งสามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ เหล่านี้ได้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และรวดเร็วตรงกับความต้องการของเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธัญญาพร สุโพภาค (2547) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการบริการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพริกที่มีอายุน้อย มีความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบมวลชน เช่นกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาสภาพการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา 3) เพื่อศึกษาการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกและความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ใน การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรผู้ผลิตพริกในพื้นที่ 12 ตำบล ของอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา รวมจำนวนทั้งสิ้น 262 ครัวเรือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปร ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 47.74 ปี จบ การศึกษาในระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการปลูกพริกเฉลี่ย 4.73 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มี ตำแหน่งในสังคม แต่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ และเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการถือครองที่ดินในการปลูกพริกเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง โดย มีพื้นที่ในการปลูกพริกเฉลี่ย 2.70 ไร่ต่อครัวเรือน มีรายได้ทั้งหมดในครัวเรือนเฉลี่ย 114,048.09 บาท ต่อปี และมีรายได้จากการผลิตพริกในครัวเรือนเฉลี่ย 51,583.97 บาทต่อปี และมีหนี้สินทั้งหมดใน ครัวเรือนเฉลี่ย 76,145.04 บาท โดยมีหนี้สินนอกภาคการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 725,000 บาท หนี้สินในภาคการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 200,333.30 บาท

5.1.2 ข้อมูลสภาพการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพริกชี้ห่มผลใหญ่ (พริกเขียวมันดวง มณี) ปลูกรองลงมา คือ พริกชี้หรือพริกพื้นเมือง และพริกหอม ตามลำดับ ในการเลือกเมล็ดพันธุ์ใน การปลูกนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการเลือกซื้อเมล็ดพันธุ์จากร้านค้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ในการ เพาะเมล็ดหรือต้นกล้า เกษตรกรจะเพาะกล้าในถาดเพาะ โดยการหยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุมมากที่สุด โดยมีอายุของต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลงเฉลี่ย 55.71 วัน ในการเตรียม

แปลงปลูกพริกจะมีระยะเวลาการเตรียมแปลงเฉลี่ย 18.78 วัน มีการไถตะ 1 ครั้ง เพื่อพลิกหน้าดิน และมีการไถพรวน 1 ครั้ง เพื่อให้ดินร่วน เกษตรกรส่วนใหญ่มีระยะห่างระหว่างต้นกับระยะห่างระหว่างแถวเท่ากัน คือ 50 X 50 เซนติเมตร

ด้านแรงงานในการผลิตพริก พบว่า เกษตรกรจะใช้แรงงานทั้งหมดเฉลี่ย 21.71 คน ประกอบด้วย แรงงานครัวเรือนเฉลี่ย 2.21 คน และแรงงานจ้างเฉลี่ย 28.67 คน โดยเกษตรกรจะจ้างแรงงานในช่วงของการเก็บเกี่ยวพริกมากที่สุด เฉลี่ย 17.64 คน ซึ่งแรงงานจ้างจะเป็นแรงงานในชุมชน และแรงงานที่มาจากนอกชุมชน

ด้านสภาพต้นทุนการผลิตพริก พบว่า เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตพริกเฉลี่ย 61,261.45 บาทต่อปี ซึ่งต้นทุนในการผลิตพริก ประกอบด้วย ค่าเช่าที่ ค่าถาดเพาะเมล็ด ค่าทำโรงเรือนเพาะกล้า ค่าชุดแปลงหรือค่าทำแปลงปลูกพริก ค่าอุปกรณ์รดน้ำ ได้แก่ ค่าสปริงเกอร์ ค่าระบบน้ำหยด ค่าเครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด ค่าอุปกรณ์อื่น ๆ ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าต้นพันธุ์ ค่าไถที่ดิน ค่าดินปลูกที่ใช้เพาะเมล็ดหรือต้นกล้า ค่าปุ๋ย เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี ค่าปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ค่าปุ๋ยทางใบ(ฮอร์โมน) เป็นต้น ค่าสารเคมี เช่น ค่าสารเคมีในการกำจัดโรค ค่าสารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืช ค่าสารเคมีในการกำจัดวัชพืช เป็นต้น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ค่าจ้างแรงงาน เช่น ค่าจ้างแรงงานปลูกพริก ค่าจ้างแรงงานจัดการดูแลรักษา ค่าจ้างแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นต้น

ด้านข้อมูลสภาพการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริก เกษตรกรมีการดูแลการผลิตพริกทั้งหมด 5 ระยะ ดังนี้

1) ระยะการเพาะเมล็ด จะมีอายุเฉลี่ย 5.33 วัน เกษตรกรจะใช้มูลสัตว์และดินเพาะสำเร็จรูป มีการเพาะเมล็ด 2 แบบ คือ 1) การเพาะเมล็ดในถาดเพาะ หยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุมจะนำมูลสัตว์มาผสมกับดินเพาะสำเร็จรูป หรือใช้ดินเพาะสำเร็จรูปอย่างเดียว ใส่ในถาดเพาะเมล็ด ทำการหยดเมล็ดลงให้หลุม นำไปไว้ในโรงเรือนที่เตรียมไว้ และ 2) การเพาะเมล็ดโดยการบ่มเมล็ดในภาชนะที่เตรียมไว้ รอให้ต้นกล้าออกแล้วย้ายลงถาดหลุม จะทำการแช่เมล็ดในน้ำ 1 คืน แล้วนำเมล็ดไปเพาะต่อในภาชนะที่เตรียมดินเพาะสำเร็จรูปเช่น กะละมัง ตะกร้า ที่ไม่ใช่แล้ว รอให้ต้นกล้าออก ประมาณ 5-7 วัน จากนั้นย้ายต้นกล้าลงถาดหลุมเพาะที่เตรียมไว้ ใส่มูลสัตว์กับดินสำเร็จรูปผสมกัน และนำไปไว้ในโรงเรือนที่เตรียมไว้ ระยะเพาะเมล็ดจะให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 74.05 โดยใช้บัวรดน้ำ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการกำจัดวัชพืช ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เนื่องจากระยะเพาะเมล็ดมีระยะเวลายาว โรคราและแมลงที่พบ คือ มด เข้าทำรังและชนเมล็ดทำให้เมล็ดพันธุ์เสียหาย

2) ระยะต้นกล้า จะมีอายุเฉลี่ย 57.05 วัน ใช้ปุ๋ยเคมี เป็นปุ๋ยเกร็ด ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน) และปุ๋ยสูตร 46-0-0 ในการให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน โดยใช้บัวรดน้ำ ในการกำจัดวัชพืช กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชจะมีการกำจัด 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมี และฉีดพ่นสารชีวภาพ และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 96.95 ที่ไม่มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เนื่องจากในระยะต้นกล้าจะมีโรคและแมลงศัตรูพืชระบาดน้อย มีการเข้าทำลายต้นกล้าบ้าง แต่ต้นกล้าเสียหายน้อย จึงไม่ให้ความสำคัญในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชโดยโรคและแมลงที่พบ คือ ใบจุด มากที่สุด รองลงมาได้แก่ เพลี้ยไฟ แมลง หนอน และโรคโคนเน่า ตามลำดับ ซึ่งเกษตรกรสามารถกำจัดหรือควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

3) ระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต จะมีอายุเฉลี่ย 60.63 วัน โดยเกษตรกรจะใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้งต่อรอบการผลิตใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้งต่อรอบการผลิต และใส่ปุ๋ยเคมี 1 ครั้งต่อรอบการผลิต ในการให้น้ำจะให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน โดยใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรดการกำจัดวัชพืช จะมีการกำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมี ส่วนการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชจะกำจัด 1 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยการฉีดพ่นสารเคมี และฉีดพ่นสารชีวภาพ โรคและแมลงที่พบ คือ แมลง หนอน เพลี้ยไฟ และใบหยิกตามลำดับ

4) ระยะติดดอกออกผล มีอายุเฉลี่ย 29.25 วัน เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้งต่อรอบการผลิตใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้งต่อรอบการผลิต ใส่ปุ๋ยเคมีระหว่าง 6 – 10 ครั้งต่อรอบการผลิต ให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน วิธีการให้น้ำในเกษตรกรจะใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรดมีการกำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมีในการกำจัดวัชพืช ส่วนการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช มีการกำจัด 1 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยการฉีดพ่นสารเคมี และฉีดพ่นสารชีวภาพ โรคและแมลงที่พบ คือ หนอน แมลง รากเน่า โคนเน่า เพลี้ยไฟ และใบหยิกตามลำดับ

5) ระยะหลังการเก็บเกี่ยว มีอายุเฉลี่ย 16.49 วัน เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ 1 ครั้งต่อรอบการผลิตใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 1 ครั้งต่อรอบการผลิต ใส่ปุ๋ยเคมีระหว่าง 6 – 10 ครั้งต่อรอบการผลิต ให้น้ำ 1 ครั้งต่อวัน โดยการใช้เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรดมีการกำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยการใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมี ส่วนการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช มีการกำจัด 1 ครั้งต่อสัปดาห์ วิธีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช คือ ฉีดพ่นสารเคมี และฉีดพ่นสารชีวภาพ โรคและแมลงที่พบ คือ หนอน แมลง ไบ่วัง และเพลี้ยไฟ ตามลำดับ

ข้อมูลสภาพการการเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริก พบว่า เกษตรกรมีรูปแบบพริกที่จำหน่ายแบบผลเขียวสด เนื่องจากเกษตรกรปลูกพริกชี้หนุผลใหญ่ (พริกเขียวมันดวงมณี) รองลงมา คือ จำหน่ายแบบผลแดงหรือผลส้ม เนื่องจากเกษตรกรปลูกพริกชี้หรือพริกพื้นเมือง อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 16.43 วัน ผลผลิตพริกที่เก็บเกี่ยวทั้งหมดเฉลี่ย 901.46 กิโลกรัมต่อรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิต ราคาพริกที่เกษตรกรจำหน่ายได้เฉลี่ย 73.28 บาทต่อกิโลกรัม ระยะเวลาที่จำหน่ายหรือระยะเวลาในการเกี่ยวเก็บผลผลิต เกษตรกรจะมีการเกี่ยวเก็บผลผลิตตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม โดยจำหน่ายพริกให้กับพ่อค้าคนกลาง รองลงมา คือ จำหน่ายให้กับพ่อค้าทั่วไป

ข้อมูลภาพรวมสภาพปัญหาการผลิตพริก ในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมา พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการผลิตพริกของเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า เกษตรกรประสบปัญหาด้านการกำจัดวัชพืช อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านแมลงศัตรูพริก ด้านโรคพริก และด้านการเก็บเกี่ยว ส่วนปัญหาด้านอื่นๆ พบว่า เกษตรกรไม่มีปัญหาในการผลิตพริก

ปัญหาด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านแรงงานในการเกี่ยวเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาน้อยโดยประเด็นปัญหาด้านแรงงานในการเกี่ยวเกี่ยวผลผลิตที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ (1) ปัญหาค่าจ้างแรงงานในการเกี่ยวเกี่ยวผลผลิต (2) ปัญหาแรงงานในพื้นที่หรือชุมชนมีน้อย และ (3) ปัญหาแรงงานมีอายุมาก ตามลำดับ

ปัญหาด้านต้นทุนในการผลิต พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านต้นทุนในการผลิตของเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหามานกลาง โดยประเด็นปัญหาด้านต้นทุนในการผลิตที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

3 อันดับแรก คือ (1) ปัญหาค่าปุ๋ยเคมี สารเคมี มีราคาสูง (2) ปัญหาค่าวัสดุอุปกรณ์ในการปลูกพริกมีราคาสูง และ (3) ปัญหาค่าจ้างไถเตรียมแปลงปลูกพริกมีราคาสูง ตามลำดับ

ปัญหาด้านการจำหน่าย พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านการจำหน่ายของเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหา โดยประเด็นปัญหาด้านการจำหน่ายที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ (1) ปัญหาพ่อค้าคนกลางกดราคาในการรับซื้อเกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเอง (2) ปัญหาผลผลิตออกสู่ตลาดมากทำให้ราคาพริกต่ำ และ (3) ปัญหาการขายผลผลิตให้พ่อค้าคนกลางประจำเท่านั้น ตามลำดับ

ปัญหาความรู้ทางด้านวิชาการ พบว่า ภาพรวมปัญหาคำความรู้ทางด้านวิชาการของเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาปานกลาง โดยประเด็นปัญหาคำความรู้ทางด้านวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ (1) ปัญหาขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ในเรื่องของการวางแผนการการตลาด (2) ปัญหาขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในเรื่องของวิธีการผลิต การรวมกลุ่มผู้ผลิต และการแปรรูปผลผลิต และ (3) ปัญหาขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สารเคมี ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชกับปัญหาขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สารชีวภาพ ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามลำดับ

ปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ พบว่า ภาพรวมปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศของเกษตรกรอยู่ในระดับมีปัญหาปานกลาง โดยประเด็นปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ (1) ปัญหาฝนตกหนัก โรคในพริกกระบาด กับปัญหาฝนตกหนัก แผลงปลูกเสียหาย ผลผลิตเน่าเสีย (2) ปัญหาภัยแล้ง แมลง หนอน ศัตรูพืชระบาดและ (3) ปัญหาอากาศร้อน แรงงานในการเก็บเกี่ยวน้อย ตามลำดับ

5.1.3 การได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก และความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกทั้งแบบรายบุคคล แบบกลุ่ม และแบบมวลชน โดยเกษตรกรจะได้รับความรู้ในการผลิตพริก เดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ของตนเอง รองลงมา คือ ญาติพี่น้อง พ่อแม่ และเพื่อนบ้าน ตามลำดับ ด้านความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก พบว่า เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบรวมกลุ่มอยู่ในระดับต้องการมาก รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมแบบรายบุคคล และการส่งเสริมแบบมวลชน ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดแต่ละแบบดังนี้

วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล ภาพรวมความต้องการได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อย โดยประเด็นความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ (1) การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกของเกษตรกร (2) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญ ได้พูดคุยซักถามปัญหา และ (3) การใช้ Social network เช่น E-mail Line หรือ Facebook ตามลำดับ

วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ภาพรวมความต้องการได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ (1) การฝึกอบรม (2) การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนเกษตรกรหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร และ (3) การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริกมีความต้องการ ตามลำดับ

วิธีการส่งเสริมแบบมวลชนภาพรวมความต้องการได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับอยู่ในระดับน้อย โดยประเด็นความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ (1) แผ่นพับ(2) อินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น และ (3) โทรทัศน์ ตามลำดับ

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

5.1.4.1 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ระดับต่ำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.159

5.1.4.2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า มีตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่

1) รายได้เฉลี่ยในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.151

2) ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.184

และพบว่า มีตัวแปร 3 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ซึ่งได้แก่

1) อายุต้นกล้าก่อนย้ายปลูกในแปลง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.146

2) แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.257

3) ผลผลิตพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบรายบุคคลของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.171

5.1.4.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพการผลิตพริกของเกษตรกรกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า มีตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ซึ่งได้แก่

1) แรงงานเฉลี่ยในการผลิตพริก มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.178

2) ผลผลิตพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.157

และพบว่า มีตัวแปร 1 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ได้แก่ ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ย มีความสัมพันธ์ระดับต่ำกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่มของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.182

5.1.4.4 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และสภาพการผลิตพริกของเกษตรกรกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า ความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.139

และพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบมวลชนของเกษตรกรซึ่งมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้วยค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.181

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากการศึกษาความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) จากการศึกษ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มอยู่ในระดับมาก ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรใช้วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ในการส่งเสริมการผลิตพริกให้กับเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การฝึกอบรม การถ่ายทอดความรู้ผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร

2) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการผลิตพริก เรื่องการกำจัดวัชพืชมีปัญหา เกษตรกรจะกำจัดวัชพืช 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้วิธีการฉีดพ่นสารเคมีในการกำจัดวัชพืช ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรหาวิธีการช่วยแก้ปัญหาวัชพืช และวิธีลดการใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช เช่น วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม ได้แก่ การอบรมเรื่องวัชพืช ให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับวัชพืชแต่ละชนิด ว่าเป็นอย่างไร วิธีการกำจัดที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัชพืชนั้น ๆ ควรใช้วิธีใด เช่น หญ้าแห้วหมู ต้องใช้จอบขุดหัวแห้วหมูขึ้นมาจึงจะหมด แต่ถ้าใช้สารเคมีในการฉีดพ่น ต้นแห้วหมูตายแต่หัวยังฝังอยู่ใต้ดิน เมื่อได้รับน้ำได้รับปุ๋ยก็สามารถเจริญเติบโตได้อีก

3) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการผลิตพริก เรื่องโรคและแมลงศัตรูพริกมีปัญหา ระดับปานกลาง เกษตรกรจะกำจัดโรคและแมลงศัตรูพริกโดยการฉีดพ่นสารเคมี สัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือฉีดพ่นเมื่อมีการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพริก ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมการผลิตพริกด้วยวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม เช่น การอบรม เกี่ยวกับเรื่องโรคและแมลงศัตรูพริกระบาดในแปลงพริก วิธีการกำจัด และการสาธิต วิธีการทำสารชีวภาพที่สามารถรักษาโรคระบาดและกำจัดแมลงศัตรูพริกได้ มีการแจกสารชีวภาพ แนะนำเกี่ยวกับวิธีการใช้ และให้เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติด้วยตัวเองได้

4) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการจำหน่ายผลผลิตมีปัญหา ระดับมาก ส่วนใหญ่จะเรื่องเกี่ยวกับพ่อค้าคนกลางกดราคาผลผลิตให้ต่ำลง ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การส่งเสริมการผลิตพริก ด้วยวิธีการให้เกษตรกรใช้ Social network เช่น E-mai, Line, Facebook รวมทั้งการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่สามารถเป็นช่องทางในการจำหน่ายผลผลิต หรือส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มผลิตพริก เพื่อเป็นจุดรวบรวมผลผลิตที่จะจำหน่ายให้ตลาดโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง

5) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกด้วยวิธีการส่งเสริม ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การส่งเสริมการผลิตพริกในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม หรือวิธีการส่งเสริมแบบมวลชน เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการผลิตพริก ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกร

6) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ในการผลิตพริกมาจากประสบการณ์ของตนเอง ญาติพี่น้อง พ่อแม่ และเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจจะขาดความรู้ที่ทางด้านวิชาการในเรื่องของการขาดการสนับสนุนจากภาครัฐด้านวิธีการผลิตพริก และการวางแผนการตลาด ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การส่งเสริมการผลิต โดยสนับสนุนจัดฝึกอบรม ให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการผลิตพริก มีการส่งเสริมการวางแผนการผลิตพริกและวางแผนการจำหน่ายพริก หาช่องทางการจำหน่ายหรือตลาดให้กับเกษตรกร

7) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนการผลิตพริก ในเรื่องของค่าปุ๋ยเคมีที่สูงมาก เพื่อใช้ในการผลิตพริก ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม โดยการจัดฝึกอบรม สาธิต แล้วให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี

ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์การสหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ สภาพการผลิตผลิตพริก และการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริก มีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

1) จากการวิเคราะห์ พบว่า รายได้เฉลี่ยในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเลือกวิธีการส่งเสริมที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร และสามารถเพิ่มรายได้ในครัวเรือนให้กับเกษตรกร เมื่อได้รับการส่งเสริม เช่น การอบรม เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูลข่าวสาร การลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มผลผลิต การช่องทางการจำหน่ายหรือตลาดที่ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง การแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร จากนั้นเกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจ แก้ไขปัญหา แล้วไปได้ปฏิบัติ

2) จากการวิเคราะห์ พบว่า ราคาจำหน่ายพริกเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกร ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเลือกวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกแบบกลุ่ม เช่น เรื่องของการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตพริก เพื่อรวบรวมผลผลิต ไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางในชุมชน มีการฝึกอบรม การสาธิต เช่น การทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ การทำสารชีวภาพเพื่อกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช รวมถึงเวชพืช เพื่อลดต้นทุนในการผลิตพริก ในช่วงที่พริกมีราคาตกต่ำ

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

1) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านการจำหน่ายอยู่ในระดับมาก คือ มีพ่อค้าคนกลางกดราคาในการรับซื้อ เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ผลผลิตออกสู่ตลาดมากทำให้ราคาพริกต่ำ การขายผลผลิตให้พ่อค้าคนกลางประจำเท่านั้น แต่ทำไมเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ยังทำการผลิตพริกต่อไปและเกษตรกรผู้ผลิตพริกเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น ควรมีความจริงจังในการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

2) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านการจำหน่ายอยู่ในระดับมาก คือ มีพ่อค้าคนกลางกดราคาในการรับซื้อ เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ผลผลิตออกสู่ตลาดมากทำให้ราคาพริกต่ำ ดังนั้น ควรมีความรู้การเส้นทางการตลาดการขายพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

3) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มอยู่ในระดับมาก เมื่อมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มเข้าไปส่งเสริมการผลิตพริก โดยเกษตรกรต้องการ วิธีการฝึกอบรม การสาธิต การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรศึกษาความพึงพอใจในการได้รับการส่งเสริมการผลิตพริกด้วยวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการเกษตร. 2556. เทคโนโลยีการผลิตพริกคุณภาพในเขตภาคเหนือตอนบน. เชียงใหม่: ดาราวรรณการพิมพ์.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2559. รายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืช (ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตรแบบรายปี 2559 (ออนไลน์). http://production.doae.go.th/report/report_main_plant_01_A_new.php?, 16 กุมภาพันธ์ 2560.
- แก้วตา อนันต์วิไล และ สุรพล เศรษฐบุตร. 2560. “ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติในการใช้สารเคมีฆ่าแมลงในการปลูกพริกหวานของเกษตรกรในตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.” วารสารแก่นเกษตร 45(พิเศษ1): 574-579.
- กู่เกียรติ สร้อยทอง. 2552. การส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนาการปลูกข้าว. สำนักส่งเสริมการผลิตข้าวกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรองแก้ว อยู่สุข. 2537. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญกมล สระทองฮ่อม. 2554. การประชุมทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย เรื่องการพัฒนาการจัดการการผลิตพริกของเกษตรกรในตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2555. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง การวิจัยเพื่อสนับสนุนการผลิตพริกในจังหวัดสงขลาเพื่อการส่งออก. ศูนย์บริหารศัตรูพืชสงขลา และสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12.
- จารุพรรณ มียิ้ม และเบญจนาฏ ดวงจิโน. 2550. รายงานวิจัยความต้องการบริการวิชาการชุมชน ด้านฝักอบรมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง.
- จิราวดี สุแดงน้อย และเพียรศักดิ์ รักดี. 2554. “การจัดการการผลิตและการตลาดพริกสดของเกษตรกรตำบลแหลมทอง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ.” วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น 11(4): 173-182.
- จิตราภรณ์ สงค์ประเสริฐ. 2551. วิธีการส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในตำบลหงษ์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- จำนง เพชรอนันต์. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการส่งเสริมการเกษตรกับการพัฒนาอาชีพการทำนาของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง. วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ. 2556. วิธีการส่งเสริมการเกษตร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ณรงค์ คงมาก, ชื่น ทิพย์เพ็ญ, พิรญา สุขบำเพ็ญ, และดำรงชัย ทองนุ่น. 2560. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนและโซ่มูลค่าพริกปลอดภัยเพื่อการส่งออกของผู้ผลิตลุ่มน้ำปากพนัง พฤษภาคม 2560. 202 หน้า.
- ณรงค์ฤทธิ วั่งระหา. 2550. สภาพการผลิตและพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในแหล่งปลูกสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดารากร ยักกะพันธุ์. 2548. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกพริกชี้หนูพันธุ์จินดาในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2546/2547. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจเกษตร, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทองใบ อินวิเชียร. 2555. ศึกษาศักยภาพของเกษตรกรในการปลูกพริกเพื่อความปลอดภัยในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธวัช หล้าเบ็ญสี๊ะ. 2561. ธุรกิจพริกเขียวมันส่งออกมาเลเซีย (ออนไลน์). https://www.southdee-poutlook.com/ShowAllDetails/detail_trending., 18 กรกฎาคม 2561.
- ธัญญะพร สุโพภาค. 2547. ความต้องการบริการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2533. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นภาพร เวชกามา แพรพลอย บุญโสม และพีรพันธุ์ แก้มมี. 2559. “ความต้องการการส่งเสริมการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในตำบลโคกก่อ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม.” วารสารแก่นเกษตร 44(พิเศษ1): 607-611.
- นฤชล สีสดี. 2555. ความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรบนพื้นที่สูงจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2536. ส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- บุบผา อนันต์สุชาติกุล. 2529. การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนากระบวนการคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้รวมสาระทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. เชียงใหม่: แสงศิลป์.
- หนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์. 2555. ขาวนาระโนดปลูกพริกเขียวมันดวงมณีส่งออกมาเลย์รายได้งาม (ออนไลน์). <http://www.thaiday.com/South/ViewNews.aspx?NewsID=956000008527.>, 27 มีนาคม 2560.
- พิทักษ์ เทพสมบูรณ์. 2540. การปลูกพริก. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์

- เพชรสุพรรณม์ จันอรรคคะ. 2550. ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในตำบลปากน้ำ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภาสกร นันทพานิช. 2556. “การประเมินความรู้ และความต้องการเทคโนโลยีการผลิตพริกปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี.” วารสารแก่นเกษตร 41(4): 483-496.
- รัตน์พิรุณ กรุณวงษ์. 2556. ความต้องการการส่งเสริมและการผลิตพืชไร่และพืชผักฤดูแล้งของเกษตรกร ในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาเพชรบุรี ตำบลท่ายาง อำเภوتا่ยาง จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต เกษตรศาสตร์และสหกรณ์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วสันต์ กุ้เกียรติกุล. 2546. รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของเจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรในการส่งเสริมการเกษตรในภาคใต้.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ม.ป.ป. แผนที่อำเภอระโนด (ออนไลน์). <https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอระโนด>., 28 พฤศจิกายน 2560.
- วิจิตร อวาทกุล. 2535. หลักการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- วิภาวรรณ ช่อนกลิ่น. 2556. ความต้องการการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกมะยงชิดในจังหวัดนครนายก. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิรัช คุงคะจันทร์. 2535. หลักการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ: ที.พี. พรินท์จำกัด.
- วีระ ภาคอุทัย. 2557. ศึกษาปัญหาาราคาพริกสดตกต่ำ ณ จังหวัด นครศรีธรรมราช (ออนไลน์). <https://www.kku.ac.th/news/v.php?l=th&q=0006353>., 22 มกราคม 2560.
- วีระ ภาคอุทัย และเยาวรัตน์ ศรีวรานันท์. 2557. พริกปลูกอย่างไรในภาวะโลกร้อน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. 2557. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการพัฒนาระบบการตัดสินใจและการจัดการโซ่อุปทานพริกปลอดภัยจังหวัดแพร่ น่าน และชัยภูมิ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สถาบันวิจัยสารสนเทศภูมิศาสตร์. 2562. แผนที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา. คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สิริรัตน์ เชษฐสุมน และสาคร ชินวงศ์. 2553. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการระบบการผลิต พริกปลอดภัยจังหวัดนครปฐม. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สิน พันธุ์พิณีจ. 2544. การส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.

- สุวิมล ตีรกานันท์. 2542. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเกษตรอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา. 2560. ระบบข้อมูลพื้นฐานสำหรับงานส่งเสริมการเกษตร จังหวัดสงขลา: ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเกษตร ปี 2558 อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา (ออนไลน์). <http://ranot.songkhla.doe.go.th/images/picture/pdf/plan58.>, 6 เมษายน 2560.
- สำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2558. การปลูกพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา (ออนไลน์). <http://rdo.psu.ac.th/index.php/activity/105-activities/ac-university/lectures/675-2016-11-29-05-39-50.>, 20 มกราคม 2560.
- สำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2550. เกษตรกร อ.ระโนด จ.สงขลา หันมาปลูกพริกแบบปลอดภัย หลังประสบราคายางตกต่ำ หวังสร้างกลุ่มเครือข่ายให้พึ่งพาตนเองได้ (ออนไลน์). <http://rdo.psu.ac.th/th/index.php/gallery/675-2016-11-29-05-39-50.>, 12 มกราคม 2561.
- ศรันย์ ดำริสุข. 2530. มนุษย์สัมพันธ์. เลย: วิทยาลัยครู
- ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก จังหวัดสงขลา. 2560. ปริมาณฝนตกเฉลี่ย (ออนไลน์). <http://www.songkhla.tmd.go.th/rain/sklstat/static.htm.>, 16 กรกฎาคม 2562.
- อภิัญญา รัตน์ไชย. 2543. “การใช้วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบต่าง ๆ ของเกษตรกรอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย.” วารสารเกษตรศาสตร์ (สังคม) 21(1): 11-15
- เอกวิทย์ ศรีรัมย์. 2553. ศึกษาความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ปลูกพริกในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Amod Sharma. 2015. “Impact of cropped area and year on production of chilli, ginger and turmeric crops in North-East region of India.” Agric. Sci. Digest. 35(1): 7-12
- G S Biradar and D M Chandrgi. 2013. “Socio Economic Profile of Chilli Farmers and their Constraints in Chilli Cultivation in North Eastern districts of Karnataka.” Research Journal of Agricultural Sciences. 4(5/6): 661-666
- Joko Mariyono and Sumarno. 2014. “Chilli production and adoption of chilli-based agribusiness in Indonesia.” Journal of Agribusiness in Developing and Emerging Economies. 5(1): 57-75

Prashant Maratha, S.K. Badodiya and K.K. Chaurasiya. 2017. "Corollary relationship between entrepreneurial behaviour and other attributes of chilli growers at Sawai Madhopur block of Sawai Madhopur district in Rajasthan, India." *Indian J. Agric. Res.*, 51(3): 227-232

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่ของแบบสัมภาษณ์

วันที่สัมภาษณ์...../...../2561

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง ความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ต้องการวิจัยศึกษาและสำรวจข้อมูลของครัวเรือนเกษตรกรที่ทำการผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลาเท่านั้น ไม่มีเงื่อนไขผูกพันอื่นและไม่ทำให้เกิดผลเสียหายกับบุคคลใด ๆ

2. คำตอบจากการสัมภาษณ์จะใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ขอความร่วมมือเกษตรกรผู้ผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา กรุณาให้ความอนุเคราะห์และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในครั้งนี้ด้วย

3. แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการผลิตพริก และปัญหาในการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนดจังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 ข้อมูลการได้รับวิธีการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรในอำเภอระโนดจังหวัดสงขลา

ตอนที่ 4 ข้อมูลความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะการใช้วิธีการส่งเสริมการเกษตรในการส่งเสริมการผลิตพริก

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ตอบคำถามฟังแล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ (ถูก) ลงในช่อง () หน้าข้อความตามผู้ให้สัมภาษณ์ตอบ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามผู้ให้สัมภาษณ์ตอบ

5. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเกษตรกรผู้ผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลาที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ และให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....เบอร์โทร.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรในอำเภอระโนด
จังหวัดสงขลา

1.เพศ

- () ชาย () หญิง

2.อายุ.....ปี

3.ระดับการศึกษา

- () ไม่ได้รับการศึกษา () ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
() อนุปริญญาหรือเทียบเท่า () ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4.ท่านมีตำแหน่งในสังคมหรือไม่

- () 4.1 ไม่มีเพราะ.....
() 4.2 มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) คือ
() ผู้ใหญ่บ้าน () กำนัน
() อบต. () คณะกรรมการหมู่บ้าน
() ประธานกลุ่มเกษตรกร () อื่น ๆ (ระบุ).....

5.ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร

- () 5.1 ไม่เป็นเพราะ.....
() 5.2 เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) คือ
() กลุ่มเกษตรกร () กลุ่มสหกรณ์การเกษตร
() กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร () กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน
() กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. () อื่นๆ (ระบุ)

6.ประสบการณ์ในการผลิตพริกของท่าน.....ปี

7.ท่านมีพื้นที่ในการปลูกพริกทั้งหมด.....ไร่.....งาน

- () เป็นของตนเอง.....ไร่.....งาน
() ของญาติพี่น้อง.....ไร่.....งาน
() เช่า.....ไร่.....งาน
() อื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....ไร่.....งาน

8.รายได้ทั้งหมดในครัวเรือนท่าน.....บาท/ปี

8.1 รายได้นอกภาคการเกษตร.....บาท/ปี

8.2 รายได้ในภาคการเกษตร.....บาท/ปี

- 8.3 รายได้จากการผลิตพริก.....บาท/ปี
9. หนี้สินทั้งหมดในครัวเรือนท่าน.....บาท/ปี
- 9.1 หนี้สินนอกภาคการเกษตร.....บาท/ปี
- 8.2 หนี้สินในภาคการเกษตร.....บาท/ปี
- 8.3 หนี้สินในการผลิตพริก.....บาท/ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการผลิตพริก และปัญหาในการผลิตพริกของเกษตรกรผู้ผลิตพริกใน
อำเภอระโนดจังหวัดสงขลา

9. ชนิดพริกที่ท่านใช้ปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () พริกชี้ฟ้า () พริกหยวก
- () พริกชี้หนุผลใหญ่ () พริกชี้หนุผลเล็ก
- () พริกหวานหรือพริกยักษ์ () พริกชี หรือพริกพื้นเมือง
- () อื่น ๆ (ระบุ).....
10. ท่านใช้เมล็ดพันธุ์พริกจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () พันธุ์ที่เก็บไว้เอง () ซื้อจากเพื่อนบ้าน
- () หน่วยงานภาครัฐ () ซื้อจากร้านค้าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
- () อื่น ๆ (ระบุ).....
11. สภาพดินที่ท่านใช้ปลูกพริกเป็นดินชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ดินทราย () ดินร่วน
- () ดินร่วนปนทราย () ดินเหนียว
- () อื่น (ระบุ).....
12. ท่านมีการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เพาะกล้าในแปลงเพาะ หว่านเมล็ดพันธุ์ในแปลงเพาะให้สม่ำเสมอ
- () เพาะกล้าในถาดหลุม หยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุม
- () บ่มเมล็ดในภาชนะที่เตรียมไว้ รอให้ต้นกล้าออกแล้วย้ายลงถาดหลุม
- () อื่น (ระบุ).....
13. ท่านใช้เวลาในการเตรียมแปลงปลูกพริก.....วัน
- 13.1 ไถตะในการตากดิน.....ครั้ง
- 13.2 ไถพรวน.....ครั้ง
14. อายุของต้นกล้าก่อนที่ท่านย้ายปลูกในแปลง.....วัน
15. ขนาดแปลงปลูกพริกของท่าน ความกว้างของแปลง.....ม. ความยาวของแปลง.....ม.
16. ระยะห่างในการปลูกพริกของท่าน ระหว่างต้น.....ชม. ระหว่างแถว.....ชม.

17.แรงงานในการผลิตพริก.....คน

() แรงงานในครัวเรือน.....คน

 แรงงานในการปลูกพริก.....คน

 แรงงานในการจัดการดูแลรักษา.....คน

 แรงงานในการเก็บเกี่ยว.....คน

() แรงงานจ้าง.....คน

 แรงงานในการปลูกพริก.....คน

 แรงงานในการจัดการดูแลรักษา.....คน

 แรงงานในการเก็บเกี่ยว.....คน

18.ท่านมีต้นทุนการผลิตพริก ในรอบการผลิตที่ผ่านมาในเรื่องใดบ้าง

() ค่าเช่าที่.....บาท

() ค่าถาดเพาะกล้า ในการเพาะเมล็ดบาท

() ค่าทำโรงเรือนเพาะกล้า.....บาท

() ค่าชุดแปลง/ทำแปลง.....บาท

() ค่าอุปกรณ์การจัดการน้ำ

 () สปริงเกอร์.....บาท

 () ระบบน้ำหยด.....บาท

 () เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด.....บาท

 () อื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....บาท

รวมต้นทุนคงที่.....บาท

() ค่าเมล็ดพันธุ์.....บาท

() ค่าต้นพันธุ์.....บาท

() ค่าไถที่ดิน.....บาท

() ดินปลูก (ใช้เพาะกล้า).....บาท

() ค่าปุ๋ย.....บาท

 () ปุ๋ยอินทรีย์.....บาท

 () ปุ๋ยเคมี.....บาท

 () ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์.....บาท

 () ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน).....บาท

() ค่าสารเคมี.....บาท

 () สารเคมีในการกำจัดโรค.....บาท

- () สารเคมีในการกำจัดแมลงศัตรูพืช.....บาท
- () สารเคมีในการกำจัดวัชพืช.....บาท
- () ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง.....บาท
- () ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์.....บาท
- () ค่าแรงงาน.....บาท
- () แรงงานในการปลูกพริก.....บาท
- () แรงงานในการดูแลรักษา.....บาท
- () แรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต.....บาท
- () ค่าขนส่ง.....บาท
- () ค่าอื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....บาท
- รวมต้นทุนผันแปร.....บาท
- รวมทั้งหมด.....บาท

19. ท่านมีการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริกในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมาอย่างไร

ระยะการ จัดการดูแล พริก	อายุ (วัน)	การใส่ปุ๋ย						การให้น้ำ		การกำจัดวัชพืช		การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพริก				
		ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์		ปุ๋ยอินทรีย์		ปุ๋ยเคมี		จำนวน ครั้ง/วัน	วิธีการ ให้น้ำ	จำนวน ครั้ง/ สัปดาห์	วิธีการ กำจัด	จำนวน ครั้ง/ สัปดาห์	สาร เคมีที่ใช้ กำจัด	สาร ชีวภาพที่ ใช้กำจัด	วิธีการ กำจัด	โรคและ แมลงที่ พบ
		จำนวน ครั้ง	ประเภท	จำนวน ครั้ง	ประเภท	จำนวน ครั้ง	สูตร ปุ๋ย									
1.ระยะเพาะ เมล็ด																
2.ระยะต้นกล้า																
3.ระยะต้นกล้า ลงแปลงก่อน ให้ผลผลิต																
4.ระยะติด ดอกออกผล																
5.ระยะหลัง การเก็บเกี่ยว																
6.อื่น ๆ (ระบุ).....																

20. การเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริกของท่านในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมา

(1) ชนิดพริกที่ปลูก.....

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก.)/ครั้ง	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลา จำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
รวม						

(2) ชนิดพริกที่ปลูก.....

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก./ครั้ง)	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลา จำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
1						
2						
3						
4						
5						

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก./ครั้ง)	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลาจำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
รวม						

(3) ชนิดพริกที่ปลูก.....

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก./ครั้ง)	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลา จำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
รวม						

(4) ชนิดพริกที่ปลูก.....

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก./ครั้ง)	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลา จำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
รวม						

(5) ชนิดพริกที่ปลูก.....

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก./ครั้ง)	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลา จำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
1						
2						
3						
4						
5						
6						

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก./ครั้ง)	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลา จำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
7						
8						
9						
10						
11						
12						
รวม						

(6) ชนิดพริกที่ปลูก.....

ครั้ง	รูปแบบพริก ที่จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก./ครั้ง)	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลา จำหน่าย (เดือน)	แหล่ง จำหน่าย
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
รวม						

21. ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตพริกของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปัญหาในการผลิตพริกของท่านในแต่ละข้อคำถาม และเขียนคำตอบในช่องของปัญหาที่เกิดของเกษตรกร ดังนี้ กำหนดค่าให้

มาก หมายถึง ท่านไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยตัวท่านเองหรือปัญหานั้นเกิดขึ้นอย่างรุนแรงทำความเสียหายให้กับต้นพริก ผลผลิตพริก และตัวท่านเอง

ปานกลาง หมายถึง ท่านสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยตัวท่านเอง แต่ปัญหานั้นเกิดขึ้นอย่างรุนแรงทำความเสียหายให้กับต้นพริก ผลผลิตพริก และตัวท่านเอง

น้อย หมายถึง ท่านสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยตัวท่านเอง ปัญหานั้นเกิดขึ้นไม่ค่อยรุนแรง ไม่ได้ทำความเสียหายให้กับต้นพริก ผลผลิตพริกและตัวท่านเอง

ไม่มีปัญหา หมายถึง ไม่มีปัญหานั้นเกิดขึ้นกับการผลิตพริกของท่าน

ประเด็นปัญหา	การแก้ไข ปัญหา	ระดับของปัญหาในการผลิตพริก				เหตุผลที่ ไม่มี ปัญหา
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	
1.ปัญหาด้านการผลิต						
1) การเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า						
(1) ขาดเมล็ดพันธุ์ดีในการปลูก						
(2) ขาดการทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปเพาะปลูก						
(3) เมล็ดพันธุ์ไม่งอก						
(4) ต้นกล้าโตไม่สม่ำเสมอ						
(5) โรคแมลงระบาดในแปลงเพาะกล้า						
(6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
2) ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูก						
(1) การขุดพื้นที่ในการทำแปลงปลูก						
(2) การปลูกพืชคลุมดินก่อนปลูก						
(3) แปลงปลูกไม่พร้อมไถ มีความแฉะดินเปียก						
(4) ไม่มีรถไถในการไถตะ และไถพรวน						

ประเด็นปัญหา	การแก้ไข ปัญหา	ระดับของปัญหาในการผลิต พริก				เหตุผลที่ ไม่มี ปัญหา
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
(5) การใส่ปุ๋ยหรือวัสดุรองพื้นดิน ก่อนปลูก						
(6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
3) ด้านระยะการปลูก						
(1) การขุดหลุมปลูกลึก ต้นกล้าที่ปลูก ตาย						
(2) ระยะห่างระหว่างต้นพริกมาก จะ ได้จำนวนต้นต่อแปลงน้อย						
(3) ระยะห่างระหว่างต้นพริกมาก มี ช่องว่างให้วัชพืชขึ้น						
(4) ระยะห่างระหว่างต้นพริกน้อย ต้นพริกได้รับปุ๋ยไม่ทั่วถึง						
(5) ระยะห่างระหว่างต้นพริกน้อย ต้นพริกเกิดโรคระบาด						
(6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
4) ด้านการย้ายกล้า						
(1) ต้นกล้ามีอายุมาก นำไปปลูกลง แปลงจะทำให้ต้นพริกแคระแกรน						
(2) ต้นกล้าที่ทำการย้ายปลูกตาย						
(3) ต้นกล้าไม่เพียงพอในการปลูก						
(4) แรงงานในการปลูกขาดทักษะ ในการปลูก						
(5) แรงงานในการปลูกไม่เพียงพอ						
(6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
5) ด้านการให้น้ำ						
(1) ไม่มีแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตพริก						
(2) ต้นพริกได้รับน้ำไม่ทั่วถึง						
(3) การแย่งน้ำของเกษตรกรที่ใช้น้ำ จากชลประทาน						
(4) ช่วงเวลาในการให้น้ำ						

ประเด็นปัญหา	การ แก้ไข ปัญหา	ระดับของปัญหาในการผลิต พริก				เหตุผลที่ ไม่มี ปัญหา
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
(4) ช่วงเวลาในการให้น้ำ						
(5) ปริมาณการให้น้ำมาก ทำให้ ต้นพริกตาย						
(4) อื่น ๆ (ระบุ).....						
6) ด้านการใส่ปุ๋ย						
(1) ต้นพริกตายหลังจากการใส่ปุ๋ย						
(2) ใบพริกเกิดการไหม้หลังจากใส่ปุ๋ย						
(3) การใส่ปุ๋ยทางใบ(ฮอร์โมน) ในการเพิ่มผลผลิต						
(4) การใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก						
(5) แรงงานในการใส่ปุ๋ยไม่เพียงพอ						
(6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
7) ด้านการกำจัดวัชพืช						
(1) วัชพืชเจริญเติบโตเร็ว และมีหลาย ชนิด						
(2) การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง จนส่งผลต่อต้นพริกในแปลง						
(3) ต้นพริกได้รับความเสียหายจาก การใช้เครื่องทุ่นแรงในการกำจัด วัชพืช						
(4) การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช การถอน หรือถางหญ้า กำจัดวัชพืชไม่ทัน						
(5) แรงงานในการกำจัดวัชพืช ไม่เพียงพอ						
(6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
8) ด้านโรคพริกที่เกิดการระบาด						
(1) โรครากและโคนเน่า ในระยะ ต้นกล้า						
(2) โรครากและโคนเน่า ในระยะหลัง ย้ายปลูก						

ประเด็นปัญหา	การ แก้ไข ปัญหา	ระดับของปัญหาในการผลิต พริก				เหตุผลที่ ไม่มี ปัญหา
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
(3) โรคใบหยิกหรือโรคใบด่าง						
(4) โรคยอดและกิ่งแห้ง						
(5) โรคกุ้งแห้ง						
(6) โรคขีดขาว						
(7) โรคใบจุด						
(8) โรคเหี่ยวเขียว						
(9) อื่น ๆ (ระบุ).....						
9) ด้านแมลงศัตรูพริกที่เกิดการระบาด						
(1) เพลี้ยไฟ						
(2) เพลี้ยอ่อน						
(3) หนอนผีเสื้อหรือหนอนกระทู้						
(4) หนอนเจาะสมอฝ้าย						
(5) หนอนแมลงวันทอง						
(6) ไชขาว						
(7) อื่น ๆ (ระบุ).....						
10) ด้านการเก็บเกี่ยว						
(1) เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ปริมาณน้อย						
(2) การตัดพริกในการเก็บเกี่ยว ผลผลิต ต้นพริกหัก ตาย เสียหาย						
(3) เก็บเกี่ยวพริกอ่อน ผลผลิตที่ได้มี น้ำหนักน้อย						
(4) เก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน ทำให้พริก สุกแดงหรือเน่าเสีย						
(5) แรงงานในการเก็บเกี่ยวไม่เพียงพอ						
(6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
2.ปัญหาแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต						
1) แรงงานในพื้นที่หรือชุมชนมีน้อย						
2) แรงงานมีอายุมาก						
3) เจ้าของสวนมีการแย่งแรงงานในการ เก็บเกี่ยวผลผลิต						
4) แรงงานขาดทักษะในการเก็บพริก						

ประเด็นปัญหา	การ แก้ไข ปัญหา	ระดับของปัญหาในการผลิต พริก				เหตุผลที่ ไม่มี ปัญหา
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
5) ค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต สูง						
6) อื่น ๆ (ระบุ).....						
3.ปัญหาต้นทุนในการผลิต						
1) เมล็ดพันธุ์มีราคาสูง						
2) ค่าจ้างชุดแปลงมีราคาสูง						
3) ค่าปุ๋ยเคมี สารเคมี มีราคาสูง						
4) ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการปลูก มีราคาสูง						
5) ค่าจ้างไถ เตรียมพื้นที่ปลูกมีราคาสูง						
6) อื่น ๆ (ระบุ)						
4.ปัญหาด้านการจำหน่าย						
1) ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ราคาตกต่ำ						
2) คุณภาพผลผลิตไม่ตรงกับความต้องการ ของตลาด						
3) พ่อค้าคนกลางกดราคาในการรับซื้อ เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเอง ได้						
4) ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าประจำเท่านั้น						
5) พ่อค้ารับซื้อเฉพาะพันธุ์ที่ต้องการ เท่านั้น						
6) พ่อค้ารับซื้อในจำนวนจำกัด						
7) อื่น ๆ (ระบุ).....						
5.ปัญหาความรู้ทางด้านวิชาการ						
1) ขาดทักษะความรู้ในเรื่องการเตรียม เมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้า						
2) ขาดทักษะความรู้การเตรียมพื้นที่ และดินที่ใช้ในการปลูกพริก						
3) ขาดทักษะความรู้ด้านวิธีใช้และใส่ปุ๋ย						
4) ขาดทักษะความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ และปุ๋ยอินทรีย์						

ประเด็นปัญหา	การ แก้ไข ปัญหา	ระดับของปัญหาในการผลิต พริก				เหตุผลที่ ไม่มี ปัญหา
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
5) ขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สารเคมี ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช						
6) ขาดทักษะความรู้ด้านการใช้สาร ชีวภาพ ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช						
7) ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐในเรื่องของด้านวิธีการผลิต การรวมกลุ่มผู้ผลิตและการแปรรูป ผลผลิต						
8) ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐในเรื่องของการวางแผนการ การตลาด						
9) อื่น ๆ (ระบุ).....						
6.ปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ						
1) ฝนตกหนัก โรคในพริกระบาด						
2) ฝนตกหนัก แผลงปลุกเสียหาย ผลผลิตเน่าเสีย						
3) ภัยแล้ง แมลง หนอน ศัตรูพืชระบาด						
4) อากาศร้อน แร้งงานในการเก็บเกี่ยว น้อย						
5) การลู่กล้าของน้ำเค็ม						
6) อื่น ๆ (ระบุ).....						

ตอนที่ 3 ข้อมูลการได้รับวิธีการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

22. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านเคยได้รับความถี่ในการส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิตพริกหรือไม่

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก

และความรู้จากแหล่งให้ความรู้ของท่าน ดังนี้กำหนดค่าให้

เป็นประจำ หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก อย่างน้อยปีละ 6-12 ครั้ง

บ้างครั้ง หมายถึง ได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริก ปีละ 1-2 ครั้ง

ไม่เคย หมายถึง ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกเลย

วิธีการส่งเสริม	ความถี่ในการได้รับวิธีการส่งเสริม			บุคคลหรือหน่วยงานที่มาส่งเสริม	หมายเหตุ
	ประจำ (2)	บางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)		
1) แบบรายบุคคล					
(1) การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกเกษตรกร					
(2) เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน					
(3) การติดต่อทางจดหมาย					
(4) การติดต่อทางโทรศัพท์					
(5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญ ได้พูดคุยซักถามปัญหา					
(6) การใช้ Social network อื่น ๆ เช่น E-mail Line หรือ Facebook เป็นต้น					
(7) อื่น ๆ (ระบุ).....					

วิธีการส่งเสริม	ความถี่ในการได้รับการส่งเสริม			บุคคลหรือหน่วยงานที่มาส่งเสริม	หมายเหตุ
	ประจำ (2)	บางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)		
2)แบบกลุ่ม					
(1) การฝึกอบรม					
(2) การศึกษาดูงาน					
(3) การสาธิต					
(4) การจัดทำแปลงเรียนรู้					
(5) การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก					
(6) การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชน หรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร					
(7) อื่น ๆ (ระบุ).....					
3) แบบมวลชน					
(1) ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์					
(2) แผ่นพับ					
(3) วิทยู					
(4) โทรทัศน์					
(5) หอกระจายข่าวชุมชน					
(6) อินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์ หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น					
(7) อื่น ๆ (ระบุ).....					

23.ในรอบปีที่ผ่านมาท่านเคยได้รับความรู้การผลิตพริกมาจากแหล่งใด และความถี่ในการได้รับความรู้

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความถี่ในการได้รับความรู้จากแหล่งให้ความรู้ของท่าน ดังนี้ กำหนดค่าให้

- เป็นประจำ หมายถึง ได้รับความรู้ในการผลิตพริก อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
 บางครั้ง หมายถึง ได้รับความรู้ในการผลิตพริก เดือนละ 1 ครั้ง
 ไม่เคย หมายถึง ไม่เคยได้รับความรู้ในการผลิตพริกเลย

วิธีการส่งเสริม	ความถี่ในการได้รับการส่งเสริม			เรื่องที่ได้รับความรู้
	ประจำ (2)	บางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)	
1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร				
2) เพื่อนบ้าน				
3)ญาติพี่น้อง พ่อแม่				
4) ประสบการณ์				
5) ร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร				
6) หนังสือ				
7) ห้องสมุดชุมชน				
8) อินเทอร์เน็ต				
9) อื่น ๆ (ระบุ).....				

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรและเรื่องที่ต้องการได้รับการส่งเสริมของเกษตรกรในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพืชของท่านในแต่ละข้อคำถามและเขียนคำตอบในช่องของเรื่องที่ต้องการได้รับการส่งเสริม ดังนี้

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				เหตุผลถ้าไม่ต้องการ	เรื่องที่ต้องการได้รับการส่งเสริม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ		
1.วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล						
1) การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกของเกษตรกร						
2) เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน						
3) การติดต่อทางจดหมาย						
4) การติดต่อทางโทรศัพท์						
5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญ ได้พูดคุยซักถามปัญหา						
6) การใช้ Social network เช่น E-mail Line หรือ Facebook เป็นต้น						
7) อื่น ๆ (ระบุ).....						
2.วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม						
1) การฝึกอบรม						
2) การศึกษาดูงาน						
3) การสาธิต						
4) การจัดทำแปลงเรียนรู้						
5) การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนเกษตรกรหรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร						
6) การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก						
7) อื่น ๆ (ระบุ).....						

ความต้องการ	ระดับความต้องการ				เหตุผล ถ้าไม่ ต้องการ	เรื่อง ที่ ต้องการ ได้รับการ ส่งเสริม
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ต้องการ		
3.วิธีการส่งเสริมแบบมวลชน						
1) ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์						
2) แผ่นพับ						
3) วิทยู						
4) โทรทัศน์						
5) หอกระจายข่าวชุมชน						
6) อินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์ หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น						
7) อื่น ๆ (ระบุ).....						

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้วิธีการส่งเสริมการเกษตรในการส่งเสริมการผลิตพริก

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณค่ะ
อรัญญา ชื่นจิต

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือ
เนื้อหา (Index of Item Objective Consistency: IOC)

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือเนื้อหา
(Index of Item Objective Consistency: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. นายประจักษ์ เทพคุณ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฝากจิต ปาลินทร์ ลากจิต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศ ท้าวจันทร์

ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือ
เนื้อหา ดังนี้

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.เพศ () ชาย () หญิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.อายุ.....ปี	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.ระดับการศึกษา () ไม่ได้รับการศึกษา () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า () ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.แรงงานในการผลิตพริก..... คน () แรงงานในครัวเรือน.....คน () แรงงานจ้าง.....คน แรงงานในการปลูกพริก.....คน แรงงานในการจัดการดูแลรักษา..คน แรงงานในการเก็บเกี่ยว.....คน	0	0	1	0.33	ปรับปรุง
5.ประสบการณ์ในการผลิตพริกท่าน.....ปี	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6.ท่านมีตำแหน่งในสังคมหรือไม่ () 6.1 ไม่มี เพราะ..... () 6.2 มี คือ () ผู้ใหญ่บ้าน () กำนัน () อบต. () คณะกรรมการหมู่บ้าน () ประธานกลุ่มเกษตรกร () อื่น ๆ (ระบุ).....					
7.ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร () 7.1 ไม่เป็น เพราะ..... () 7.2 เป็น คือ () กลุ่มเกษตรกร () กลุ่มสหกรณ์การเกษตร () กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร () กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน () กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. () อื่นๆ (ระบุ)	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
<p>8.ในรอบปีที่ผ่านมาท่านเคยได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิตพริกหรือไม่</p> <p>() 8.1 ไม่เคย เพราะ.....</p> <p>() 8.2 เคย โดยวิธีใด</p> <p>8.2.1 แบบรายบุคคล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p>() ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล</p> <p>() การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกเกษตรกร</p> <p>() เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน</p> <p>() การติดต่อทางจดหมาย</p> <p>() การติดต่อทางโทรศัพท์</p> <p>() เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกรโดยบังเอิญได้พูดคุยซักถามปัญหา</p> <p>() การใช้ Social network อื่น ๆ เช่น E-mail Line หรือ Facebook เป็นต้น</p> <p>() อื่น ๆ (ระบุ).....</p> <p>8.2.2 แบบกลุ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p>() ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม</p> <p>() การฝึกอบรม</p>	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
<p>(ต่อ) () การศึกษาดูงาน</p> <p>() การสาธิต</p> <p>() การจัดทำแปลงเรียนรู้</p> <p>() การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก</p> <p>() การถ่ายทอดผ่านผู้นำ ชุมชนเกษตรกรหรือผู้นำ กลุ่มทางการเกษตร</p> <p>() อื่น ๆ (ระบุ).....</p> <p>8.2.3 แบบมวอลชน (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p>() ไม่เคยได้รับวิธีการส่งเสริม แบบมวอลชน</p> <p>() ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์</p> <p>() แผ่นพับ</p> <p>() วิทยู</p> <p>() โทรทัศน์</p> <p>() หอกระจายข่าวชุมชน</p> <p>() อินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์ หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>() อื่น ๆ (ระบุ).....</p>					

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
9.ความรู้ที่ท่านใช้ในการผลิตพริกได้รับมาจากแหล่งใดบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ท่านได้รับความรู้เรื่อง..... ☐ เพื่อนบ้าน ท่านได้รับความรู้เรื่อง..... ☐ ญาติพี่น้อง พ่อแม่ ท่านได้รับความรู้เรื่อง..... ☐ ประสบการณ์ ท่านได้รับความรู้เรื่อง..... ☐ ร้านขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ท่านได้รับความรู้เรื่อง..... ☐ หนังสือ ท่านได้รับความรู้เรื่อง..... ☐ ห้องสมุดชุมชน ท่านได้รับความรู้เรื่อง..... ☐ อินเทอร์เน็ต ท่านได้รับความรู้เรื่อง.....	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง
10.ท่านมีพื้นที่ในการปลูกพริกทั้งหมด...ไร่ ☐ เป็นของตนเอง.....ไร่ ☐ ของญาติพี่น้อง.....ไร่ ☐ เช่า.....ไร่ ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....ไร่	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11.รายได้ทั้งหมดในครัวเรือนท่าน...บาท/ปี 11.1 รายได้นอกภาคการเกษตร..บาท/ปี 11.2 รายได้ในภาคการเกษตร.....บาท/ปี 11.3 รายได้จากการผลิตพริก.....บาท/ปี	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
12.ท่านมีต้นทุนการผลิตพริก ในรอบการ ผลิตที่ผ่านมาในเรื่องใดบ้าง ☐ ค่าเช่าที่.....บาท ☐ ค่าถาดเพาะกล้า ในเพาะเมล็ด..บาท ☐ ค่าทำโรงเรือนเพาะกล้า.....บาท ☐ ค่าชุดแปลง/ทำแปลง.....บาท ☐ ค่าอุปกรณ์การจัดการน้ำ ☐ สปริงเกอร์.....บาท ☐ ระบบน้ำหยด.....บาท ☐ เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยางรด..บาท ☐ อื่น ๆ (ระบุ)....จำนวน.....บาท รวมต้นทุนคงที่.....บาท ☐ ค่าเมล็ดพันธุ์.....บาท ☐ ค่าต้นพันธุ์.....บาท ☐ ค่าไถที่ดิน.....บาท ☐ ดินปลูก (ใช้เพาะกล้า).....บาท ☐ ค่าปุ๋ย.....บาท ☐ ปุ๋ยอินทรีย์.....บาท ☐ ปุ๋ยเคมี.....บาท ☐ ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์.....บาท ☐ ปุ๋ยทางใบ (ฮอร์โมน).....บาท ☐ ค่าสารเคมี.....บาท ☐ สารเคมีในการกำจัดโรค...บาท ☐ สารเคมีในการกำจัดแมลง ศัตรูพืช.....บาท ☐ สารเคมีในการกำจัดวัชพืช..บาท ☐ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง.....บาท ☐ ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์.....บาท	0	1	1	0.67	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
(ต่อ) ☐ ค่าแรงงาน.....บาท ☐ แรงงานในการปลูกพริก...บาท ☐ แรงงานในการดูแลรักษา...บาท ☐ แรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตบาท ☐ ค่าขนส่ง.....บาท ☐ ค่าอื่น ๆ (ระบุ).....จำนวน.....บาท รวมต้นทุนผันแปร.....บาท รวมทั้งหมด.....บาท					
13.ชนิดพริกที่ท่านใช้ปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ พริกชี้ฟ้า ☐ พริกหยวก ☐ พริกชี้หนูผลใหญ่ ☐ พริกชี้หนูผลเล็ก ☐ พริกหวานหรือพริกยักษ์ ☐ พริกชี้ หรือพริกพื้นเมือง ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14.ท่านใช้เมล็ดพันธุ์พริกจากแหล่งใด (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ พันธุ์ที่เก็บไว้เอง ☐ ซื้อจากเพื่อนบ้าน ☐ หน่วยงานภาครัฐ ☐ ซื้อจากร้านค้าผลิตภัณฑ์ทาง การเกษตร ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
15. สภาพดินที่ท่านใช้ปลูกพริกเป็นดินชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) () ดินทราย () ดินร่วน () ดินร่วนปนทราย () ดินเหนียว () อื่น (ระบุ).....					
16. ท่านมีการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือกล้าพันธุ์ในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) () เพาะกล้าในแปลงเพาะ หว่านเมล็ดพันธุ์ในแปลงเพาะให้สม่ำเสมอ () เพาะกล้าในถาดเพาะ หยอดเมล็ดในถาดเพาะ 1-2 เมล็ดต่อหลุม () เพาะกล้าหว่านเมล็ดใส่ภาชนะที่เตรียมไว้ รอให้ต้นกล้างอกแล้วย้ายลงถาดเพาะ 1 ต้นต่อหลุม () อื่น (ระบุ).....	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. ท่านมีการเตรียมแปลงปลูกพริก.....วัน 17.1 ไถตะในการตากดิน.....ครั้ง 17.2 ไถพรวน.....ครั้ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18.อายุของต้นกล้าที่ท่านย้ายปลูกในแปลง.....วัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19. จำนวนต้นพริกที่ปลูก.....ต้น	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง
20. ขนาดแปลงปลูกพริกของท่าน ความกว้างของแปลง.....ม. ความยาวของแปลง.....ม.	1	0	1	0.67	ใช้ได้
21. ระยะห่างในการปลูกพริกของท่านระหว่างต้น..... ซม.	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง

ข้อคำถาม								ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
								คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
22. ท่านมีการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริกในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมาอย่างไร												
22.1 การใส่ปุ๋ย												
ระยะการจัดการดูแลพริก	อายุ (วัน)	การใส่ปุ๋ย						1	0	1	0.67	ใช้ได้
		ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์		ปุ๋ยอินทรีย์		ปุ๋ยเคมี						
		จำนวนครั้ง	ประเภท	จำนวนครั้ง	ประเภท	จำนวนครั้ง	สูตรปุ๋ย					
1.ระยะเพาะเมล็ด												
2.ระยะต้นกล้า												
3.ระยะต้นกล้าลงแปลงก่อน ให้ผลผลิต												
4.ระยะติดดอก												
5.ระยะติดผล												
6.ระยะหลังการเก็บเกี่ยว												
7.อื่น ๆ (ระบุ).....												

ข้อคำถาม		ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน	
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
22. ท่านมีการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริกในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมาอย่างไร							
22.2 การให้น้ำ							
ระยะการจัดการดูแลพริก	การให้น้ำ		1	0	1	0.67	ใช้ได้
		จำนวนครั้ง/วัน					
1.ระยะเพาะเมล็ด							
2.ระยะต้นกล้า							
3.ระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต							
4.ระยะติดดอก							
5.ระยะติดผล							
6.ระยะหลังการเก็บเกี่ยว							
7.อื่น ๆ (ระบุ).....							

ข้อคำถาม			ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
22. ท่านมีการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริกในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมาอย่างไร 22.3 การกำจัดวัชพืช							
ระยะการจัดการดูแลพริก	การกำจัดวัชพืช		1	0	1	0.67	ใช้ได้
	จำนวนครั้ง/สัปดาห์	วิธีการกำจัด					
1.ระยะเพาะเมล็ด							
2.ระยะต้นกล้า							
3.ระยะต้นกล้าลงแปลงก่อนให้ผลผลิต							
4.ระยะติดดอก							
5.ระยะติดผล							
6.ระยะหลังการเก็บเกี่ยว							
7.อื่น ๆ (ระบุ).....							

ข้อคำถาม						ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
						คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
22. ท่านมีการจัดการดูแลรักษาการผลิตพริกในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมาอย่างไร										
22.4 การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพริก										
ระยะการจัดการดูแลพริก	การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพริก					1	0	1	0.67	ใช้ได้
	จำนวนครั้ง/ สัปดาห์	สาร เคมีที่ใช้กำจัด	สาร ชีวภาพที่ใช้กำจัด	วิธีการกำจัด	โรคและแมลง ที่พบ					
1.ระยะเพาะเมล็ด										
2.ระยะต้นกล้า										
3.ระยะต้นกล้าลงแปลง ก่อนให้ผลผลิต										
4.ระยะติดดอก										
5.ระยะติดผล										
6.ระยะหลังการเก็บเกี่ยว										
7.อื่น ๆ (ระบุ).....										

ข้อคำถาม							ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
							คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
23.การเก็บเกี่ยวและการจำหน่ายผลผลิตพริกของท่านในรอบการผลิตพริกที่ผ่านมา ชนิดพริกที่ปลูก.....											
ครั้ง	รูปแบบพริกที่ จำหน่าย	อายุการเก็บ เกี่ยว(วัน)	ผลผลิตทั้งหมด (กก.)/ครั้ง	ราคาพริก (บาท/กก.)	เวลาจำหน่าย (เดือน)	แหล่งจำหน่าย	1	0	1	0.67	ใช้ได้

ข้อความคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	24.ประเด็นของปัญหาในการผลิตพริกของเกษตรกรผู้ผลิตพริกในแต่ละข้อความคำถาม (กำหนดให้ 3=มีปัญหามาก, 2=มีปัญหาปานกลาง, 1=มีปัญหาน้อย, 0=ไม่มีปัญหา)				
1.ปัญหาด้านการผลิต					
1) การเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือก้นพันธุ์					
(1) ขาดเมล็ดพันธุ์ดีในการปลูก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(2) ขาดการทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปเพาะปลูก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) เมล็ดพันธุ์ไม่งอก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(4) ต้นกล้าโตไม่สม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(5) โรคแมลงระบาดในแปลงเพาะกล้า	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูก					
(1) การขุดพื้นที่ในการทำแปลงปลูก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(2) การปลูกพืชคลุมดินก่อนปลูก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) แปลงปลูกไม่พร้อมไถ มีความแฉะ ดินเปียก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(4) ไม่มีรถไถในการไถตะ และไถพรวน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(5) การใส่ปุ๋ยหรือวัสดุรองพื้นดินก่อนปลูก	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	3) ด้านระยะเวลาการปลูก				
(1) การขุดหลุมปลูกลึก ต้นกล้าที่ ปลูกตาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(2) ระยะห่างระหว่างต้นพริกมาก จะได้ผลผลิตน้อย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) ระยะห่างระหว่างต้นพริกมาก มีช่องว่างให้วัชพืชขึ้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(4) ระยะห่างระหว่างต้นพริกน้อย ต้นพริกได้รับปุ๋ยไม่ทั่วถึง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(5) ระยะห่างระหว่างต้นพริกน้อย ต้นพริกเกิดโรคราบอด	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) ด้านการย้ายกล้า					
(1) ต้นกล้ามีอายุมาก นำไปปลูก ลงแปลงจะทำให้ต้นพริกแคระ -แกรน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(2) ต้นกล้าที่ทำการย้ายปลูกตาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) ต้นกล้าไม่เพียงพอในการปลูก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(4) แรงงานในการปลูกขาดทักษะ ในการปลูก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(5) แรงงานในการปลูกไม่ เพียงพอ	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง
5) ด้านการให้น้ำ					
(1) ไม่มีแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตพริก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(2) ต้นพริกได้รับน้ำไม่ทั่วถึง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) การแย่งน้ำของเกษตรกรที่ใช้ น้ำจากชลประทาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(4) ช่วงเวลาในการให้น้ำ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
(5) ปริมาณการให้น้ำมาก ทำให้ ต้นพริกตาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6) ด้านการใส่ปุ๋ย					
(1) ต้นพริกตายหลังจากการใส่ปุ๋ย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(2) ใบพริกเกิดการไหม้หลังจาก ใส่ปุ๋ย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) การใส่ปุ๋ยทางใบ(ฮอริโมน) ในการเพิ่มผลผลิต	0	1	1	0.67	ใช้ได้
(4) การใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก	0	1	1	0.67	ใช้ได้
(5) แรงงานในการใส่ปุ๋ยไม่ เพียงพอ	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง
7) ด้านการกำจัดวัชพืช					
(1) วัชพืชเจริญเติบโตเร็ว	1	0	1	0.67	ใช้ได้
(2) การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช ฉีดพ่นสารเคมีวัชพืชชนิดใบ กว้าง ทำให้ต้นพริกตาย	1	0	1	0.67	ใช้ได้
(3) การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช ใช้เครื่องตัดหญ้า ทำให้ต้น พริกได้รับความเสียหาย	1	0	1	0.67	ใช้ได้
(4) การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช การถอนหรือถางหญ้า กำจัด วัชพืชไม่ทัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(5) แรงงานในการกำจัดวัชพืชไม่ เพียงพอ	1	0	1	0.67	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
8) ด้านโรคพริกที่เกิดการระบาด					
(1) โรคครากและโคนเน่า	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง
(2) โรคใบหยิกหรือโรคใบด่าง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) โรคยอดและกิ่งแห้ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(4) โรคกุ้งแห้ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(5) โรคขีดขาว	1	1	0	0.67	ใช้ได้
9) ด้านแมลงศัตรูพริกที่เกิดการระบาด					
(1) เพลี้ยไฟ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(2) เพลี้ยอ่อน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) หนอนผีเสื้อหรือหนอนกระทู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
(4) หนอนเจาะสมอฝ้าย	1	1	0	0.67	ใช้ได้
(5) หนอนแมลงวันทอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10) ด้านการเก็บเกี่ยว					
(1) เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ปริมาณ น้อย	0	1	1	0.67	ใช้ได้
(2) การเด็ดพริกในการเก็บเกี่ยว ผลผลิต ต้นพริกหัก ตาย หรือ เสียหาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(3) เก็บเกี่ยวพริกอ่อนผลผลิตที่ได้ มีน้ำหนักน้อย	0	1	1	0.67	ใช้ได้
(4) เก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ทัน ทำให้ พริกสุกแดงหรือเน่าเสีย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
(5) แรงงานในการเก็บเกี่ยวไม่ เพียงพอ	1	-1	1	0.33	ปรับปรุง

ข้อคำถาม	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.ปัญหาแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต					
1) แรงงานในพื้นที่หรือชุมชนมีน้อย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) แรงงานมีอายุมาก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3) เจ้าของสวนมีการแย่งแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) แรงงานขาดทักษะในการเก็บพริก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5) ค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตสูง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.ปัญหาด้านทุนในการผลิต					
1) เมล็ดพันธุ์มีราคาสูง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) ค่าจ้างชุดแปลงมีราคาสูง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3) ค่าปุ๋ยเคมี สารเคมี มีราคาสูง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการปลูก มีราคาสูง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5) ค่าจ้างไถ เตรียมพื้นที่ปลูกมีราคาสูง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.ปัญหาด้านการจำหน่าย					
1) ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ราคาตกต่ำ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) คุณภาพผลผลิตไม่ต้องกับความต้องการของตลาด	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3) พ่อค้าคนกลางกดราคาในการรับซื้อ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าประจำเท่านั้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5) พ่อค้ารับซื้อเฉพาะพันธุ์ที่ต้องการเท่านั้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.ปัญหาความรู้ทางด้านวิชาการ					
1) ขาดทักษะความรู้ในเรื่องการเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือกล้าพันธุ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) ขาดทักษะความรู้การเตรียมพื้นที่และดินที่ใช้ในการปลูกพริก	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการให้คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
4) ขาดทักษะความรู้การป้องกันกำจัด ศัตรูพืช การใช้สารเคมีและ สารชีวภาพในการกำจัดศัตรูพืช	1	0	1	0.67	ใช้ได้
5) ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐ เรื่องของราคาผลผลิต	0	-1	1	0.00	ปรับปรุง
6.ปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ					
1) ฝนตกหนัก โรคในพริกระบาด	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) ฝนตกหนัก ผลผลิตเสียหาย เน่าเสีย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3) ภัยแล้ง แมลง หนอน ศัตรูพืช ระบาด	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) อากาศร้อน แรงงานในการเก็บเกี่ยว น้อย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5) การลู่กล้าของน้ำเค็ม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ประเด็นของความต้องการวิธีการส่งเสริมการผลิตพริกของท่านในแต่ละข้อความ (กำหนดให้ 3=ต้องการมาก, 2=ต้องการปานกลาง, 1=ต้องการน้อย, 0=ไม่ต้องการ)					
1.วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล					
1) การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกของ เกษตรกร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3) การติดต่อทางจดหมาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) การติดต่อทางโทรศัพท์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้พบเจอเกษตรกร โดยบังเอิญ ได้พูดคุยซักถามปัญหา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6) การใช้ Social network เช่น E-mail Line หรือ Facebook เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการให้คะแนน ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ผลการ ประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม					
1) การฝึกอบรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) การศึกษาดูงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3) การสาธิต	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) การจัดทำแปลงเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5) การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชนเกษตรกร หรือผู้นำกลุ่มทางการเกษตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6) การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.วิธีการส่งเสริมแบบมวลชน					
1) ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2) แผ่นพับ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3) วิทยู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4) โทรทัศน์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5) หอกระจายข่าวชุมชน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6) อินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์

1. แสดงวิธีการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha Coefficient

ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพัทธ์ทั้งหมด เท่ากับ 0.851

Reliability Statistics		
	Cronbach's Alpha	N of Item
1. ปัญหาในการผลิตพริกของเกษตรกรผู้ผลิตพริก	0.890	39
2. ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตพริก	0.835	18
ความเชื่อมั่นทั้งหมด	0.851	57

Reliability Statistics		
	Cronbach's Alpha	N of Item
1) การเตรียมเมล็ดพันธุ์หรือกล้าพันธุ์		
(1) การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์	0.888	
(2) การทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์	0.888	
(3) การรองของเมล็ดพันธุ์	0.886	
2) ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูก		
(1) การขุดแปลงปลูก	0.881	
(2) การไถ พรวนดินแปลงปลูก	0.881	
(3) การใส่ปุ๋ยหรือวัสดุรองพื้นดินก่อนปลูก	0.881	
3) ด้านระยะการปลูก		
(1) ความกว้างและความลึกของหลุมปลูก	0.884	
(2) ระยะห่างระหว่างต้นพริก	0.882	
(3) ระยะห่างระหว่างแถวที่ปลูก	0.888	
4) ด้านการย้ายกล้า		
(1) อายุของต้นกล้าที่ทำการย้ายปลูก	0.887	
(2) ต้นกล้าที่ทำการย้ายปลูกตาย	0.888	

Reliability Statistics		
	Cronbach's Alpha	N of Item
(3) แรงงานในการปลูก	0.892	
5) ด้านการให้น้ำ		

(1) แหล่งน้ำที่ใช้ผลิตพริก	0.885	
(2) การแย่งน้ำของเกษตรกรที่ใช้น้ำจากชลประทาน	0.885	
(3) ช่วงเวลาในการให้น้ำ	0.891	
6) ด้านการใส่ปุ๋ย		
(1) ระยะเวลาในการใส่ปุ๋ย	0.887	
(2) ปริมาณการใส่ปุ๋ย	0.888	
(3) แรงงานในการใส่ปุ๋ย	0.888	
7) ด้านการกำจัดวัชพืช		
(1) การเจริญเติบโตของวัชพืชในแปลง	0.876	
(2) การใช้วิธีการกำจัดวัชพืช	0.882	
(3) แรงงานในการกำจัดวัชพืช	0.886	
8) ด้านโรคพริกที่เกิดการระบาด		
(1) โรครากและโคนเน่า	0.876	
(2) โรคใบหยิกหรือโรคใบด่าง	0.887	
(3) โรคกุ้งแห้ง	0.880	
9) ด้านแมลงศัตรูพริกที่เกิดการระบาด		
(1) เพลี้ยไฟ	0.895	
(3) หนอนผีเสื้อหรือหนอนกระทู้	0.890	
(4) หนอนแมลงวันทอง	0.881	
10) ด้านการเก็บเกี่ยว		
(1) การให้ผลผลิตของพริก	0.880	
(2) การตัดพริกในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	0.882	
Reliability Statistics		
	Cronbach's Alpha	N of Item
(3) แรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	0.880	
2.ปัญหาด้านการจำหน่าย		
1) ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก	0.876	
2) คุณภาพผลผลิต	0.882	
3) ราคาที่พ่อค้าคนกลางรับซื้อ	0.881	
3.ปัญหาความรู้ทางด้านวิชาการ		
1) วิธีการให้ปุ๋ยและน้ำ	0.887	
2) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	0.876	
3) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	0.876	
4.ปัญหาด้านภูมิอากาศหรือสภาพอากาศ		

1) ฤดูฝน	0.79	
2) ภัยแล้ง	0.880	
3) การลुक้าของน้ำเค็ม	0.887	
ความเชื่อมั่นปัญหาในการผลิต	0.890	39
1.วิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล		
1) การเยี่ยมเยียนที่บ้านหรือสวนพริกของเกษตรกร	0.838	
2) เกษตรกรติดต่อที่สำนักงาน	0.817	
3) การติดต่อทางจดหมาย	0.807	
4) การติดต่อทางโทรศัพท์	0.838	
5) การใช้ Social network เช่น E-mail Line หรือ Facebook	0.839	
2.วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม		
1) การฝึกอบรม	0.826	
2) การศึกษาดูงาน	0.823	
3) การสาธิต	0.823	
4) การจัดทำแปลงเรียนรู้	0.823	
5) การถ่ายทอดผ่านเกษตรกรผู้นำกลุ่มทางการเกษตร	0.826	

Reliability Statistics		
	Cronbach's Alpha	N of Item
6) การถ่ายทอดผ่านผู้นำชุมชน	0.837	
7) การจัดตั้งกลุ่มปลูกพริก	0.828	
3.วิธีการส่งเสริมแบบมวลชน		
1) ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์	0.831	
2) แผ่นพับ	0.821	
3) วิทยู	0.822	
4) โทรทัศน์	0.830	
5) หอกระจายข่าวชุมชน	0.828	
6) อินเทอร์เน็ต เช่น Google Youtube และเว็บไซต์หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น	0.816	
ค่าความเชื่อมั่นความต้องการวิธีการส่งเสริม	0.835	18

ภาคผนวก ง
ภาพแสดงการผลิตพริกในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ภาพที่ 4 โรงเรือนในการเพาะกล้าพริก

ภาพที่ 5 เตรียมแปลงปลูกพริก

ภาพที่ 6 ถาดเพาะต้นกล้า

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ภาพที่ 7 ระยะต้นกล้าในถาดเพาะ

ภาพที่ 8 นำต้นกล้าลงแปลงปลูก

ภาพที่ 9 การให้น้ำแบบสปริงเกอร์

ภาพที่ 10 เครื่องสูบน้ำที่ใช้สายยาง

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ภาพที่ 11 พริกชี้หนูลูกใหญ่

ภาพที่ 12 พริกชี้หรือพริกพื้นเมือง

ภาพที่ 13 แรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิตพริก

ภาพที่ 14 การบรรจุผลผลิตแบบใส่กล่องส่งประเทศมาเลเซีย

ภาคผนวก ง (ต่อ)

ภาพที่ 15 การบรรจุผลผลิตแบบใส่ถุงส่งตลาดขนาดใหญ่

ภาพที่ 16 ผู้วิจัยสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ผลิตพริก

